

انجيل لوقا

۱

۱ عالیجناب تئوفیلوس، وَّ وُجِه که خیلی یل دَس وَّ نوشتن مَنَل کارلی زنه که طی ایما وَّ آنجوم رَسییه، ۲ دِرُس همو طور که اونگل، که وَّ اَوَل بی تیبیه خُشون دیبیه بیین وَّ خادمَل کلام بیین وَّ ایما دان، ۳ م هم که همه چی نه وَّ اَوَل وَّ دَقْت وَّ اَرسی کَرِدمه، صلاح نه ای طور دبییم که اونگلَه وَّ ترتیب سی ایسا بنویسم، ۴ تا وَّ درسی آنچه که یای کِرْتیتِه، خاطر جَم وَّ ابیت.

پیشگوی و دنیا اومین یحیی تعمید دهنده

۵ مِنه زمون هیرودیس، پادشاه و لات یهودیه، کاهنی زندی ایکه وَّ نوم زکریا وَّ کاهنَل دسی آبیَا، کاهنَل عالمی بیین که مِنه معبد یهود خذمت ایگردن. زکریا زنی داشت وَّ نوم الیزابت که وَّ نسل هارون کاهن بی. ۶ هر دتاشون مِنه نظر خدا صالح بیین وَّ طبق تموم حکمَل و دستورل خداوند بی عیب رفتار ایگردن. ۷ ولی اونگل اولادی نیاشتن، سی یکه الیزابت بجه نیکه و هر دتاشون سالخَرده بیین.

۸ پدَفه که نوبت خذمت دسی زکریا بی، و مِنه پیشگاه خدا کاهنی ایکه، ۹ بنا و رسم کاهنَل، فِس و نوم زکریا اُفتا تا بره مِنه معبد خداوند و بخور بسوزنه. ۱۰ مِنه موقی سَخْتَن بخور، تموم جمعیت و صرا مشغول دعا بیین. ۱۱ وُچه یکی و فرشته یل خداوند، و زکریا ظاهر وابی. فرشته و دَس راس آتشدون بخور و یسایه بی ۱۲ وختی زکریا فرشته نه دی، بُهتس زه و مهلی زلش رت. ۱۳ ولی فرشته و ش گت: «آبی زکریا، زَلت نَره! سی یکه دعات مستجاب و ابییه و زنت الیزابت سیت کری و دنیا ایاره که ت نومشه یحیی اینی. ۱۴ ت شای ایابی

و خوشحالی ایکنی، و خیلی یل هم و دنیا اومینش شای ایابون،^{۱۵} سی یکه منه نظر خداوند گپو ایابو. یحیی نبایس و ته و شراب و عرق لو بزنه. و حتی منه کم دیش پر ایابو و روح القدس،^{۱۶} و خیلی یل و قوم اسرائیل و طرف خداوند، خدایشون ایبرگردنه.^{۱۷} یحیی منه روح و قدرت ایلای پیغمبر، نهی مسیح موعود ایاه تا دل بویله و اولادل نریک کنه، و یاغی یله فهم بییه که می بویلشون و ره صالحل و رگرین، تا قومی آمایه سی خداوند حاضر کنه.»

^{۱۸} زکریا و فرشته پُرس که: «پنه و کوچه بیونم؟ سی یکه م مردی پیرم و زئم هم دالویه.»^{۱۹} فرشته وش جواب دا: «م جبرائیل که منه حضور خدا ایویسم. ایسه بسی و ابییمه تا بی ت گپ بزیم و ای خور خشه وت بییم.^{۲۰} سی ک! ت گنگ ویی و تا روز اتفاق افتاین ای چیل، نیتری گپ بزنی، سی یکه گپل منه که منه وخت خُش و آنجوم ایرسه، باور نکردی.»

^{۲۱} منه ای بین، جمعیت بندیر زکریا بیین و یکه ایقره منه معبد و بسایه بی حیرون بیین.^{۲۲} وختی زکریا اومه ودر، نیترس بی مردم گپ بزنه. پ فمسن منه معبد رویایی دییه، سی یکه تنا ایما اشاره ایکه و گنگ و بسایه بی^{۲۳} زکریا وختی که نوبت خدمتش تموم و ابی و حوئش و رگشت.

^{۲۴} بعد یچی، زنش الیزابت حامله و ابی و پنج ماه، خشه و ور نییه مردم دیر که.^{۲۵} الیزابت ایگت: «خداوند سی م ای کار کرده. و منه ای روزل وم نظر کرده و آنچه نه که طی مردم سی م عار ننگ بی، و گرتیه.»

پیشگوی دنیا اومین عیسی

^{۲۶} منه ماه شیشم حاملگی الیزابت، جبرائیل فرشته و طرف خدا و په شهری و نوم ناصره بسی و ابی که منه ولات جلیل بی^{۲۷} تا طی دویر ریسه ای و نوم مریم بره. مریم نومزی مردی بی و نوم یوسف. یوسف و خاندان داوود پادشاه بی.^{۲۸} فرشته طی مریم رت و گت: «سلام و تو، ای ت که خداوند وت نظر کرده. خداوند بی تته.»^{۲۹} ولی مریم بی اشفتن گپلش مهلی پریشون و ابی و بی خُش فکر که په چطور سلامی یه.^{۳۰} ولی فرشته وش گت: «آپی مریم، زلت نره! لطف خدا نصیبت و ابییه.^{۳۱} ایسه حامله ایابی، و کری و دنیا ایاری و نومشه عیسی اینی.^{۳۲} و گپو ایابو و کر خدی متعال خونده ایابو. خداوند خدا تخت پادشایی جدش داوود وش عطا ایکنه.^{۳۳} و تا ابد و خاندان یعقوب کر ابراهیم سلطنت ایکنه و پادشاییش و ته و بین نیره.»^{۳۴} مریم و فرشته پُرس که: «په چطور ایابو؟ سی یکه م هنی ری بسیم؟»^{۳۵} فرشته جواب دا: «روح القدس وت ایاه و قدرت خدی متعال وت سایه ایبویه. و ای خاطر، او

بَجَه كِه قَرَارِه وَ دَنِيَا بِيَا مَقْدَس وَ كِرِ خَدَا خُونَدَه اِيَابُو. ^{۳۶} سِي كُ! اِلِيزَابَت هَم كِه وَ خِيْشَل تِنِه، پِيروْتِه سَرِي حَامَلِيَه وَ كَرِي مِيْنِه رَه دَارِه. وَ كِه اِيْگُن نَزَايَه، مِيْنِه مَاه شَيْشَمُ حَامَلْگِي شِه. ^{۳۷} سِي پِيْكِه طِي خَدَا هِيْچ كَارِي نِي كِه نَوَابُو! ^{۳۸} مَرِيْم گُت: «اِيْسِه، مِ كَنِيْز خَدَاوَنْدُم. بَلْ اُنْچِه وَ مِ گُنْتِي، وَ مِ وَابُو.» اَوْسِه فَرَشْتِه وَ طِيْش رَت.

مَلَاَقَات مَرِيْم وَ اِلِيزَابَت

^{۳۹} مِيْنِه اَو رُوَزَل، مَرِيْم وَ رِيْسَا وَ هَوْلْکِي وَ شَهْرِي مِيْنِه كُوِيْل وَ لَات يَهُودِيَه رَت. ^{۴۰} وَ رَت وَ حَوْنِي زَكْرِيَا، وَ اِلِيزَابَت سَلَام كِه. ^{۴۱} وَ خَتِي اِلِيزَابَت سَلَام مَرِيْم اِشْنُفَت، طُفْل مِيْنِ كِيْمَش تَكُوْن خَه، وَ اِلِيزَابَت وَ رُوْحِ الْقُدُس پُر وَابِي، ^{۴۲} اِلِيزَابَت بِي صِيْبِي بَلَنْد گُت: «تِ مِلِي زَنْلِ مَبَارَكِي، وَ مَبَارَكِ ثَمْرَه رَحْمِ تُو! ^{۴۳} مِ كِي بُوْم، كِه دِي خَدَاوَنْدُم طِي مِ بِيَا؟ ^{۴۴} سِي كُ! تَا صِيْبِي سَلَامِ تِ وَ گُوْشَمُ رَسِي، طُفْل وَ شَايِي مِيْنِه كِيْمَمُ تَكُوْن خَه. ^{۴۵} خَش وَ حَالِ اَو زَنِي كِه بَاوَر كِه، كِه اُنْچِه وَ طَرْفِ خَدَاوَنْدِ وَ شِ گُنْتِه وَ اَبِيْبِيَه، وَ اَنْجُوْمِ اِيْرَسِيَه.»

سِرُو سِتَايِش مَرِيْم

^{۴۶} مَرِيْم گُت:

«جُوْنِ مِ خَدَاوَنْدَ سِتَايِش اِيْكِنِه

^{۴۷} وَ رُوْحِمُ، مِيْنِه نَجَاتِ دِهَنْدَمُ خَدَا، وَ شَايِي اِيَا،

^{۴۸} سِي پِيْكِه وَ خَوَارِي كَنِيْزِ خُشِ نَظَرِ كِرْدِه.

وَ يَه وَ اِيْسِ، تَمُوْمِ نَسَلِ مِيْنِه مَبَارَكِ اِيْخُوْنِيْنِ،

^{۴۹} سِي پِيْكِه اَو قَادَرِ كِه نُوْمَشِ قُدُوْسِيَه،

كَارَلِ مَهْلِي گِيُو سِيْمِ كِرْدِه.

^{۵۰} رَحْمَتِشِ نَسَلِ وَ نَسَلِ،

نَصِيْبِ تَمُوْمِ خَدَا تَرَسَلِ اِيَابُو.

^{۵۱} وَ بِي دَسِ خُشِ، كَارَلِ قَدَرِ كِرْدِه،

اَوْنِگَلِي نَه كِه مِيْنِه فِكْرِ وَ دِلِشُوْنِ غُرُوْرِ دَارِنِ، پِشَكِ كِرْدِه؛

^{۵۲} زُوْر دَارَلَه وَ تَخْتَشُوْنِ دُوْمِيْنِ كَشِيْبِيَه

وَ اَوْنِگَلِي نَه كِه خَوَارِ وَ اَبِيْبِيْنِه سِرَا فِرَازِ كِرْدِه؛

^{۵۳} گُسْنَه يَلَه بِي چِيْبِيْلِ خُشِ سِيْرِ كِرْدِه

وَلِي دَار اِيْلَه دَسِ خَالِي رُوْتِه كِرْدِه.

^{۵۴} وَ رَحْمَتِ خُشْتَه وَ يَايِ اَوْرْدِه،

وَ خَادِمِ خُشِ قَوْمِ اِسْرَائِيْلِ كِيْمَكِ كِرْدِه،

۵۵ هَمُوطورِ كه وَ اجدادِ اِيما ابراهيمِ وَ نسلِش
 وعده دايه بي، كه تا ابد اِي كار كِنه.»
 ۵۶ مريم حدود سه ماه طِي اليزابت و يسا و اوسيه وَ حوثش وَ رگشت.

وَ دُنْيَا اَوْمِيْنَ يَحِي

۵۷ موقِي زيمون اليزابت و ابِي وَ كِرِي وَ دُنْيَا اُورِد. ۵۸ هُمسايه يَل وَ خيشل
 وختي اِشْنَقْتِن كه خداوند چه مَرَحْمَتِ كُپُوِي وَش كِرْدِه مِنْه شايِي وَ شَرِيك
 و ابِيين.

۵۹ مِنْه رُوز هَشْتَم، تَمُومِ قُومِ خيشلِ وَ دُوسَلِشُونِ سِي خَتْنَه سِرُونِ بَجَه اَوْمَنِ وَ
 اِيخواسِنِ نُوْمِ بُوْشِ زَكْرِيَاَنَه سَرَشِ بِنِن. ۶۰ ولى دِي بَجَه كُت: «نه! نُوْمِشِ بَايِدِ
 يَحِي بُو.» ۶۱ اُونْگَلِ كُتِن: «مِنْه طِيْفِي تِ كَسِي اِي نُوْمَه نِيَاَشْتَه.» ۶۲ پِ بِي
 اِشَارَه، وَ بُو بَجَه پُرْسِيينِ كه اِيخُوا نُوْمِ بَجَه نَه چِه بِنَه. ۶۳ زَكْرِيَا تَخْتَه اِي نَه كه
 رِيشِ اِيْنُوْشْتِنِ خُواسِ وَ رِيشِ نُوْشْت: «نُوْمِشِ يَحِي يَه!» اُونْگَلِ هَمَشُونِ
 حِيرونِ و ابِيينِ ۶۴ تَرَجَا دِهُونِ زَكْرِيَا وَازِ و ابِي وَ زُوْنِشِ كُشْتِ وَ خُدا نَه سَتَايِشِ
 كِه. ۶۵ تَمُومِ هُمسايه يَلَه تَرَسِ وَ كُرْتِ، وَ مَرْدَمِ مِنْه سَرْتَاَسَرِ كُه وَ كَمْرَلِ يَهُودِيَه
 دَر مَورِدِ تَمُومِ اِي چِييلِ كُپِ اِيْرِن. ۶۶ هَر كِه اِي كُپَلَه اِيْشْنَقْتِ، مِنْه دِلِشِ اِيْگُت:
 «اِي بَجَه چَطُورِ كَسِي اِيَابُو؟» سِي يِكِه دَسِ خُداوندِ بَاشِ بِي.

نُبُوتِ زَكْرِيَا

۶۷ اَوْسِيَه بُوْشِ، زَكْرِيَا، وَ رُوحِ الْقُدُسِ پُرِ و ابِي وَ اِيْطُورِ نُبُوتِ كِه:
 ۶۸ «مَبَارَكِ بُو خُداوندِ خُدا، خِدِي قُومِشِ اسْرَائِيلِ،
 سِي يِكِه وَ دِييِنَه قُومِ خُشِ اَوْمِيَه وَ تَلِي آزاديِ اُونْگَلَه دايه وَ آزاديِشُونِ
 كِرْدِه.

۶۹ مِنْه خُاندانِ خُادِمِشِ دَاوُودِ،
 نِجَاتِ دِهَنْدَه قَدْرِي بَلَنْدِ كِرْدِه،
 ۷۰ هَمُوطُورِي كِه وَ قَدِيمِ
 وَ زُونِ پِيْغَمْبَرَلِ مَقْدَسِ خُشِ كُتَه بِي كِه
 ۷۱ اِيْمَا نَه وَ دَسِ دُشْمَنْلَمُونِ
 وَ تَمُومِ كَسَلِي كِه وَ اِيْمَا نَفَرْتِ دَارِنِ، نِجَاتِ اِيْبِيَه،
 ۷۲ تَا رَحْمَتِي نَه كِه وَ عَدَشَه وَ اِجْدَايْمُونِ دايه بِي وَ شُونِ نِشُونِ بِيَه
 وَ عَهْدِ مَقْدَسِ خِشَه وَ يايِ بِيَارَه؛
 ۷۳ هَمُومِ قَسَمِي نَه كِه
 سِي جِدِ اِيْمَا اِبْرَاهِيمِ خَرْدَه بِي،

٧٤ تا ایما نَه وَ دَسِ دشمنلمون خَلاصِ کِنَه،

وَ کِمکِمون کِنَه وَ نَه بی هیچ ترسی

٧٥ مِنه حضورش مِنه قدوسیت و صالحی

مِنه تموم روزل عمرمون خدمت کنیم.

٧٦ و تو، ای رو، پیغمبرِ خدی متعال خُونده ایابی؛

سی پِکه نهی خداوند رُو ایکنی تا رِیلشه آمایه کنی،

٧٧ و قَوْمِش ای آگایی نَه بیی

که بی آمرزینِ گنایِشون، اونگلِ نجات ایجورن.

٧٨ سی پِکه وَ مَرَحمت و دلسوزیِ خدی ایما نَه،

که آفتو صُوب وَ عَرشِ بَرین وَ ایما ایدِرا

٧٩ تا وَ کسلی که مِنه تاریکی و زر سایه مرگ منزل دارن، روشنایی بییه،

وَ قَیَمَلِ ایما نَه وَ رَه صلح و سلامتی هدایت کِنَه.»

٨٠ او بَجه گپو ایابی و مِنه روح، قُوتِ ایگُرت، و تا زمونِ حضورش مِنه

انظارِ قومِ اسرائیل، مِنه بیابون وَ سَرِ ایبُرد.

٢

وَ دُنیا اومِینِ عِسی مسیح

١ مِنه او روزل، آگوستوس، امپراتور روم دستوری دا تا تموم مریمون

دیازلی که زر سُلطه حکومتِ روم بیین سرشماری و ابون. ٢ په اَوَلین

سرشماری بی، و مِنه زمون کورینیوس فرمُندار مِنه سوریه آنجوم ایابی. ٣ پ

هر که سی نوم نویسی رونی شهر خَش و ابی. ٤ یوسف هَم وَ شهر ناصرَه مِنه

وَلاتِ جلیل، رَت وَ طرفِ بیتِ لَحَمِ مِنه وِلاتِ یهودیه که شهر داوودِ پادشاه بی.

سی پِکه وَ نسل و خاندان داوود بی. ٥ وَ رَت وَجه تا بی نومزاش مریم که

زیمونش زینگ بی، نوم نویسی کین. ٦ موقی که وَجه بیین وختِ زیمون مریم

رَسی ٧ وَ اَوَلین بَجه که کُر بی وَ دُنیا اُورد. وَ نَه مِنه قنِداقی پیچنا و مِنه

آخری خونا، سی پِکه مِنه مسافر حوئه چیی سیشون نَبی.

چِپونلِ وَ فِرِشته یل

٨ مِنه او منطقه، چِپونلی بیین که مِنه صحرا وَ سَرِ ایبُردن و موقی شو وَ گله

یَلشون ناتوری ایگردن. ٩ یذقه فرشته ای وَ طرفِ خداوند وَشون ظاهر و ابی و

نور جلالِ خداوند دورتادورشوئه روشن که. چِپونلِ زَلَه تَرَک و ابیین، ١٠ ولی

فرشته وَشون گُت: «زَلتون نَرَه، سی پِکه ایبیه مُشتَلقی سیتون دارم، خوری

مَهلی خَش سی تَموم قومَل: ^{۱۱} اَمرو مِنه شهر داوود نجات دهنده ای سیتون وَ دُنیا اومه. وَ خداوند، مسیح یه. ^{۱۲} نِشوتش سی ایشا پنه که بَجَه ای نه ایجوریت که مِنه قنَداقی پِچسه وَ مِنه آخوری خوسیه. ^{۱۳} یَدَقَه دَسَه گِپویی وَ لَشکَرَلِ آسمونی ظاهر و ابیین وَ بی او فرشته، مِنه ستایش خدا ایگتِن: ^{۱۴} «جلال وَ خدا مِنه عرش بَرین،

وَ صلح وَ سلامتی وَ مَرِدمونی که ری زمین، خدا وَ شون راضی یه. ^{۱۵} وختی فرشته یَل وَ طیشون وَ آسمون رَتِن، چپونل وَ یَک گتِن: «بیبیت تا بَریم وَ بیت لحم وَ آنچه نه که اتقاق اُفتایه وَ خداوند، ایما نه وَ ش آگا کِرده پوینیم.» ^{۱۶} پَ زی رَتِن وَ مریم وَ یوسف وَ طفل خوسیه مِنه آخوَر جُسن. ^{۱۷} هَم پَکه طفله دبیین، گِپلی نه که درموریش وَ شون گتَه و ابییه بی، اعلان کردن. ^{۱۸} هرکه گِپل چپونله ایشنفت، حیرت زِیه ایابی. ^{۱۹} ولی مریم، تَموم ای چپیلَه مِنه دِلش نِگه ایکه وَ طی خشی وَ شون فکر ایکه. ^{۲۰} پَ چپونل وَ رگشتِن مِنه حالی که خدا نه حَمَد وَ ستایش ایگردن وَ خاطر تَموم او چپیلی که ایشنفته ببین وَ دبیه ببین، همطور که وَ شون گتَه و ابییه بی.

^{۲۱} مِنه روز هشتم، موقی که وخت ختنه بَجَه و ابی، نومشه نهان عیسی. یه همو نومی بی که فرشته نهی پَکه وَ مِنه کم مریم قرار بگره سرش نهاییه بی. ^{۲۲} وختی زمون وَ رسی که رسم طهارتِشونه طبق شریعت موسی آنجوم ببین، یوسف وَ مریم، عیسی نه وَ اورشلیم بُردن تا وَ نه وَ خداوند تقدیم کِنن، ^{۲۳} هَمطور که مِنه توراتِ خداوند نوشته و ابییه: «اُولین ذکوری که وَ دنیا بیا، چه بچه آیم بو وَ چه بچه جیون، وَ قفِ خداوند ایابو.» ^{۲۴} وَ هم، تا قربونی تقدیم کِنن،، طبق آنچه که مِنه توراتِ خداوند اومیه، یعنی «یه جفت قمری یا دتا جیجه کموتر»

^{۲۵} مِنه او زمون، مردی صالح وَ دیندار مِنه اورشلیم زبیدی ایکه که نومش شمعون بی وَ بندیر تسلی اسرائیل بی. روح القدس وَ شمعون قرار داشت. ^{۲۶} روح القدس وَ ش آشکار کِرده بی که تا مسیح خداوند نبینه، نیمیره. ^{۲۷} پَ شمعون بی هدایت روح خدا رت مِنه صحن معبدِ خداوند، وَ وختی دی بُوعیسی، بَجَه نه اُردن تا رسم رسوم شریعتَه سیش وَ جا بیارن، ^{۲۸} شمعون بَجَه نه مِنه بَعْلش گُرَت وَ مِنه حالی که خدا نه ستایش ایکه گت:

^{۲۹} «ای خداوند، ایسه بنا وَ وَ عده خُت،

خادیمته وَ سلامت مرخص ایکنی.

^{۳۰} سی پَکه تییم، نجات تَنه دبیه،

^{۳۱} نجاتی که دَم تیپی تَموم قومَل آمایه کِردی پی،

۳۲ نوری سی روشن کردن حقیقت و باقی قومل

و جلالی سی قومت، قوم اسرائیل.»

۳۳ دی بو عیسی و گپلی که درموریش گتّه وابی، حیرت کِردن. ۳۴ اویسه، شمعون اونگله برکت دا و و مریم، دی و گت: «قَراره که ای بَجّه باعثِ اُفتاین و وریساین خیلی یل و قوم اسرائیل و ابو، و نشونه ای بو که جلوش ایویسین. ۳۵ و ای ترتیب، فکر دل خیلی یل آشکار ایابو. شمشیری هم مینه قلب ت ایره.»

۳۶ وُچه زنی زندگی ایکه و نوم حنا، حنا نَبی و دالو پیری بی، و دویر فنوئیل و طیفی آشیر بی. حنا بعد هف سال که شی کِردّه بی، میرشه و دس دایه بی ۳۷ و تا هشتاد و چار سالگی بیوه مُنده بی. و هیچ وخت معبد ول نیکه، بلگم شو و رو، بی روزه و دعا عبادت ایکه. ۳۸ حنا هم همو موقع نزننگ وابی و خدا نه شکر که و بی تمومی گسلی که بندیر آزادی اورشلیم بیین، درمورد عیسی گپ زه.

۳۹ وختی یوسف و مریم تموم رسم رسوم شریعت خداوند کامل و جا اُورین، و رگشتن و شهر خُشون ناصره، مینه ولات جلیل. ۴۰ ایسه، او بَجّه رُشت ایکه و قوی ایابی. و پُر و حکمت بی و نظر خدا سرش بی.

عیسی نوجون مینه معبد خداوند

۴۱ دی بو عیسی هر سال سی عید پستح و اورشلیم ایرتن. ۴۲ وختی عیسی دوازده ساله وابی، و رسم عید و اورشلیم رتن. ۴۳ بعد تموم و ابیین مراسم عید، وختی مینه ره و رگشتن بیین، عیسی نوجون مینه اورشلیم ویسا. ولی دی بوش و ای کار خور نیاشتن، ۴۴ سی یکه گمون ایگردن مینه کاروانه، یه رو تموم، سفر کِردن. آخرسر شروع کِردن و جُسن عیسی ملی فامیل و آشنائیشون. ۴۵ وختی پیداش نکرین، سی جوسنش و اورشلیم و رگشتن. ۴۶ بعد سه رو، آخرسر و نه مینه معبد خداوند جُسن. ملی معلم دینی نِسسه بی و و گپشون گوش ایدا و و شون سئواللی ایکه. ۴۷ هرکه گپل و نه ایشفت، و فهمش و جواولی که ایدا، حیرت ایکه. ۴۸ وختی دی بوش و نه و وُچه دیین حیرت زیه و ابیین. دیش و ش گت: «کِزو، سی چه بی ایما ای کار کِردی؟ م و بوت مهلی پریشون و دینت ایگشتیم.» ۴۹ ولی عیسی و شون گت: «سیچه مینه ایجسیت؟ مه نونیسیت که باید مینه حونی بوم بویم؟» ۵۰ ولی اونگل معنی ای گپه که و شون گت نفمیسین. ۵۱ پ بی اونگل و ره اُفتا و ناصره اومه و گوش و فرمون اونگل بی. ولی دیش تموم ای چپیلّه مینه دلش نگه ایکه.

۵۲ و عیسیٰ مِنْه قامت و حکمت، گپو ایابی و طی خدا و مردم عزیزتر ایابی.

یحییٰ آمایه کننده ره عیسیٰ

۱ مِنْه پونز هَمین سالِ حکومتِ تیبریوس، امپراتور روم، وختی که پُنْتیوس پیلاطس فرمُندار یهودیه بی، هیرودیس حاکم ولاتِ جلیل و گکاش فیلیپس حاکم ایتریه و تراخونیتس بی و لیسانیوس حاکم آبیلینی بی، ۲ و حنا و قیافا هم کاهنل اعظم ببین، کلام خدا مِنْه بیابون و یحیی، کِر زکریا نازل وابی. ۳ یحیی و سرتاسر هیبی رود اردن ایرت و سی مردم موعظه ایکه که سی آمرزش گنایشون توبه کنن و غسلِ تعمید بگرن. ۴ در موردِ په مِنْه کتابِ اِشعیای پیغمبر اومیه که:

«صییی و که مِنْه بیابون قیره ایرنه

"ره خداوند آمایه کنیت!

رَیل و نه راس کنیت!

تموم دره یل پُر

و تموم کُیل و تُلل په دَس ایابون؛

رَیل کج، راس

و رَیل چلی کلوی، صاف ایابون.

۶ اوسه تمومی بَشَر نجاتِ خدا نه ایبیین."»

۷ یحیی ری و جماعتلی که سی غسلِ تعمید گرتن طیش ایومن، ایگت: «ای افعی زایدل، کی وتون هشتار دا تا و غَضَبی که نهاتونه، بَدْرِیت؟ ۸ پ توبه ختونه بی اعمال و رفتاری که ایکنیت، نشون ببیت و بی ختون نگیت که: "جِد ایما ابراهیمه." سی پکه و ایشا ایگم، خدا ایره و ای بَرْدَل اولادلی سی ابراهیم دُرس کینه. ۹ هم ایسه تیشنه و ریشه دارل نهاییه و ابییه. هر داری که میوه خوب نیه، بریبه و مِنْه تَش و ردایه ایابو.»

۱۰ جماعت و ش پُرسیین: «پ چه کنیم؟» ۱۱ یحیی جواب دا: «و که دتا جومه داره، یکی شه بییه و و که نیاره، و هرکه غذا داره هم همی کار کینه.» ۱۲ خراجگیرلم اومن تا تعمید بگرن. اونگل و ش پُرسیین: «استاد، ایما چه کنیم؟» ۱۳ یحیی و شون گت: «بیشتر اوقه که تعیین و ابیه خراج مسونیت.» ۱۴ سربازلم و ش پُرسیین: «پ ایما، ایما چه کنیم؟» و شون گت: «و زور و کسی پیل نسونیت و هیشکه تهمتِ درو مزنیت و و حق ختون قانع ببیت.» ۱۵ مردم بی اشتیاق بندیرش ببین و مِنْه دلشون فکر ایگردن که مه ایابو یحیی

همو مسیح موعود بو؟^{۱۶} جواب یحیی و همه اونگل په بی: «م ایشا نه بی او تعمد ایئم، ولی کسی قویتر و م ایپه که م حتی لیاقت نیارم که بند اُرسی یلشه واز کُئم. و ایشا نه بی روح القدس و تش تعمد ایپه.^{۱۷} و اوسه خشه منه دس داره تا خرمن خشه پاک کینه و گندمه منه امبار خُس ذخیره کینه، ولی گه نه منه تشی که و ته کور نیابو ایسورنه.»

^{۱۸} و ای ترتیب یحیی بی مهلی نصیحتل د خور خُس پادشایی خدا نه و مردم اعلان ایکه.^{۱۹} ولی سی پکه هیرودیس حاکم، درمورد زن گکاش هیرودیا، و ثوم کارل گندش، و طرف یحیی توبیخ وابی،^{۲۰} یحیی نه و زندان وردا و و ای ترتیب کار گندی و کارل گندش اضافه که.

غسل تعمد عیسی و شجره نامه و

^{۲۱} موقی که مردم همه تعمد ایگرتین و عیسی هم تعمد گرتته بی و دعا ایکه، آسمون واز وابی^{۲۲} و روح القدس و شکل جسمانی، می کموتری و ش نیش، و صیپی و آسمون اومه که: «ت کر عزیز منی! و م وت راضییم!»
^{۲۳} عیسی حدود سی سال داشت که خدمت خشه شروع که. و گمون مردم و کر یوسف بی، و یوسف، کر هلی،^{۲۴} هلی کر متات، متات کر لاوی، لاوی کر ملکی، ملکی کر یئا، یئا کر یوسف،^{۲۵} یوسف کر متاتیا، متاتیا کر عاموس، عاموس کر ناحوم، ناحوم کر حسلی، حسلی کر نجی،^{۲۶} نجی کر معت، معت کر متاتیا، متاتیا کر سمعین، سمعین کر یسک، یسک کر یهودا،^{۲۷} یهودا کر یوحنان، یوحنان کر ريسا، ريسا کر زروبابل، زروبابل کر شئلتی نیل، شئلتی نیل کر نیری،^{۲۸} نیری کر ملکی، ملکی کر آدی، آدی کر قوصام، قوصام کر المادام، المادام کر عیر،^{۲۹} عیر کر یوشع، یوشع کر العازار، العازار کر یوریم، یوریم کر متات، متات کر لاوی،^{۳۰} لاوی کر شمعون، شمعون کر یهودا، یهودا کر یوسف، یوسف کر یونام، یونام کر الیاقیم،^{۳۱} الیاقیم کر ملیا، ملیا کر منا، منا کر متاتا، متاتا کر ناتان، ناتان کر داوود،^{۳۲} داوود کر یسا، یسا کر عوبید، عوبید کر بوغز، بوغز کر سلمون، سلمون کر نحشون،^{۳۳} نحشون کر عمیناداب، عمیناداب کر رام، رام کر حصرون، حصرون کر فرص، فرص کر یهودا،^{۳۴} یهودا کر یعقوب، یعقوب کر اسحاق، اسحاق کر ابراهیم، ابراهیم کر تارح، تارح کر ناحور،^{۳۵} ناحور کر سروج، سروج کر رعو، رعو کر فلج، فلج کر عبر، عبر کر شلخ،^{۳۶} شلخ کر قینان، قینان کر ارفکشاد، ارفکشاد کر سام، سام کر نوح، نوح کر لمک،^{۳۷} لمک کر متوشالح، متوشالح کر خنوخ، خنوخ کر یارد، یارد کر مهلائیل، مهلائیل کر

قینان، ^{۲۸} قینان کر آنوش، آنوش کر شیث، شیث کر آدم و آدم کر خدا بی.

۴

عیسی امتحان ایابو

۱ عیسی پُر وَ رُوحِ الْقَدَسِ، وَ رُودِ اَرْدَنِ وَرْگَشْتِ وَ بِي هِدَايَتِ رُوحِ الْقَدَسِ رَتِ وَ بِيَابُون. ۲ وَجِهَ اِبْلِيسِ چَلِ رُو اَمْتَحَانِشِ كِه. مِنْهُ اَو رُوْرَلِ چِيِي نَخَه، وَخْتِي اَو چَلِ رُو، رُوْزَه تَمُومِ وَايِي، عَيْسِي كُسنَه بِي. ۳ پِ اِبْلِيسِ وَشِ كُت: «اَر تِ كِرِ خُدَايِي، وَ اِي بَرْدِ بَگُ نُونِ وَابو.» ۴ عَيْسِي جَوَابِ دَا: «مِنْهُ تُوْرَاتِ نُوْشْتَه وَابِيِيه كِه "اَيْمِ تَنَا وَ نُونِ زَنْدَه نِي."»

۵ اوسِه اِبْلِيسِ وَ نَه وَ چِي بَلَنْدِي بُرْدِ وَ مِنْهُ پِه اَن تَمُومِ مَمْلِكَتَلِ جَهَانَه وَشِ نِشُونِ دَا ۶ وَ كُت: «مِ تَمُومِ اِي اَقْتَدَارِ وَ شَكُوهِ وَ جَلَالِ اَيْنِگَلَه وَتِ اِيخْتَمِ، سِي پِكِه وَ دَسِ مِ دَايِه وَابِيِيه وَ وَنَه وَ هِرَكِه بَخُوَامِ اَيْمِ. ۷ پِ، اَر مِنْهُ پِيْرَسْتِي، تَمُومِ اَيْنِگَلِ اِيْنِ تِ اِيَابُو. ۸ عَيْسِي جَوَابِ دَا: «مِنْهُ تُوْرَاتِ نُوْشْتَه وَابِيِيه،

"خُدَاوَنْدِ، خُدِي خَتَه پِيْرَسْتِ

وَ تَنَا وَ نَه عِبَادَتِ كُ."»

۹ اوسِه اِبْلِيسِ وَ نَه بُرْدِ وَ شَهْرِ اَوْرَشَلِيْمِ وَ رِي بَلَنْدَتَرِيْنِ چِي مَعْبِدِ خُدَاوَنْدِ نَهَاشِ وَ كُت: «اَر تِ كِرِ خُدَايِي، خَتَه وَ وِيچِه وَرَبِيِيه دَوْمِنِ. ۱۰ سِي پِكِه مِنْهُ رُبُوْرِ دَاوُوْدِ نُوْشْتَه وَابِيِيه:

"دَرْمُوْرِدِ تِ وَ فَرَشْتَه يَلِشِ دَسْتُوْرِ اَبِيِيه

تَا حَوَاسِشُونِ وَ تِ بُو

۱۱ اَوْنِگَلِ تِنْتَه سَرِ دَسَلِشُونِ اِيْگِرِنِ،

نَكِيْنَه پَاتِ وَ بَرْدِي بَخْرَه."»

۱۲ عَيْسِي وَشِ جَوَابِ دَا: «مِنْهُ تُوْرَاتِ كُتَه وَابِيِيه، "خُدَاوَنْدِ، خُدِي خَتَه اَمْتَحَانِ مَكُ."» ۱۳ وَخْتِي اِبْلِيسِ تَمُومِ اِي اَمْتَحَانَلَه خَلَاصِ كِه، وَ نَه تَا مَجَالِي دَوْلِ كِه.

شروع خِدْمَتِ عَيْسِي مِنْهُ جَلِيْلِ

۱۴ عَيْسِي بِي قُوْتِ رُوحِ قُدُوسِ خُدَا وَ طَرَفِ وِلَاتِ جَلِيْلِ وَرْگَشْتِ وَ مِنْهُ سَرْتَاَسَرِ اَو مَنَطَقَه كُپِ وَ بِي. ۱۵ وَ مِنْهُ عِبَادَتِگَايِلِ يَهُودِي يَلِ تَعْلِيْمِ اِيْدَا، وَ هَمَه وَشِ تَعْرِيْفِ اِيْكَرِدِنِ.

رَدِ كِرْدِنِ عَيْسِي مِنْهُ شَهْرِ نَاصِرَه

۱۶ عَيْسِي رَتِ وَ شَهْرِ نَاصِرَه كِه وَجِهَ كُپُو وَابِيِيه بِي، وَ مِنْهُ رُوْزِ شَنْبَه كِه

روز مقدس یهودی یله، طبق عادتیش و عبادتگاه اومه و ورپسا تا کلام خدا نه بخونه.^{۱۷} طومار اشعای پیغمبر وش دان. عیسی طومار واز که و جپی نه جس که فرمایش ایکنه:

^{۱۸} «روح خداوند ری منه،

سی پکه منه مسح کرده

تا و فقیرل خورخس پادشایی خدا نه بییم.

و منه بسی کرده تا آزادی نه و اسیرل

و بر و ابیین تیه کورله و شون اعلان کنم

و منه بسی کرده تا ستم کشله آزاد کنم،

^{۱۹} و سال لطف خداوند اعلان کنم.»

^{۲۰} اوسه عیسی طومار پیچنا و و دس خادم عبادتگاه دا و نشس. همه منه

عبادتگاه تیه وش دوخته بیین.^{۲۱} اوسه عیسی و شون پنه گت: «امرو ای

نوشته، موقی که وش گوش ابیدیت، و انجوم رسی.»^{۲۲} همه و عیسی تعریف

ایکردن و و صبتلش که پر فیض بی حیرت زیه بیین و ایکن: «مه په نه کر

یوسفه؟»^{۲۳} عیسی و شون گت: «بی گمون ای متله سی م ایاریت که ای

طیب خته شفا بیه! آنچه اشفتیمه منه کفرناحوم کردی پی، وچه منه شهر

ختم انجوم بیه.»^{۲۴} اوسه عیسی گت: «وراسی، و ایشا ایگم که هیچ پیغمبری

نه منه شهر خس قبول نیکین.^{۲۵} وراسی و ایشا ایگم که منه زمون ایلیای

پیغمبر، اوسه که آسمون سه سال و نیم بسه وابی و قحطی سختی سرتاسر او

دیار گرت، بیوه زتل زیادی منه اسرائیل بیین.^{۲۶} ولی ایلیای پیغمبر طی هیچ

کویکی بسی نوابی غیر طی بیوه زنی منه شهر صرفه منه دیار صیدون.

^{۲۷} منه زمون الیشع پیغمبر هم جذامی یل زیادی منه اسرائیل بیین، ولی هیچ

کویکی و جذام خسون شفا نگرین غیر نعمان سریانای.»^{۲۸} اوسه تموم گسلی

که منه عبادتگاه بیین، و اشفتن ای گپل نش گرتین^{۲۹} و ورپسان، و نه و شهر

کشیین ودر و بردن سر رو کئی که شهر و ریش بنا و ابینه بی، تا و وچه

ورش بیین دومن.^{۳۰} ولی و و ملاشون رد وابی و رت.

شفی مرد دیوزیه

^{۳۱} اوسه عیسی رت و کفرناحوم که شهری منه ولات جلیل بی. و منه روز

شنبه مقدس و مردم تعلیم ایدا.^{۳۲} اونگل و تعلیمش حیرت زیه و ابیین، سی پکه

کلامش اقتدار داشت.^{۳۳} ولی منه عبادتگاه، مردی دیوزیه بی که روح ناپاک

داشت. و بی صیی بلند قیره زه:^{۳۴} «ای عیسی ناصری، ت چه کار ایما

داری؟ مَه اومی پی نابودیمون کنی؟ دوئم کییی، تِ او قدوسِ خدایی! ^{۳۵} عیسی روح ناپاگه نهیب دا و گُت: «صیا مَك و وَش دَر!» اوسه دیو، او مردِ دم نئییه هَمه و زمین زه و بی یکه بلایی سرش بیاره، وَش دراومه. ^{۳۶} مردم هَمه حیرت زیه و یک ایگنن: «یه چه کلامی یه؟ و بی اقتدار و قدرت و روحِ ناپاک امر ایکنه و اونگل ایدران!» ^{۳۷} و ای ترتیب حور کارل و منه سرتاسر او منطقه پیچس.

شَفی خسی پطرس

^{۳۸} اوسه عیسی و عبادتگاه اومه و دَر و رت و حونی شمعون. خسی شمعون تُو سختی گرتته بی. پ و عیسی خواسن کِمکش کینه. ^{۳۹} عیسی بالی سر او زن ویسا و تُو نه نهیب دا، و تُوش بند اومه. او زن زی وریسا و وُشون پذیرایی که.

^{۴۰} تنگ پسین، همه گسلی که مریضلی بی مَرَضِل جورواجور داشتن، اونگله طی عیسی اُردین، و و هم و یکی یکیشون دَس نها و شفاشون دا. ^{۴۱} دیول هم و خیلی یل ای دراومن و منه حالی که قیره ایزن ایگنن: «تِ کر خدایی!» ولی عیسی اونگله نهیب ایدا و نیلشت گپی بزین، سی یکه دونسن و مسیح موعوده.

تعلیم داین عیسی منه عبادتگاهِ یهودی یل

^{۴۲} گگون، عیسی رت و چی دیری که گسی نبی. ولی مردم و دینش ایگننن و وختی و چی که بی رسیین، تلاش کِردن نلن و طیشون بره. ^{۴۳} ولی عیسی وُشون گت: «م باید خورخس پادشایی خدا نه منه شهرل د هم بییم، سی یکه و همی خاطر بسی وابییمه.» ^{۴۴} پ و منه عبادتگاهِ یهودیه پیوم خدا نه و مردم اعلان ایکه.

۵

اُولین شاگردلِ عیسی

^۱ یه رو که عیسی هییی دریاچه جنیسارت ویسایه بی و جمعیت و هَمه اَت هَلش اینان تا کلام خدا نه بشننن، ^۲ عیسی هییی دریاچه دتا قایق دی که ماهیگیرل وُشون دراومیه بیین و سرگرم شسن تورلشون بیین. ^۳ عیسی و یکی و قایقل که این شمعون بی سوار وابی و وُش خواس قایقه یچی و خشکی دیر کنه و در حالی که منه قایق نِسسه بی و مردم تعلیم ایدا. ^۴ وختی گپلش تموم وابی، و شمعون گت: «قایقه و چی غور او بُویر، و تورلنوته سی ماهی گرتن

مِنْهُ أَوْ وَرَبِّيْنَ.» ° شمعون جواب دا: «استاد، تموم شو نَه مهلی رَحمت کُشی بيم و چيبي نَگَرُتيم. ولی ایسه که ت ایگی، تور لَه مِنْهُ أَوْ وَرَائِيْم.» ٦ وختی ایکار کَرین، ایقَرَه ماهی کَرُتین که چی نَمُنَدَه بی تور لَشون بَدِرِه! ٧ وَ هُمُكَارَلِ خَشون که مِنْهُ په قایق دَ بیین، بی اِشارَه خواسین وَ کِمَکِشون بیان. اونگل اومَن وَ هر دِتا قایقَه ایقَرَه وَ ماهی پر کَرین که چی نَمُنَدَه بی بَرَن زَر أَوْ. ٨ وختی شمعون پطرس پَنَه دی، وَ پَایِلِ عیسی اُفتا وَ گُت: «ای خداوند، وَ م دیر و ابو، سی پِکِه م گِناکارُم!» ٩ سی پِکِه حُش وَ هُمُکارِش وَ ماهی یلی که کَرُتَه بیین حیرت زیَه بیین. ١٠ یعقوب وَ یوحنا، کُرَل زبدي هم، که هُمُکار شمعون بیین، هَمی حاله داشتن. عیسی وَ شمعون گُت: «زَلت مَرَه، وَ په واپس وَ چی ماهی مَریمَه صید ایکنی.» ١١ هَم پِکِه قایقَلِ خَشونَه وَ خشکی اُورین، همه چی نَه ول کَرین وَ دین عیسی رُونَه و ابیین.

شَفی مَرِد جِذامی

١٢ په رو دَ وختی عیسی مِنْهُ یکی وَ شَهْرَلِ بی، مردی اومَه که جِذام تموم بَیْنِشَه کَرُتَه بی. وختی او جِذامی عیسی نَه دی، سَجَدَه کِه وَ بی التماس گُت: «خداوند، اَر بَخی ایتری مِنْهُ شفا پیی.» ١٣ عیسی دَس خَشَه دِراز کِه وَ وَش دَس نَها وَ گُت: «ایخوام؛ شفا بَگِه!» هَمو دَقَه، او مرد وَ جِذام شفا کَرُت . ١٤ اوسِه عیسی وَش قَدَقَن کِه ای جِریانَه سی کُسی نَگ بَلِگَم وَش گُت: «بَرَه وَ خِنَه وَ کاهِن نِشون بییه وَ او فُرَبونی نَه که موسی سی خاطر پاک و ابیین وَ جِذام دستور داپه، تَقْدیم کُ تا وَ اونگل نِشون بییه که شفا کَرُتی پیی.» ١٥ ولی وا ای هَمَه، خَوَر کَارَلِ عیسی بَیْشَتَر بَیْشَتَر ایبِچِس، طوری که جِماَعَتَلِ زیادی جَم ایابیین تا گِپَلِشَه بَشِنوِن وَ مَرِیضی یَلِشون شفا بَگَرِن. ١٦ ولی عیسی وَ جاییلی دیر وَ مردم اِیرت تا مِنْهُ تِنایی دِعا کِنَه.

شَفی مَرِد فِلج

١٧ مِنْهُ یکی وَ او رَوَزَل، دَر حالی که عیسی تَعْلیم ایدا، عَالِمَلِ فِرَقَه فَرِیسی وَ مَعْمَلَلِ تورات وَ چِه نِشَنَه بیین. اونگل وَ اورشلیم وَ تموم دِهاَتَلِ وَ شَهْرَلِ وِلاتِ جَلیل وَ یهودیه اومیه بیین. قدرت خداوند سی شَفی مَرِیضَلِ بی عیسی بی. ١٨ مِنْهُ او بین، چَنتا مرد وَ رَه رَسِیین که فِلجی نَه سر تختی ای اُورین. اونگل تَلِاش کَرین وَ نَه مِنْهُ حوَنَه بُویرن وَ دَم ری عیسی بِنِن. ١٩ ولی وَ خاطر زیادی جِمعیت نَتَرَسِن رِبی بَجورن که وَ نَه مِنْهُ حوَنَه بُویرن، پَ وَ سر ثو رَتِن وَ سَفَالَلِ وَ کَرُتِن وَ وَ مابین سَفَالَلِ فِلجَه بی جاش دومن دان وَ وسط جِمعیت، دَم ری عیسی نَهان. ٢٠ وختی عیسی ایمون اونگلَه دی، گُت: «ای مَرِد، گِنايِلت

آمرزیبه و ابی!» ^{۲۱} معلمِ تورات و عالمِ فریسی بیِ خِشون گُئِن: «یه کیه که کُفر ایگ؟ غیرِ خدا کی ایتره گنایله بیامرزه؟» ^{۲۲} وختی عیسی فَمَس که چه فکری ایکن و شون پُرسی: «سیچه منه دلی ایطور فکر ایکنیت؟» ^{۲۳} گُئِن کویکی آسونتره: «گنایت آمرزیبه و ابی» یا پیکه "وری و ره بره"؟ ^{۲۴} ولی سی پیکه بدونیت کِر انسان و ری زمین، اقتدار آمرزین گنایله داره...» - پَ ری که و او مرد فلج و گُت: «وَت ایگم: وری، جائه وگه و بره حونت!» ^{۲۵} درجا، او مرد دم ریشون وریسا و جای نَه که سرش خوسیه بی وگرت و منه حالی که خدا نَه شکر ایکه رت و حوتش. ^{۲۶} همه و ای جریان حیرت زیه و ابیین و خدا نَه ستایش کِردن و منه حالی که همشونه ترس وگرتنه بی، ایگن: «أمر و چیل عجبی دیم.»

دعوت و لاوی خراجگیر

^{۲۷} بعد پیکه عیسی و او حوته اومه ودر، خراجگیری نَه دی که نومش لاوی بی، که منه تو خراجگیری نَشته بی. عیسی و ش گُت: «و دین م بیو.» ^{۲۸} لاوی وریسا، همه چیئه ول که و دین عیسی رونه و ابی. ^{۲۹} لاوی منه حونی خُش مومنی گپوی سی عیسی بر پا که، و عده زیادی و خراجگیرل و مردم دینه هم، بی عیسی و شاگردلش سر سفره بیین. ^{۳۰} ولی عالمِ فریسی و عده ای و معلمِ تورات که و دسی فریسی یل بیین، بی غرغر کِردن و شاگردل عیسی گُئِن: «سیچه بی خراجگیرل و گناکارل ایخریت و اینوشیت؟» ^{۳۱} عیسی منه جوابشون گُت: «مریضان که و طبیب احتیاج دارن، نَه آیمَلِ سالم. ^{۳۲} م نیوممه تا صالحه، بلکم تا گناکارلَه و توبه دعوت کُئم.»

سئوال در مورد روزه

^{۳۳} اونگل و عیسی گُئِن: «شاگردل یحیی بیشتر موقه یل روزه ایگرن و دعا ایکن؛ شاگردل عالمِ فریسی هم همی کار ایکن، ولی شاگردل ت همیشه در حال خردن و نوشیین.» ^{۳۴} عیسی و شون جواب دا: «مه ایابو دوسل دوما نَه تا موقی که دوما باشونه، و روزه گرتن واداشت؟» ^{۳۵} ولی زمونی ایپه که دوما و شون گرتنه و ابو. منه او روزل روزه ایگرن.» ^{۳۶} عیسی ای متله هم سیشون اُرد: «هیشگه و جومی نو، تلیشی نییره تا ونه و جومی گنه پرو کینه. آر ای کار کینه، هم جومی نو نَه پره کیده و هم پارچی نو و جومی گنه نیا. ^{۳۷} همیطور کسی شراب نو نَه منه مشکل گنه نیریزه. آر ای کار کینه، شراب نو مشکله ایدرنه و شراب حروم ایابو و مشکل هم و بین ایرن. ^{۳۸} بله، شراب

نو نه باید مینه مشکل نو رخت.^{۳۹} و کسی بعد خردن شراب گنه، شراب تازه نیکو، سی پکه ایگ: "شراب گنه بخره."^{۴۰}

۶

عیسی صاحب روز شنبه مقدس

^۱ مینه یکی و روزل شنبه که روز مقدس یهودی یله، عیسی و مابین زمینل گندم ری ایابی و شاگردلش خوشل گندمه ایچیین و بی دس ایساوانان، ایخردین. ^۲ ولی چنتا و عالمل فرقه فریسی گتین: «سیچه کاری ایکنیت که آنجوش مینه روز شنبه مقدس جایز نی؟» ^۳ عیسی و شون جواب دا: «مه مینه کتابل مقدس نخوندیته که، داوود چه که اوسیه که خُش و یارلش گُسنه بیین؟^۴ و رت و حونی خدا و نون تقدیم و ابییّه و خدا نه و گرت و خه و یارلش هم دا، در صورتی که تینا کاهئل اجازه داشتن و او نون بخرن.» ^۵ اوسیه عیسی و شون گت: «کر انسان صاحب روز شنبه مقدسه.»

شفی مردی که دسش خشک بی

^۶ عیسی مینه په شنبه ده، رت و عبادتگاه یهودی یل و تعلیم ایدا، مردی وچه بی که دس راسش خشک و ابییّه بی. ^۷ معلمل تورات و عالمل فریسی، عیسی نه زر نظر داشتن تا بیین مه مینه روز شنبه کسی نه شفا اییه وانه؛ سی پکه و دین بونه ای بیین تا وش اتهام بزین. ^۸ ولی عیسی که و فکرلشون خور داشت، و مردی که دسش خشک و ابییّه بی گت: «بیو ویچه ویس.» و هم وریسا وچه ویسا. ^۹ عیسی و شون گت: «و ایشا ایپرسم، کویکی مینه روز شنبه مقدس روابیه: خوبی کردن یا بدی کردن، نجات جون آیم یا نابود کردن و؟» ^{۱۰} پ سیل یکی یکیشون که و اوسیه و او مرد گت: «دسینه دراز ک!» و دسینه دراز که و دسش خوب و ابی. ^{۱۱} ولی اونگل تش گرتین و بی یک و شور نشسن که بی عیسی چه کین.

دوازه رسول

^{۱۲} یکی و او روزل، عیسی سی دعا رت و گو و شو نه و دعا کردن و درگا خدا صُب که. ^{۱۳} گگون شاگردلشه خواس، و مابین اونگل دوازه نفر جیا که و اونگله رسول خوند: ^{۱۴} شمعون که و نه پطرس نوم نها و اندریاس گکی پطرس، یعقوب و یوحنا، فیلیپس و برتولما، ^{۱۵} متی و توما، یعقوب کر خلفای و شمعون معروف و غیور، ^{۱۶} یهودا کر یعقوب، و یهودای آسخریوطی که و

عیسی خیانتِ که.

خَش وَ حَالِ ایشا

^{۱۷} عیسی بی شاگردلش وَ کُو دومن اومه وَ مِنْه چی صافی ویسا. مهلی وَ شاگردلش وَ عدهٔ زیادی وَ مردم وَ سرتاسر یهودیه وَ اورشلیم، وَ وَ شهرل ساحلی صور وَ صیدون، وَ چِه بیین. ^{۱۸} اونگل اومیه بیین تا گیل وَ نه بشنن وَ مریضی یلشون شفا بگرن؛ کسلی که اسیر روحل ناپاک بیین، شفا ایگرین. ^{۱۹} مردم همه تلاش ایگرین دسش بزین، سی پکه نیرویی وَش ایزه وَدر که همنه شفا ایدا.

^{۲۰} اوسه عیسی وَ شاگردلش سیل که وَ گت:

«خَش وَ حَالِ ایشا که فقیریت،

سی پکه پادشایی خدا این ایشانه.

^{۲۱} خَش وَ حَالِ ایشا که ایسه گسنه بیت

سی پکه سیر ایبیت.

خَش وَ حَالِ ایشا که ایسه ایگریویت،

سی پکه خنده وَ لویلتون ایپه.

^{۲۲} خَش وَ حَالِ ایشا اوسه که مردم وَ خاطر کر انسان، وَ ایشا نفرت بگرن وَ ایشا نه وَ مابین خشون کین وَدر وَ دشمنون بیین وَ بدنوم کین. ^{۲۳} مِنْه او روز، شایی کنیت وَ وربازیت، سی پکه پاداشتون مِنْه آسمون مهلی گپویه. سی پکه اجدایشون هم بی پیغمبرل همی کار کین.

^{۲۴} ولی وای وَ حَالِ ایشا که داراپیت

سی پکه راحتی ختونه جُسیتِه.

^{۲۵} وای وَ حَالِ ایشا که ایسه سیریت،

سی پکه گسنه ایبیت.

وای وَ حَالِ ایشا که ایسه ایخندیت،

سی پکه عزا ایگریوت وَ زاری ایکنیت.

^{۲۶} وای وَ حَالِ ایشا اوسه که همه وَتون تعریف کین، سی پکه اجدایشون هم

بی پیغمبرل وَدرو همی کار کین.»

دشمَنلِ ختونه محبتِ کنیت

^{۲۷} «ولی وَ ایشا که گیل مِنْه ایشنفیت ایگم: که دشمنلِ ختونه محبتِ کنیت وَ اونگلی که وَ ایشا نفرت دارن، خوبی کنیت. ^{۲۸} سی هر که نُفریتون کینه برکت واطلبیت، وَ سی هر که آزارتون بییه دعی خیر کنیت. ^{۲۹} آر کسی تَلنگوش وَت

رَه، اَوْلَتْ رِيْتَه هَم رِيَاش كُ. اَر كَسِي قَبَاْتَه وَت اِسَه، جَوْمَتَه هَم وَش بِيِيَه.
^{۳۰} اَر كَسِي چِيِي وَت بَخَا وَش بِيِيَه، وَ اَر مَالِ تِنَه غَصْب كِنَه، وَش نَخَوَاه
 بِيِيَش وَاپَس. ^{۳۱} بِي مَرْدَم هَمُوَطُوَر رِفْتَار كِنِيْت كِه اِيخِيْت بِي اِيْشَا رِفْتَار كِيْن.
^{۳۲} اَر تِنَا اَوْنِگَلِي نَه مَحْبِت كِنِيْت كِه وَتُوْن مَحْبِت اِيكِيْن، چِه سُوْدِي سِيْتُوْن
 دَارَه؟ حَتِي گِنَاكَارَلِ هَم دُوَسَدَارَلِ خِشُوْنَه مَحْبِت اِيكِيْن. ^{۳۳} وَ اَر تِنَا وَ كَسَلِي
 خُوْبِي كِنِيْت كِه وَتُوْن خُوْبِي اِيكِيْن، چِه سُوْدِي سِيْتُوْن دَارَه؟ حَتِي گِنَاكَارَلِ هَم
 هَمِي كَارِ اِيكِيْن. ^{۳۴} وَ اَر تِنَا وَ كَسَلِي قَرَضِ بِيِيْت كِه اِمِيْد عَوَضِشَه دَارِيْت، چِه
 سُوْدِي سِيْتُوْن دَارَه؟ حَتِي گِنَاكَارَلِ هَم وَ گِنَاكَارَلِ قَرَضِ اِيِيْن تَا يِه رُو وَشُوْن
 بَسُوِيْن وَاپَس. ^{۳۵} وَلِي اِيْشَا، دِشْمَنْلِئُوْنَه مَحْبِت كِنِيْت وَ وَشُوْن خُوْبِي كِنِيْت، وَ بِي
 يِكِه اِمِيْد عَوَضِ دَاشْتَه بِيِيْت، وَشُوْن قَرَضِ بِيِيْت، سِي يِكِه اَجْرَتُوْنِ مَهَلِي گُيُوِيَه،
 وَ اَوْلَادِلِ خُدِي مَتْعَالِ اِيَابِيْت، سِي يِكِه وَ هَم بِي نَاشْكِرَلِ وَ بَدَكَارَلِ مَرَبُوْنَه.
^{۳۶} پَ رَحِيْمِ بِيِيْت، هَمُوَطُوَر كِه بُو اِيْشَا رَحِيْمَه.

بَقِيَه نَه قِضَاوَتِ نَكِنِيْت

^{۳۷} قِضَاوَتِ نَكِنِيْت تَا وَ اِيْشَا قِضَاوَتِ نَوَابُو. مَحْكُوْمِ نَكِنِيْت تَا مَحْكُوْمِ نَوَابِيْت.
 بُوِيْخِشِيْت تَا بَخْشِيِيَه وَايِيْت. ^{۳۸} بِيِيْت وَ اِيْشَا دَايَه اِيَابُو. پِيْمُوْنَه اِي پُرْتَاپُر، تَنَبَايَه،
 تَكُوْنِ دَايَه وَ لُوْرِيْزِ مِيْنَه دَامَنْتُوْنِ رِخْتَه اِيَابُو! سِي يِكِه بِي هَر پِيْمُوْنَه اِي كِه
 بِيِيْت، بِي هَمُو پِيْمُوْنَه عَوَضِ اِيْگَرِيْت. «
^{۳۹} عِيْسِي اِي مَثْلَه هَم سِيْشُوْنِ اُوْرِد: «مَه يِه كُوْر اِيْتْرَه گِلَاكِ كُوْر دَ نَه
 يِكْشِيَه؟ مَه هَر دِيْتَاشُوْنِ مِيْنَه چِه نِيُوْفِيْتِيْن؟» ^{۴۰} شَاكَرْدِ وَ اسْتَاْدِيْشِ سَرْتَرِ نِي، وَلِي
 هَر كِه تَعْلِيْمِ وَ تَرَبِيِيْتِشِ كَامَلِ وَابُو، مِي اسْتَاْدِيْشِ اِيَابُو. «
^{۴۱} «چَطُوْر پَرِ گَهِي نَه مِيْنَه تِيِيِي گِكَاكَاتِ اِيْبِيْنِي، وَلِي دَارِي نَه كِه مِيْنَه تِيِيَه خِيْتَه
 نِيْبِيْنِي؟» ^{۴۲} چَطُوْر اِيْتْرِي وَ گِكَاكَاتِ بِيْگِي: "گِكَا، بِلِ پَرِ گَه نَه وَ تِيِيْتِ دَرَارُم"،
 وَلِي دَارِ دَرِخْتَه مِيْنَه تِيِيَه خِيْتِ نِيْبِيْنِي؟ اِي رِيَاكَارِ، اَوَّلِ دَارِ دَرِخْتَه وَ تِيِيَه خِيْتِ
 دَرَارِ، اَوْسِه بَخْتَرِ اِيْبِيْنِي تَا پَرِ گَه نَه وَ تِيِيَه گِكَاكَاتِ دَرَارِي.»

دَارِ وَ مِيُوْشِ

^{۴۳} «هِيْچِ دَارِ خُوْبِ، مِيُوَهْ بَدِ نِيِيَه وَ هِيْچِ دَارِ بَدِ، مِيُوَهْ خُوْبِ نِيِيَه.» ^{۴۴} هَر دَارِي
 نَه وَ مِيُوْشِ اِيَابُو بِيْشْنَاْسِي. نَه وَ بِيْتَه خَارِ اِيَابُو اَنْجِيْرِ چِي، وَ نَه وَ بِيْتَه دِرَه،
 اَنْگُوْر! ^{۴۵} اِيْمِ خُوْبِ وَ حَزِيْنَه خُوْبِ دِلِ حُشِ، خُوْبِي اِيكِيْنَه، وَ اِيْمِ بَدِ وَ حَزِيْنَه بَدِ
 دِلِ حُشِ، بَدِي. سِي يِكِه رُوْنِ وَ اَنْچِه دِلِ وَش لُوْرِيْزَه، گَبِ اِيْزَنَه.»

حُوْنَه رِي تَخْتَه بَرْدِ

٤٦ «سِيچِه مَنَه "آقا، آقا" صيا ايکِنيت، ولي وَ اُنچه ايگُم عمل نيکِنيت؟» ٤٧ وَ که طی م ايا و گِپَلَمَه ايشِنِفِه وَ وَش عمل ايکِنِه، وَ ايشا نَشون ايبُم می کی یِه. ٤٨ وَ می گسی یِه که سی ساختن حوَتَش، زمينَه چَل کِه و پييه حوَنه نَه ری تَخْتَه بَرْد نَها. وختی سيل اوَمَه و سيلُو وَ او حوَنه زور اُورْد، نَنَرَس وَ نَه بَجْمينَه، سی پِکِه محکم ساخته و ايبِيه بی. ٤٩ ولی وَ که گِپَلَمَه ايشِنِفِه ولی وَش عمل نيکِنِه، می گسی یِه که حوَنَشَه بی پييه، ری حَک بَنَا کِه. وختی سيلُو وَ او حونه زور اُورْد، دَر جَا رُمبَس و خرابی گُپويی وَ جَا نَها.»

٧

شَفِي غلامِ افسرِ رومی

١ بَعْدَ پِکِه عیسی همه گِپَلَشَه بی مردم تموم کِه، وَ شهر کفرناحوم وَ رگَشْت. ٢ یِه افسرِ رومی، غلامی داشت که سیش مهلی عزیز بی. غلام مریض وَ دَر حالِ مرگ بی. ٣ وختی افسرِ دَرموردِ عیسی اِشْنَفْت، چَنتا وَ شِيخَلِ يَهُودَ طیشِ بَسِي کِه تا وَش پِخوان بیا و غلامَشَه شفا بِييه. ٤ اونگَل طی عیسی اوَمَن وَ مَهلی وَش التماس کِرْدِن وَ گُتِن: «ای مرد لياقَتِ پَنَه داره که ای لَطْفَه وَش کِنِي، ٥ سی پِکِه قوم ایما نَه دوس داره وَ وَّ بی که عبادتگاه نَه سیمون ساخت.» ٦ عیسی باشون رَت. وَ نَزَنگِ حوَنه که رَسِي، او افسرِ چَنتا وَ دوسَلَشَه بی ای پِیوم طی عیسی بَسِي کِه: «ای آقا، حَتَه زَحْمَتِ مَيِه، سی پِکِه لياقَتِ نيارُم وَ حوَنَم بِييي. ٧ وَ هَمِي خاطر، حتی حِمَه لايقِ نُونِسُم وَ خِدْمَتِ بِيام. فقط کلامی پِگُ که غلامُم شفا اِيگِرِه. ٨ سی پِکِه مِ حُم کَسِييم زِرِ اقتدارِ کسی د. سربازلی هم زِرِ اقتدارِ حُم دارُم. وَ يکِي اِيگُم، "پَرَه"، اِيَرَه؛ وَ يکِي دِه اِيگُم، "بِيو"، ايا. وَ غلامِ حُم اِيگُم، "پَنَه وَ جَا بيار"، وَ جَا اياره.» ٩ عیسی وختی پَنَه اِشْنَفْت، وَش حيرت زِيَه وابی وَ وَ جمعیتی که وَ دینش ايبومَن ری کِه وَ گُت: «وَ ايشا اِيگُم، اياطور ايمونی حتی مِنْه قوم اسرائيل هم نَدِييمه.» ١٠ وختی قاصِدَل وَ حونه وَ رگَشْتِن، غلامَه سالم جُسين.

زنده کِرْدِن کِرِ يِه بيوه زن

١١ بَعْدَ پِچِي، عیسی رایي شهری وابی وَ نوم نائین. شاگردل وَ جمعیتِ مَهلی زيادی هم باش بِيين. ١٢ وختی که عیسی وَ نَزَنگِ دروازه شهر رَسِي، دی جنازه ای نَه ايبِرِن که تِنَا کِرِ يِه بيوه زن بی. عِدَه زيادی وَ مردم شهر هم بی او زن بِيين. ١٣ وختی عیسی خداوند او دِي نَه دی، دلش سیش سُخت وَ گُت: «مَگِرِيو.» ١٤ اوسيه عیسی رَت نَزَنگِ وَ دَس وَ تاووت نَها. کَسَلِي که تاووتَه

ایبَرین، ویسان. عیسی گُت: «ای جَوون، وَ تِ ایگُم، وَری!»^{۱۵} او مُردَه راس نَشس و شروع وَ گپ زین که! و عیسی وَ نه وَ دَس دیش دا.^{۱۶} همه زَلَه تَرَک و ابیین و خدا نَه ستایش ایگردن و ایگُتن: «بیغمبری گُپو مابین ایما ظهور کَرده.» و همیطور ایگُتن: «خدا وَ دبیین قوم خَش اومپه.»^{۱۷} حَوَر ای کار عیسی مِنه سرتاسر یهودیه و تموم دُوروبال او مَنْطَقَه پیچس.

سؤال یحیی

^{۱۸} شاگردل یحیی وَ نه وَ تموم ای اتفائل باحور کَرین. پ یحیی دتا وَ شاگردلِشَه خواس^{۱۹} و بی ای پیوم طی عیسی خداوند بسی که: «مه تِ هم وَنی که ایبایس بیایه، یا بندیر پکیدَه بیم؟»^{۲۰} وختی او د تفر طی عیسی اومن وَش گُتن: «یحیی تعمید دهنده ایما نَه بسی کَرده تا وَت پُرسیم مه تِ هم وَنی که ایبایس بیایه، یا بندیر پکیدَه بیم؟»^{۲۱} مِنه همو ساعت، عیسی عدّه زیادی نَه وَ مریضی یل و دَرَدل و روخل ناپاک شفا دا و تیپی کورل زیادی نَه، بُر که.^{۲۲} عیسی مِنه جواب او قاصدل فرمایش که: «بریت و آنچه دبیتَه و اِسْنُفْتِیْتَه سی یحیی تعریف کنیت، که تیپه کورل بر ایابو، شَلل ره ایزن، جذامی یل شفا ایگرن، کرل ایشنفن، مُردیل زنده ایابون، و فقیزل حور خَش پادشایی خدا اعلان ایابو.^{۲۳} خَش وَ حال کسی که وَم شک نَکنه.»

^{۲۴} وختی قاصدل یحیی رتن، عیسی درمورد یحیی شروع وَ صُبت که و جماعت گُت: «سی دبیین چه و بیابون رته بییت؟ سی دبیین نی ای که و باد ایجمه؟^{۲۵} پ سی دبیین چه رتیت؟ مردی که جومه ای مَلَمَل و وَرْشَه؟ سی کنیت، اونگلی که جومه یل شاهانه و وَر ایکن و مِنه زرق و برق زندگی ایکن، مِنه قسرل پادشایلن.^{۲۶} پ سی دبیین چه رته بییت؟ سی دبیین په پیغمبر؟ بله، و ایشا ایگُم کسی که و پیغمبر هم بالاتره.^{۲۷} و همونه که درموردش مِنه نوشته یل مقدس اومپه که:

«ایسه قاصدِ خمه نهی تِ بسی ایگُم

که رته سیت آمایه ایکنه.»

^{۲۸} و ایشا ایگُم که کسی گوتر یحیی و دیش زاده نوابیه؛ ولی کچلوترین مِنه پادشایی خدا، وَش گوتره.»

^{۲۹} تموم مردمونی که ای گپله اِسْنُفْتِین، حتی خراجگیرل هم، تصدیق کَرین که ره خدا حقه، سی پکه و دَس یحیی غسل تعمید گرتَه بیین.^{۳۰} ولی عالمل فرقه فریسی و فقی یل شریعت بی تعمید نگرتن و دَس یحیی، خواس خدا نَه سی خَشون رد کَرین.

۳۱ اوسه عیسی گُت: «پ، مردِمون ای نسل می چنن؟ و چه ایمونن؟ ۳۲ می بجه یلی یَن که منه بازار ایشین و یگه صیا ایکنن، ایگن: «سیتون نی زیم، نَوربازیبیت، شَرَبه خُنْدیم، نَگریوسیت.»

۳۳ سی یکه یحیی تعمید دهنده اومه که نه نون ایخه و نه شراب اینوشی؛ ایشا گُتیت، "دیو داره." ۳۴ کِر انسان اومه که ایخره و اینوشه؛ ایشا ایگیت، "سیلش کِنیت، مردی یه کمو و عرق خَر، رفیق خَرَجِگِیرَل و گَناکارَل." ۳۵ ولی درسی هر حکمتی نه، نتیجه ای که و بار ایاره نشون اییه.»

بَخَشِیَه وایین زنی بدکاره

۳۶ یه رو یکی و عالَمَل فریسی، عیسی نه سی خَرَدَن غذا دعوت که. پ عیسی و حونی او فریسی رت و سر سفره نشس. ۳۷ منه او شهر، زنی بدکاره زندیی ایکه که وختی اشفت عیسی منه حونی او فریسی مونه، ظرف مَرَمَری، پُر و روغن خوشبو، پی خَش اُورد ۳۸ و درحالی که ایگریوس پس سر عیسی، طی پالیش ویسا. اوسه پی خَرَسَلِش پایِل عیسی نه شس و پی پلِش اونگله خشک که. اوسه پایِل عیسی نه بوسی و روغن مالی که. ۳۹ وختی فریسی صاحب حونه پنه دی، پی خَش گُت: «آر ای مرد وراسی پیغمبر بی، دونس ای زن که دَسَس ایزنه کیه و چطور زنییه، دونس که یه زن بدکاریه.» ۴۰ عیسی و فریسی گُت: «ای شمعون، ایخوام یه چبی وت بگم.» شمعون گُت: «بفرما، استاد!» ۴۱ عیسی گُت: «کسی و د نفر طلب داشت: و یکی پونصد دینار، و یکیده پنجاه دینار. ۴۲ ولی سی یکه چیبی نیاشتن و ش بیین، قرض هر دناشونه بخش. ایسه و گمون تو کویکی و نه بیشتر دوس داره؟» ۴۳ شمعون جواب دا: «و گموم و که قرض بیشتری داشت و بخشیه وای.» عیسی گُت: «قضاوتت درسه.» ۴۴ اوسه ری و طرف او زن که و و شمعون گُت: «ای زنه ایبینی؟ م و حونی ت اومم، ت سی شَسِنه پایلم او ناوردی، ولی ای زن پی خَرَسَلِش پایلمه شس و بی پلِش خشک که! ۴۵ ت ری منه بوس نکریدی، ولی ای زن و موقی اومیم یه دقه و بوسین پایلم دس نییگره. ۴۶ ت و سرم روغن نزی، ولی و پایلمه روغن مالی که. ۴۷ پ وت ایگم، محبت زیاد و سی پنه که گنایِل زیادش آمرزییه واییه. ولی و که کمتر آمرزییه و ابو، کمتر هم محبت ایکنه.» ۴۸ پ عیسی ری و او زن که و گُت: «گنایِلت آمرزییه وای!» ۴۹ اوسه اونگلی که بی عیسی سر سفره نشسه بیین و یک گُتن: «یه کیه که حتی گنایله هم اییامرزه؟» ۵۰ عیسی و او زن گُت: «ایمونت تنه نجات دایه، و

خَدْمَتِ زَنَل

۱ بَعَدَ وُ، عیسی شهر و شهر و دهات و دهات ایگشت و حَوْر حَش پادشایی خدا نَه اعلان ایکه. او دُوآزَه شاگرد هم باش بیین، ۲ و عِدّه ای و زَنَلی که و رُوخَل ناپاک و مریضی شفا کُرْتَه بیین هم باش بیین: مریم معروف و مَجْدَلِیَه که هَف دیو و ش دَرَاوَمِیَه بی، ۳ یوآنا زن خوزا، مباشره هیرودیس، سوسن و خیلی و زَنَل د. ای زَنَل بی دارایی خِشون و عیسی و شاگردلِش خدمت ایگردن.

مَثَل بَرَزْگَر

۴ وختی مردم و هر شهری و دیین عیسی اییومن و جمعیت زیادی دورش جَم وابی، عیسی ای مَثَله آورد: ۵ «په رو برزگری سی تیم داین رت و سر زمین. وختی تیم ایدا، په پاره ای مینه ره اُفتا و زر پا له وابی و پرنیدیل اونگله خریدن. ۶ پاره ای د مینه زمین بردلی دون اُفتا، و وختی سوز که، خشک وابی، سی پکه زمین نم نیاشت. ۷ په پاره ای هم ملی خارل اُفتا و خارل بی تیمل سوز که، اونگله خفه که. ۸ ولی په پاره ای و تیمل مینه زمین خوب اُفتا و سوز که و صد برابر ثمر آورد.» عیسی وختی پنه گت، بی صیپی بلند اعلان که: «هرکه گوش شنوا داره، بشنِفِه!»

۹ وختی شاگردلِش معنی ای مَثَله و ش پُرسیین، ۱۰ عیسی گت: «فَمَسِن رَا زَل پادشایی خدا و ایشا دایه و ابییه، ولی بی بقیه بی مَثَل گپ ایزُم تا:

«"سِیل کِن، ولی نبیین؛

بِشِنِفِن، ولی نَفَمِن."»

۱۱ «معنی ای مَثَل پنه: تیم، کلام خدایه. ۱۲ تیملی که مینه ره اییفته، کسلی ین که کلامه ایشنِفِن، ولی ایلِس ایا و کلامه و دِلشون ایزه، تا نَتَرِن ایمون بیارن و نجات بگرن. ۱۳ تیملی که و زمین بردلی دون اییفته کسلی ین که وختی کلامه ایشنِفِن، و نه بی شایی قبول ایکن، ولی کلام مینشون ریشه نیکه. اینگل مدتی ایمون دارن، ولی و موقی امتحان، ایمونشونه و دَس ایین. ۱۴ تیملی که ملی خارل اییفته، کسلی ین که کلام خدا نَه ایشنِفِن، ولی سی پکه و ره خِشون ایرن، هول و حراسشون سی مال و ثروت و خشی یل زندگی او کلامه مینشون خفه ایکنه و و ته و ثمر نیرسیه. ۱۵ ولی تیملی که و زمین خوب اییفته، کسلی ین

که کلام خدا نه ایشنِین و بی دلی صاف و خوب و ش ایچسین و بی صبر و تحمل ثمر ایارن.

مثل چراغ

^{۱۶} هیشگه چراغَه بُر نیکنه تا سرپوشی و ش بینه یا ونه زر تخت بِلَه! بلکم چراغَه و چراغدون اینه تا هرکه داخل و ابو، نورشه بوینه ^{۱۷} سی پیکه هیچ چیی پَنونی نی که آشکار نوابو و هیچ رازی نی که بَرَمَلا و ری نوابو. ^{۱۸} پَ خواسِنون بو چطور ایشنِفیت، سی پیکه و و که داره بیشتر دایه ایابو و و که نیاره، همونم که گمون ایکنه داره، اِسینه ایابو.»

دی و گکایلِ عیسی

^{۱۹} اوسه دی و گکایلِ عیسی و سراغش اومَن، ولی جمعیت ایقرَه زیاد بی که نَنَرسین و ش نَزنگ و ابون. ^{۲۰} پَ و عیسی خور دان که: «دی و گکایلت و یسانه و در و ایخوان تنه بوینن.» ^{۲۱} ولی عیسی مینه جوابشون گت: «دی و گکایل م گسلی ین که کلام خدا نه ایشنِین و و ش عمل ایکنن.»

عیسی تیفونه آروم ایکنه

^{۲۲} په رو عیسی بی شاگردلش سوار قایق و ابی و و شون گت: «و اولت دریاچه پریم.» پَ و ره اُفتان. ^{۲۳} مینه قدره، عیسی و خورت. پدَفه بای تنددی ری دریاچه اومه، طوری که قایق و او پر ایابی و جونشون و خطر اُفتا. ^{۲۴} شاگردل طی عیسی رتین و دیارش کِردن، گتین: «ای استاد، ای استاد، داریم هلاک ایابیم! عیسی دیار و ابی و و بای و کلوفنایل نهیب ره. تیفون خوسی و همه جا آروم و ابی. ^{۲۵} عیسی و شون گت: «ایمونتون کوچنه؟» شاگردل که زلشون رته بی بُهت زیه و یک ایپرسیین: «یه دَ کیه که حتی و بای و او امر ایکنه و اونگل و ش اطاعت ایکنن؟»

شفی مرد دیو زیه

^{۲۶} اوسه بی قایق و دیار چراسی یل رَسپین که اولت دریاچه، روبرو ولات جلیل بی. ^{۲۷} وختی عیسی پا و خشکی نَها، بی مردی دیوریه و مردمون او شهر روبرو و ابی که گرفتار دیول بی. و خیلی وقت بی، نه جومه ای و ور کرده بی و نه مینه حونه ای زندی کرده بی، بلکم مینه قَبرسون و سر ایبُرد. ^{۲۸} هم پیکه عیسی نه دی، قیره ره و و پاش اُفتا و بی صییبی بلند گت: «ای عیسی، کِر خدی متعال، ت چه کار م داری؟ التماس ایکنم عذابم نیی!» ^{۲۹} سی

یکه عیسی و روح ناپاک دستور دایه بی وش درا. او روح چندین دَفه و نه گرتَه بی و بی یکه دَس پاشه بی زنجیر ایبسن و وش ناتوری ایگردن، زنجیرله ایورنا و دیو و نه و بیابونل ایگشی. ^{۳۰} عیسی وش پُرسی: «نومت چنه؟» جواب دا: «فُشون» سی یکه دیول زیدی رتَه بیین منیش. ^{۳۱} دیول بی التماس و عیسی خواسین که وشون دستور نیه که برن و جَم.

^{۳۲} و او نزیکی، گلّه گپویی خوک و دومن تلی چیی ایگردن. دیول و عیسی التماس کردن که اجازه بییه برن منه خوگل، عیسی هم اجازه دا. ^{۳۳} پ، دیول و او مرد دراومن و منه خوگل رتن، و تموم خوگل و سرازیری تل منه دریاچه هجوم بُردن و غرق و ابیین.

^{۳۴} وختی خوک چروئل پنه بیین، درتن و منه شهر و دهات و هر جا که رسیین، جریانه تعریف کردن. ^{۳۵} پ مردم و شهر او من و در تا آنچه نه که اتفاق افتایه بی بوین، وختی طی عیسی رسیین و بیین او مرد که دیول وش در او میه بی، جومه و ور کرده و عاقل طی پائل عیسی نشسه، زلشون رت. ^{۳۶} گسلی که جریانه بی تییشون بییه بیین، سیشون تعریف کردن که مرد دیوزیه چطور شفا گرتَه بی. ^{۳۷} پ تموم مردم منطقه چراسی یل و عیسی خواسین و طیشون بره، سی یکه سخت زلشون رتَه بی. پ عیسی هم سوار قایق وابی و ورگشت. ^{۳۸} مردی که دیول وش دراومیه بی، و عیسی التماس که یله باش بره، ولی عیسی وش اجازه ندا و گت: ^{۳۹} «و حونت ورگرد و آنچه خدا سیت کرده، اعلان ک.» او مرد رت و منه سرتاسر شهر اعلان که، عیسی سیش چه کرده.

شفی په زن و زنده کردنِ دویرِ یایروس

^{۴۰} وختی عیسی ورگشت؛ مردم و گرمی و رش رتن، سی یکه همه بندیرش بیین. ^{۴۱} منه ای موقع، مردی و نوم یایروس، که رئیس عبادتگاه یهودی یل بی، اومه و و پی عیسی افتا و التماس که و حوتش بره، ^{۴۲} سی یکه تینا دویرش که حدود دوازه سالیس بی، در حال مرگ بی.

موقی که عیسی منه ره بی، مردم و همه لت هلش اینان. ^{۴۳} منه او بین، زنی بی که دوازه سال خینریزی داشت و بی یکه تموم دارایی خشه خرج دوا نکتر کرده بی هیشکه نترسه بی درمونش کنه. ^{۴۴} او زن و پس سر و عیسی نزننگ وابی و و رو قباش دس ره. درجا خینریزش بند اومه. ^{۴۵} عیسی پُرسی: «کی و م دس ره؟» وختی همه حاشا کردن، پطرس گت: «استاد، مردم و همه لت دورته گرتیه و هلت اینن!» ^{۴۶} ولی عیسی گت: «یکی و م دس ره! سی یکه

فَمَسْمُ نِيرویی وَمَ زَه وَدَر!«^{۴۷} او زن وختی دی نیتره قایم و ابو، بی ترس لرز جلو اومه و و پی عیسی اُفتا و طی همه گُت که سیچه وش دس زیه و چطور درجا شفا گِرُتیه.^{۴۸} عیسی وش گُت: «دویرم، ایمونِت تته شفا دایه. بره و سلامت.»

^{۴۹} وختی عیسی هنی گپ ایزه یکی و حونی یایروس، رئیس عبادتگاه، اومه و گُت: «دویرت مُرد، د و استاد رَمَت مِه.»^{۵۰} عیسی وختی ینه اِشْنُفت، و یایروس گُت: «زَلت مَرَه! فقط ایمون داشته بو! دویرت خوب ایابو.»^{۵۱} وختی و حونی یایروس رسی، عیسی تَلشت کسی غیر پطرس و یوحنا و یعقوب و دی بو دویر باش مینه حونه بَرَن.^{۵۲} تموم مردم سی دویر شیون و زاری ایگردین. ولی عیسی گُت: «مَگِرِیویت، سی پکه نمرده بلکم و حویه.»^{۵۳} اونگل عیسی نه ریشخند کَرِین، سی پکه دونسین دویر مُرده.^{۵۴} ولی عیسی دس دویر گِرُت و گُت: «دویرم، وری!»^{۵۵} روح دویر ورگشت و درجا وریسا. عیسی فرمایش که تا وش غذا ببین.^{۵۶} دی بو دویر حیرت زیه ببین، ولی عیسی وشون قَدَقَن که جریانه و کسی نَگَن.

۹

عیسی دوازه رسوله بسی ایکنه

^۱ عیسی او دوازه شاگرد دور یک خواس و وشون قدرت و اقتدار بخشی تا دیوله کین ودر و مریضی یله شفا ببین؛^۲ و اونگله بسی که تا پادشایی خدا نه اعلان کین و مریضله شفا ببین.^۳ وشون گُت: «سی سفر چیی نوگريت، نه چودسی، نه تربه، نه نون، نه پیل و نه جومی اضافی.^۴ و هر حونه ای که رتیت، تا موقی که مینه او شهریت، مینه او حونه ویسیت.^۵ هر جا که مردم ایشا نه قبول نکرین، وختی و شهرشون ایبیت ودر، خلی او شهر هم و پایلی ختون بیکنیت تا و ضد اونگل شهادتی بو، که غضب خدا ایا و ریشون.»^۶ پ اُفتان و ره، و په دهات و دهاتی د ایرتین و هر جا ایرسیین، حور حش پادشایی خدا نه اعلان ایگردین و مریضله شفا ایدان.

^۷ وختی حور تموم ای اتفاقل و گوش هیرودیس حاکم رسی. هیرودیس حیرون و پریشون وابی، سی پکه په پاره ای ایگن عیسی همو یحیی یه که و مُردیل زنده واییه.^۸ پاره ای د ایگن ایلیای پیغمبر ظهور کرده، و په پاره ای هم ایگن یکی و پیغمبرل قدیمی زنده واییه.^۹ ولی هیرودیس گُت: «م خم سر یحیی نه و ببیش جیا کردم. پ په کیه که ای چییله درموردش ایشنم؟» و هیرودیس و دین په بی که عیسی نه بوینه.

غذا داین و پنج هزار نفر

۱۰ وختی رسول و رگشتن، هر آنچه کرده بین سی عیسی تعریف کردن. اوسه عیسی اونگله بی خُش و شهری و نوم بیت صیدا بُرد تا وُجه تِنا بون. ۱۱ ولی وختی مردم باخوَر و ابیین و دینشون اُفتان و رَه. عیسی هم اونگله و گرمی قبول که و باشون و پادشایی خدا گپ رَه و کسلی نه که مُتاج و درمون ببین، شفا دا.

۱۲ تنگ پَسین، او دوازَه رسول طیش اومَن و گُتِن: «مردمه مرخص کُ تا و آبابی یل و زَمینل دُوربال پَرَن و سی خُشون غذا و سرپنی بچورن، سی یکه وچه جیی دیر اُفتاده یه.» ۱۳ عیسی و شون گُت: «ایشا خُتون و شون غذا بییت.» رسول گُتِن: «ایما غیر پنج نون و د ماهی چی نیاریم، غیر یکه بریم و سی تموم ای مردم غذا بسونیم.» ۱۴ وُجه حدود پنج هزار مرد بی. عیسی و شاگردلش فرمایش که: «مردمه منه دسه یل پنجا نفری بشونیت.» ۱۵ شاگردل ای کار کردن و همه نه نشندن. ۱۶ اوسه عیسی پنج نون و د ماهی نه و گُرت، و آسمون سیل که و اونگله برکت دا. اوسه نونله تگه تگه که و و شاگردل دا تا طی مردم پنن. ۱۷ پ هَمه خُردن و سیر و ابیین و دوازَه سله هم و خُردیل باقی مُنده جَم کردن.

اعتراف پطرس درمورد عیسی

۱۸ یه رو که عیسی منه خَلت دعا ایکه و تِنا شاگردلش باش ببین. عیسی و شون پُرسی: «مردم ایگن م کییم؟» ۱۹ جواب دان: «یه پاره ای ایگن یحیی تعمد دهنده پی، یه پاره ای د ایگن ایلای پیغمبری، و یه پاره ای هم تته یکی و پیغمبرل قدیمی دونن که زنده و ابییه.» ۲۰ عیسی و شون پُرسی: «ایشا چه؟ ایشا منه کی دونیت؟» پطرس جواب دا: «مسیح موعود خدا.» ۲۱ اوسه عیسی و شون قَدَقَن که و دستور دا ینه و هیشگه نُگن ۲۲ و گُت: «ایبایس کر انسان مهلی زجر بگشه و شیخل یهود و کاهنل گپو و معلمل تورات ریش کین و کشته و ابو و منه روز سوم زنده و ابو.»

صلیب خته وگه

۲۳ اوسه عیسی و هَمه فرمایش که: «آر کسی بخوا منه پیروی کینه، باید و خُش بگذره، هر رو صلیب خُشه و گِره و دین م بیا. ۲۴ سی یکه هرکه بخوا جون خُشه نجات ببیه، ونه و دس ابییه؛ ولی هرکه و خاطر م جوئشه و دس ببیه، ونه نجات ابییه. ۲۵ فیدش سی آیم چنه که تمومی دنیا نه و دس بیاره، ولی

جون خَشْتَه وَ دَس بِيِيه يَا وَنَه حَرُوم كِنِه. ^{۲۶} سِي پِكِه هِرَكِه وَ مِ وَ كِطْم عَار دَاشْتَه بُو، كِرِ اِنْسَان هَم اَوَسِه كِه مَنِه جَلَالِ خُش وَ جَلَالِ بُو وَ فَرَشْتَه يَلِ مَقْدَس بِيَا، وَش عَار دَارِه. ^{۲۷} وَرَاسِي وَ ايشَا اِيگْم يِه پَارِه اِي وَ كَسَلِي كِه وِچِه وِيسَانِه، تَا پادشايِي خِدا نَه نَبِيِن، طُوم مَرگِه مَرَه نِيكِن. »

عَوْض وَ اَبِيِن سِي مِي عِيسِي

^{۲۸} هَشْت رُو بَعْدَ اِي كِطْل، عِيسِي پُطرس وَ يُوحنَا وَ يِعقُوبَ وَ كِرْت وَ بَالِي كُويِي رَت تَا دَعَا كِنِه. ^{۲۹} مَنِه هَمُو حَالِي كِه دَعَا اِيكِه، سِيماش عَوْض وَ اَبِي وَ جُومَش سَفِي وَ نُورَانِي وَ اَبِي. ^{۳۰} يَدَفَه دِتا مَرِد، مُوسِي وَ اِيلِيَا، ظَاهر وَ اَبِيِن وَ بِي عِيسِي صُبَت اِيكِرِدِن. ^{۳۱} مُوسِي وَ اِيلِيَا مَنِه جَلَالِ ظَاهر وَ اَبِيِن وَ دَرْمُورِد آزادي اَيْمَل كِه بايد بِي مَرگِ عِيسِي وَ هَمِي زِيبي مَنِه اُورشلِيم اِتْفَاق اِيئِفْتَا كِط اِيژِن. ^{۳۲} هَمُوسِه پُطرس وَ هُمَرِيَلِشَه خُو سَنگِينِي كِرْتَه بِي، وِلي وَ خَتِي دِيَار وَ اَبِيِن وَ وَ حُوشِشُون اُومَن، جَلَالِ عِيسِي نَه دِيِن وَ اُو دِتا مَرِدِي كِه طِيَش وَ اِيسَايَه بِيِن. ^{۳۳} مَوقِي كِه اُو دِ نَفَر وَ طِي عِيسِي اِيژِن، پُطرس وَ عِيسِي كُت: «اَسْتاد، وِچِه بِيِن اِيما خُوبِه! بَل سَه تَا كِطَر بَسَازِيْم، يِكِي سِي تُو، يِكِي سِي مُوسِي وَ يِكِي هَم سِي اِيلِيَا.» پُطرس نُونِس چِه اِيگ. ^{۳۴} اِي كِط هَنِي سِر رُورِن پُطرس بِي كِه اُوري اُومَه وَ رِيشُون سَايَه بَس. وَ خَتِي اُور اُونگَلَه مَنِه خُش كِرْت، هِرَاسُون وَ اَبِيِن. ^{۳۵} اُوسِه صِيبي وَ اُور رَسي كِه كُت: «يِه كِر مَنِه كِه وَ نَه اِنْتخَاب كِرِدمَه؛ وَش گُوش كِنِيَت!» ^{۳۶} وَ خَتِي اُو صِيَا تَمُوم وَ اَبِي، عِيسِي نَه تِنَا دِيِن. شَاكِرْدَل اِي جَرِيَانَه طِي خُشُون نِگِه كِرِدِن، وَ مَنِه اُو زَمُون وَ اُنچِه كِه دِيِيه بِيِن وَ كَسِي چِيي نَكُتِن.

شَفِي كِرِ دِيُوزِيَه

^{۳۷} صَبَاش، وَ خَتِي وَ كُو دُومِن اُومَن، جَمعِيَت زِيادي وَ دِيِن عِيسِي رَتِن. ^{۳۸} يَدَفَه مَرِدِي وَ مِلي جَمعِيَت قِيرَه زَه: «اَسْتاد، وَ تِ التَّماس اِيكْم گُوشَه نَظَرِي وَ كِرْم بِنْدازِي، سِي پِكِه تِنَا بَجِي مَنِه. ^{۳۹} رُوحِي يَدَفَه وَ نَه اِيكِرَه وَ وَ دَرجا قِيرَه اِيژِنَه وَ بِنِش اِيكِه، طُوري كِه دِهونش كَف اِيكِه. اِي رُوح مَنِه يِك خُرد وَ خَمِيرش اِيكِه وَ وَ زُور وَش جِيَا اِيابُو. ^{۴۰} وَ شَاكِرْدِلَتِ التَّماس كِرْدُم كِه اُو رُوحَه وَش دَرَارِن، وِلي نَتْرَسِن.» ^{۴۱} عِيسِي جُواب دَا: «اِي نَسَل بِي اِيْمُون وَ مَنحَرَف، تَا وَ كِي بَاتُون بُوم وَ تَحْمِلَتُون كِنْم؟ كِرْتَه وِچِه بِيَار.» ^{۴۲} هَمُوسِه كِه كِر اِيُومَه، دِيُورَش وَ زَمِين وَ وَ دَكِسَن اِنْدَاخت. وِلي عِيسِي وَ اُو رُوح نَاپَاك نَهِيَب زَه وَ كِر شفا دَا وَ دَس بُوش دَا. ^{۴۳} تَمُوم مَرِد وَ كِطُويِي خِدا مَنِه حِيرَت بِيِن.

مِنْهُ هَمُو حَالِ كِه هَمه وَ كَارَل عِيسِي حِيرت زِيَه بِيِين، عِيسِي وَ شَاكَرْدِلِش
 گُت: ^{۴۴} «وَ اُنچه اِيخوام وَ ايشا بگم خوب گوش كنيت: كِر انسان وَ دَسِ مردم
 تَسْلِيم اِيابو.» ^{۴۵} ولى شَاكَرْدَل مَنْظورِشَه نَفْمِيسِن؛ بَلَكَم وَ شون پَنون مُند تا
 نَفْمِيش؛ وَ زَلْشون اِيْرَت درموردِش پُرسش كِنِن.

كى وَ هَمَه گَوْتَرَه؟

^{۴۶} يه رو مابين شَاكَرْدَل بَحْثِي دَرِكُرْت كِه، كُوِيكى وَ اونگَل وَ هَمَه گَوْتَرَه.
^{۴۷} عِيسِي كِه دُونِس مِنْهُ دِلْشون چه فِكْرِى دارن، بَجَه اِي نَه وَ كِرْت وَ طِي خُش
^{۴۸} نَهَا وَ وَ شون گُت: «هركه اِي بَجَه نَه وَ نوم م قبول كِنِه، مِنْهُ قبول كِرِدِه؛ وَ
 هركه مِنْهُ قبول كِنِه، او كَسِي نَه كِه مِنْهُ بَسِي كِرِدِه قبول كِرِدِه. سِي پِكِه مِلِي
 ايشا او كَسِ گَوْتَرَه كِه وَ هَمَه كِچَلُوْتَر بُو.»

^{۴۹} يوحنا گُت: «استاد، كَسِي نَه دِيبِيَم كِه وَ نوم تِ دِيوَلَه اِيكِه وَ دَر، ولى سِي
 پِكِه وَ اِيما نَبِي، وَ نَه نَلْشْتِيَم.» ^{۵۰} عِيسِي وَ ش گُت: «بَلِيش، سِي پِكِه هركه وَ
 ضد ايشا نِي، بِي ايشانِه.»

^{۵۱} وختي كِه موقِي بالا بُردِن عِيسِي وَ اَسْمون نَزَنگ اِيابِي، وَ تَصْمِيَم كِرْت وَ
 اورشليم پَرَه. ^{۵۲} پَ چَن نَفَر نَهِي خُش بَسِي كِه، اونگَل وَ دِهاتِي مِنْهُ دِيارِ
 سامرِي يَل رَتِن تا سِيش تَدَارَك بِيِنِن. ^{۵۳} ولى مردم وَ چه عِيسِي نَه قبول
 نَكِرْدِن، سِي پِكِه اِيخواس وَ اورشليم پَرَه. ^{۵۴} وختي شَاكَرْدَلِ عِيسِي، يَعْقوب وَ
 يوحنا، يَنَه دِيبِن، گُنِن: «اِي اَقا، مَه اِيخِي بَغِيَم تَش وَ اَسْمون بُوِيارِه وَ هَمَشونَه
 خُل كِنِه، هَموَطور كِه اِيلِيايِ پِيغْمِبِر كِه؟» ^{۵۵} ولى عِيسِي رِيشَه وَ رَگَرْدَنَا،
 نَهِييشون دا وَ گُت: «ايشا نُونِيَت وَ كو رُوحيَت! ^{۵۶} سِي پِكِه، كِر انسان نِيوْمِيَه
 تا جون مردَمَه بَسونِه بَلَكَم تا نجات بِيِيَه.» اوسِه وَ دِهاتِي دَر رَتِن.

بَهِي پِيروِي وَ عِيسِي

^{۵۷} مِنْهُ قِدَرَه، يكي وَ عِيسِي گُت: «هر جا پَرِي، وَ دِينِت اِيام.» ^{۵۸} عِيسِي
 جواب دا: «روايل كِر دارن وَ پَرِنْدِيَلِ اَسْمون چال دارن، ولى سِي كِر انسان
 چِي سر نَهائِن نِي.» ^{۵۹} عِيسِي وَ يكي دَ گُت: «وَ دِين م بِيُو.» ولى وَ جواب دا:
 «اِي اَقا، بَل اَوَل بَرَم وَ بَعْد نِيگَه كِرْدِن وَ مُردِن بُوَم وَ نَه زَر كِل كِنَم، اوسِه وَ
 دِين ت بِيام.» ^{۶۰} عِيسِي وَ ش گُت: «بَل تا مُردِيَلِ، مُردِيَلِ خُشونَه زَر كِل كِنِن؛
 ت بَرَه وَ پادشايِي خدا نَه اعلان كُ.» ^{۶۱} پَكِيْدَه گُت: «اِي اَقا، م وَ دِينِت اِيام،
 ولى اَوَل اجازَه بِيِيَه تا وَ رَگَرْدَم وَ بِي اِهَلِ حَوْتَم خَدافُطِي كِنَم.» ^{۶۲} عِيسِي وَ ش
 گُت: «كَسِي كِه موقِي شَخْم زَيْن، وَ رَگَرْدِه سِيَلِ وَاپَس كِنِه، لايِق پادشايِي خدا
 نِي.»

عیسی هفتاد شاگرد بسی ایکنه

۱ بعد و، عیسی خداوند هفتاد نفر د نَه هم انتخاب کِه و اونگله دتا دتا نهی خُس و هر شهر و دیاری که ایخواس وُچه بره بسی کِه. ۲ و شون گُت: «مصول زیاده، ولی کارگر کم، پ بایس التماس کنیت و صاحب مصول تا کارگرلی سی بریین مصول خُس بسی کِه. ۳ بریت و و حوشتون نَرَه! م ایشا نه می بره یل و ملی گرگل بسی ایکنم. ۴ بی ختون کیسه پیل یا نَرَه یا ارسی نوگرت، منه قد ره وختونه بی سلام و احوالپرسی حروم مکنیت. ۵ و هر حونه ای که ایریت، اول بگیت: "صلح و سلامتی و ای حونه بو." ۶ آر کسی منه او حونه اهل صلح و سلامتی بو، صلح و سلامتی ایشا و ش قرار ایگره؛ اندی، و ختون ایبرگرده. ۷ منه او حونه و بسیت و هر چه وتون دان، بحریت و بنوشیت، سی پکه کارگر مستحق دسمزشه. حونه و حونه نگردیت. ۸ وختی و شهری رتیت و ایشا نه و گرمی قبول کِردن، هر چه دم ریتون نهان، بحریت. ۹ مریضل وُجه شفا بییت و و شون بگیت: "پادشایی خدا وتون نزنک و ابییه." ۱۰ ولی وختی و شهری رتیت و ایشا نه قبول نکردن، و کوچه یل او شهر پرنیت و در و بگیت: ۱۱ "ایما حتی خلی نه هم که و شهر ایشا و پایلمون نیشسه، و ضد ایشا و پایلمون ایکنیم. ولی بیونیت که پادشایی خدا نزنک و ابییه." ۱۲ م و ایشا ایگم، که منه روز داوری، تحمل مجازات سی شهر سُدم آسونتر ایابو تا سی او شهر.

۱۳ وای و حالت ای خوززین! وای و حالت ای بیت صیدا! سی پکه آر معجزه یلی که منه ایشا آنجوم و ابی منه شهرل صور و صیدون ایابی، مردم وُچه خیلی زیتَر لباس ماتم ایپوشیین و منه خل اینشسین و توبه ایگردن. ۱۴ ولی منه روز داوری، تحمل مجازات سی شهرل صور و صیدون آسونتر ایابو تا سی ایشا. ۱۵ و ت ای کفرناحوم، مه تا و فلک سر اینی؟ نه، بلکم تا و دل جَم سرنگون ایابی.»

۱۶ «هرکه و ایشا گوش ببییه، و م گوش دایه؛ و هرکه ایشا نه قبول نکینه، منه قبول نکرده؛ و هرکه منه قبول نکینه، او کسی نه که منه بسی کِردِه قبول نکرده.»

۱۷ او هفتاد نفر بی شایی ورگشتن و گُتن: «آقا، و خاطر نوم تو حتی دیول هم و مومن اطاعت ایکنن.» ۱۸ عیسی و شون فرمایش کِه: «شیطونه دبییم که می برق و آسمون دومن ایفتا. ۱۹ ایسه م وتون اقتدار اییم که مارل و عقربل و

تموم قدرت دشمنه زر پا بنیت، و هیچ چپی نیتره و ایشا کاری کینه. ۲۰ ولی و
 په شایمون مبییت که روحل و ایشا اطاعت ایکنن، بلکم شایبی ایشا و په بو که
 نومتون مینه آسمون نوشته و ابییه.»

۲۱ مینه همو ساعت، عیسی مینه روح القدس و شایبی او مه و گت: «ای بو، ای
 خداوند آسمون و زمین، تنه شکر ایکنم که ای حقیقته و حکیمل و دونایل پنون
 کردییی و و بجه یل کچلو آشکار کردییی. بله، ای بو، سی پکه اراده پُرلطف
 تو، مینه په بی. ۲۲ بوم همه چینه و دس م دایه. هیشکه نونه گر کیه غیر بو، و
 هیشکه نونه بو کیه غیر گر، و اونگلی که گر بخوا بونه و شون آشکار ایکنه.»
 ۲۳ اوسه عیسی مینه خلقت، ری و شاگردلش که و گت: «خس و حال تیلی
 که آنچه ایشا ایبنیت، ایبنن. ۲۴ سی پکه و ایشا ایگم خیلی و پیغمبرل و
 پادشایل اروزو داشتین آنچه نه ایشا ایبنیت، بینن و ندیین، و آنچه نه ایشا
 ایشیفیت، بشیفن و نشنفتن.»

مثل سامری خوب

۲۵ په رو یکی و فقی یل وریسا تا بی ای سنوال عیسی نه امتحان کینه: «ای
 استاد، چه کنم تا وارث حیات ابدی و ابوم؟» ۲۶ عیسی مینه جواب گت: «مینه
 تورات چه نوشته و ابییه؟ و ش چه ایقمی؟» ۲۷ جواب دا: «خداوند، خدی خته
 بی تمومی دل و تمومی جون و تمومی قویت و تمومی فکر خت دوس داشته
 بو.» و "همسایته می خت دوس داشته بو." ۲۸ عیسی گت: «درس جواب دی.
 ینه و جا بیار، زنده ایویسی.»

۲۹ ولی و سی پکه نشون بییه سنوال درسی کرده و عیسی پرسى: «ولی
 همسایم کیه؟» ۳۰ عیسی مینه جواب ایطور گت: «مردی و اورشلیم و طرف
 شهر اریحا ایرت. مینه ره و دس رازنل أفتا. رازنل لختش کردین، کتکش زن،
 و نیمه جون و لش کردین و رتین. ۳۱ و قضا په کاهن معبد و همو ره ری ایابی.
 ولی وختی تیش و او مرد أفتا، رشه کج که و و اولت جاده رت. ۳۲ همیطور
 په لاوی که خادم معبد بی و وچه ری ایابی. و هم وختی وچه رسی و او مرد
 دی، رشه کج که و و اولت جاده رت. ۳۳ ولی په مسافر سامری وختی وچه
 رسی و او مرد دی، دلش و حالش سخت. ۳۴ رت طیش، و زخمش شراب
 رخت و روغن مالی و بيشون. اوسه و نه سر قاطر خس نها و کاروانسری
 بردش و گته ملمش که. ۳۵ صباش، د دینار و صاحب کاروانسرا دا و گت: "
 ای مرد گته ملم ک و آر بیشتر په خرج کردی، وختی و رگشتم و ت اییم."
 ۳۶ ایسه و نظر ت کویکی و ای سه نفر همسایه او مردی په که و دس رازنل

أفتا؟»^{۳۷} او فقی جواب دا: «وَوَ كِه وَش رَحَم كِه.» عیسی گُت: «بِرَه و تِ هَم همی کار کُ.»

مریم و مارتا

^{۳۸} وختی مینه ره اورشلیم ایرتین، عیسی و دهاتی رسی. وُچه زنی و نوم مارتا عیسی نه و حونی خُش دعوت کِه. ^{۳۹} مارتا دبی داشت و نوم مریم. مریم طی پاییل خداوند نیشسه بی و و گیلش گوش ایکه. ^{۴۰} ولی مارتا که سخت مشغول کارل پذیرایی بی، طی عیسی اومه و گُت: «آقا، تِ باکیت نی که دیم مینه مینه کار پذیرایی تینا نهاییه؟ و ش فرمایش کُ و م کِمک کینه!» ^{۴۱} ولی خداوند جواب دا: «مارتا! مارتا! تِ هول چیبیل زیادی نه داری و پریشونی، ^{۴۲} در صورتی که تینا په چی لازمه؛ و مریم او نصیب بختره انتخاب کرده، که و ش گزته نیابو.»

۱۱

چطور دعا کنیم

^۱ په رو عیسی مینه چیی دعا ایکه. وختی دعاش تموم وایی، یکی و شاگردلش و ش گُت: «آقا، دعا کردنه و ایما یای بییه، همطور که یحیی و شاگردلش یای دا.» ^۲ عیسی و شون گُت: «هر وخت دعا ایکنیت، بگیت:

«ای بُو،

نوم تِ مقدس بو،

پادشایی تِ بیایه،

^۳ نون روزی ایما نه هر رو و مون بییه.

^۴ و گناییل ایما نه بویخش،

ایما هم تموم قرضدارل خمونه ایبخشیم.

و ایما نه مینه امتحان میار.»

^۵ اوسه و شون گُت: «کیه و ایشا که رفیقی داشتنه بو، و نصفه شو طیش بره و بگُ: «ای رفیق، سه تا نون و م قرض بییه، ^۶ یکی و رفیقلم و سفر رسیه و اومیه و حونم، و چی نیارم تا طیش بئم،» ^۷ و و مینه حونه و ش جواب بییه: «دس سرُم و گه! در قلفه، و بی بجه یلم مینه رختخوییم. نیتزم و ریسم و چیی و ت بییم.» ^۸ و ایشا ایگم، حتی آر و خاطر دوسی نورسیه که و ش نون بییه، و خاطر جسارت و پافشاری و ایوریسه و هر آنچه رفیقش لازم داره و ش اییه. ^۹ «پ و ایشا ایگم، بخیت که و تون دایه ایابو؛ بجوریت که پییا ایکنیت؛ در

بزینیت که در وَ ریتون واز ایابو. ^{۱۰} سی پیکه هرکه بخوا، وَ دَس ایاره، و هرکه بجوره پپیا ایکنه؛ و هرکه در بزنه، دَر وَ ریش واز ایابو. ^{۱۱} کویکی وَ ایشا بویل، آر کرش وَش ماهی بخوا وَ چی ماهی وَش مار اییه؟ ^{۱۲} یا آر خاک بخوا، عقربی وَش اییه؟ ^{۱۳} پَ آر ایشا بی پیکه بدیت، دونیت که باید وَ بچه یلتون چیبیل خوب بییت، چقه بیشتر بُو آسمونی ایشا، روح‌القدسَه وَ اونگلی که وَش بخوان، عطا ایکنه.»

عیسی و بعلزبول

^{۱۴} عیسی دیو گنگی نَه وَ کسی ایکه وَدَر. وختی دیو اومه وَدَر، مِرِد گنگ ترس گپ بزنه و مردم حیرت زیه وایین. ^{۱۵} ولی په پاره ای گتن: «وَو وَ کِمکِ بعلزبول که رئیس دیوله، دیوله ایذاره.» ^{۱۶} دَر حالی که په پاره ای د هم سی امتحان کِردَن عیسی، اصرار ایگردن و نشونه ای آسمونی وَش ایخواسین. ^{۱۷} ولی عیسی که فکر لثونه دونس، وَشون گت: «هر مَمَلِکتی که وَ ضِدْ خُش وَرِیسه، نابود ایابو، و هر حونه ای که وَ ضِدْ خُش وَرِیسه، ایڑمه.» ^{۱۸} هَمِپُور هَم آر شیطون وَ ضِدْ خُش وَرِیسه، چطور حکومتش پاؤرجا ایویسه؟ آر ایشا ادعا ایکنیت که م دیوله وَ کِمکِ بعلزبول ایکنم وَدَر. ^{۱۹} آر م بی کِمکِ بعلزبول دیوله ایکنم وَدَر، شاگردل ایشا وَ کِمکِ کی اونگله ایکن وَدَر؟ پَ اونگل، وَتون داوری ایکن. ^{۲۰} ولی آر م وَ پنچی خدا دیوله ایکنم وَدَر، پَ پادشایی خدا اومیه وَ ریتون. ^{۲۱} وَختی که مردی زوردار که کامل مُسَلِحَه وَ کاخ خُش ناتوری کنه، مال و مِناش مینه امونه. ^{۲۲} ولی وختی کسی زوردارتر خُش وَش حمله کنه و زورش وابو، سلاحی نَه که او مرد دلشه وَش خُش کرده، وَش ایسونه و غنیمته بهر ایکنه. ^{۲۳} هرکه نَه بی مینه، وَ ضِدِ مینه، و هرکه بی م جَم نَکنه، پشک ایکنه.»

^{۲۴} «موقی که روح ناپاک وَ کسی ایذرا، وَ جایل خشک و بی او و علف ایزه تا چپی سی استراحت بجوره. ولی وختی چپی نیجوره بی خُش ایگ: " ایبرگردم وَ حونه ای که وَش اومه وَدَر. " ^{۲۵} پَ وختی وچه ایڑسه و حونه نَه رفته و مرتب ایبینه، ^{۲۶} ایزه و هَف روح بتر خُشه هَم ایاره، و همشون داخل ایابون وچه جا ایکن. پَ، عاقبت او آیم بتر اولش ایابو.»

^{۲۷} موقی که عیسی ای گپله ایگت، زنی ملی جمعیت وَ صیپی بلند گت: «خُش وَ حال زنی که تته وَ دنیا اُورد و شیرت دا.» ^{۲۸} ولی عیسی مینه جواب گت: «نه، واری یه! خُش وَ حال اونگل که کلام خدانه ایشیفن و ونه وَ جا ایارن.»

نشونه یونس پیغمبر

^{۲۹} وختی وَ عِدَّة جمعیت اضافه ایابی، عیسی گُت: «ای نسل، چه نسل گندی یه! هَمَش نشونه ای ایخوان! ولی نشونه ای وَشون دایه نیابو غیر نشونه یونس پیغمبر. ^{۳۰} سی پکه همطور که یونس پیغمبر نشونه ای بی سی مردم نینوا، کِر انسان هَم نشونه ای ایابو سی مردمون ای نسل. ^{۳۱} ملکه جنوب هَم مینه روز داوری بی ای نسل زنده ایابو و محکومشون ایکنه، سی پکه وَ او سر دنیا اومه تا حکمت سلیمون بشننه، ایسه کسی گوتر وَ سلیمون وچنه. ^{۳۲} مردم نینوا مینه روز داوری بی ای نسل زنده ایابون و محکومشون ایکن، سی پکه اونگل وَ خاطر پیوم یونس توبه کَرین، ولی ایسه کسی گوتر وَ یونس وچنه.»

تییه چراغ بیته

^{۳۳} «هیشگه چراغه بُر نیکنه تا ونه قایم کنه یا زر سله ای بینه، بلکم چراغه وَ چراغدون این تا هرکه داخل وابو نورشه پوینه. ^{۳۴} تییه تو، چراغ بین تینه. آر تیبت سالم بو، تموم وجویت وَ روشنایی پر ایابو. ولی آر تیبت فاسد بو، تموم وجویت وَ تاریکی پرایابو. ^{۳۵} پ وَ حوشت بو نکنه نوری که مینه تینه تاریکی بو. ^{۳۶} آر تموم وجویت پُر بو وَ روشنایی و هیدج جیی وَش مینه تاریکی نبو، تموم بیبت وَ روشنایی برچ ایزنه، می وختی که نور چراغ ریت ایفته، و وَت روشنایی اییه.»

سرزنش فریسی یل و فقی یل دین

^{۳۷} هنی عیسی گپ ایزه که یکی وَ عالِمَل فرقه فریسی وَ نه سی خردن غذا دعوت که. پ عیسی وَ حونی وَ رت و سر سفره نشس. ^{۳۸} ولی وختی فریسی دی که عیسی دسلشته نهی غذا خردن نشس، مهلی تعجب که. ^{۳۹} اوسه عیسی خداوند وَش گت: «ایشا فریسی یل ری پیاله و دُرینه پاک ایکنیت، ولی باطنتون پُر وَ طمع و شرارتیه! ^{۴۰} ای نادونل، مه وَ که ظاهر آقری، باطنه هم نیافری؟ ^{۴۱} پ وَ آنچه که مینه باطنتونه صدقه بیبت که اوسه همه چی سیتون پاک ایابو.»

^{۴۲} «وای وَ حال ایشا ای فریسی یل! ایشا حکم ده یک که مینه تورات اومه سی نعناع و شویت و هر نوع سُوزی وَجا ایاریت، ولی عدالت و محبت خدا نه زر پا اینیت. اینگله ایابس وَ جا ایأوردیت و اونگله هم وَ حوشتون نیأردیت. ^{۴۳} وای وَ حال ایشا ای فریسی یل! سی پکه دوس داریت مینه پترین چی عبادتگاه بشینیت و مردم مینه کوچه و بازار وَتون سلام کین. ^{۴۴} وای وَ

حَالِ ایشا! سی پکہ می مَزَارَلِ پَنُونِیتِ کہ مردم نُونِسَه، وَ رِیشون رَه ایزَن.»
 ۴۵ یکی وَ فقی یَلِ مِنْہِ جَوَابِ عِیسی گُت: «ای استاد، تِ بی ای گِیَلِتِ وَ اِیما
 هَمِ بی حُرمتی ایکنی.» ۴۶ عِیسی فرمایش کہ: «وای وَ حَالِ ایشا هَم، ای فقی
 یَل، سی پکہ بَارَلِ مِہلی سَنگین وَ کولِ مردمِ اینیت، ولی خَتون نَه حَاضِریتِ
 حَتی پَنجہ ای سی کَمکِ بَجُمَبَنِیتِ. ۴۷ وای وَ حَالِ ایشا کہ سی پیغمبَرلی کہ وَ
 دَسِ اجدایتون کشتہ واییں، مقبرَه ایسازیت! ۴۸ وَ رَاسی کہ ایطوری کارِ اونگَلہ
 تصدیقِ ایکنیت. اونگَلِ پیغمبرلہ کُشتِنِ وَ ایشا مَقْبَرَشونَه ایسازیت. ۴۹ وَ هَمی
 خَاطِرہ کہ حکمتِ خدا فرمایشِ ایکنہ "مِ سیشون پیغمبرلِ وَ رسوللِ بسی ایکنم.
 ولی پِہ پارہ ای نَه ایکشِنِ وَ پِہ پارہ ای نَه آزارِ ایین." ۵۰ پ، خینِ تَمومِ
 پیغمبرلی کہ وَ اَوَّلِ دَنیا تا ایسہ رَحَتَه واییہ، وَ نی ای نسلہ، ۵۱ وَ خینِ هابیلِ
 گِرُتہ تا خینِ زکریایِ پیغمبرِ کہ مابینِ مذبحِ وَ محرابِ کشتہ وایی. بلہ، وَ ایشا
 ایگم کہ ای نسلِ سی تَمومِ اینگَلِ حسابِ پَسِ اییہ. ۵۲ وای وَ حَالِ ایشا ای فقی
 یَل! سی پکہ کَلیلِ دَرِ شناختِ حَقِیقَتَه وَ گِرُتِیَتَه. خَتونِ داخلِ نیابیتِ وَ کَسلی نَه
 هَم کہ ایخوانِ داخلِ وایونِ نیلیت.»

۵۳ هَموَطورِ کہ عِیسی ایزَتِ وَ دَر، معلَمِ توراتِ وَ فَرِیسی یَلِ سَخَتِ عِیسی
 نَه مِنْہِ تَنگنا اینہانِ تا وَ نَه تَحریکِ کِنِینِ تا دَرموردِ خِلی چیلِ گِبِ بَرَنہ. ۴ و
 مِنْہِ کَمینِ بیینِ کہ وَ نَه بی گِلَشِ وَ تَلَه بِنَدازَن.

۱۲

وَ خَمیرِ مایَهِ عَالِمِلِ مَذہبِ دِیری کِنِیتِ

۱ مِنْہِ ای مَوَقِع، هزارونِ نَفَرِ جَمِ واییں، طوری کہ ری یَکِ پا اینہانِ.
 عِیسی اَوَّلِ بی شاگردلِشِ شروعِ کِه وَ گِبِ زَینِ وَ گُت: «وَ خَمیرِ مایَهِ عَالِمِلِ
 فَرِیسی کہ هَمو ریاکاریِ یِه، دِیری کِنِیت. ۲ هِیچِ چِییِ پَنونِ نی کہ آشکارِ نوابو
 وَ هِیچِ چِییِ پوشِییہ نی کہ دیارِ نوابو. ۳ پِ آنچه مِنْہِ تاریکیِ گُتِیَتَه، مِنْہِ
 روشناییِ اِشْفَتَه ایابو، وَ او چیلِی کہ پَسِ دَرَلِ بَسَه مِنْہِ گوشِیِ گُتِیَتَه، وَ سَرِ
 نُویَلِ اعلانِ ایابو.»

۴ «وَ ایشا کہ دوسلمیتِ ایگم: وَ کَسلی کہ جَسَمَه ایکشِنِ وَ بَیشَتَرِ پِہ نِیَتَرِنِ
 کاریِ کِنِینِ، زَلَتونِ مَرَه. ۵ ولی، مِ وَ تونِ نِشونِ اییمِ وَ کی بایدِ زَلَتونِ بَرَه: وَ وَ
 کہ بَعَدِ کُشتِنِ، اَقْتَدارِ دارہِ وَ رِیبِیہِ وَ جَنَمِ. بلہ، وَ ایشا ایگم، وَ وَ نِه کہ بایدِ
 زَلَتونِ بَرَه. ۶ مَه پَنجِ تا بَنگِشَتَه وَ دو زارِ نِیفروشنِ؟ وای ای حال، حَتی یکی
 شونِ هَمِ وَ حوشِ خدا نِیزَه. ۷ حَتی می یَلِ سَرِ ایشا وَ تَمومیِ شِمُردَه واییہ. پِ
 هِیچِ زَلَتونِ مَرَه، سی پکہ ارزِشِ ایشا بَیشَتَرِ هزارونِ بَنگِشَتَه.»

۸ «وَ ایشا ایگم، هرکه مننه طی مردم اقرار کینه، کِر انسان هم و نه طی فرشته یل خدا اقرار ایکنه. ۹ ولی هرکه طی مردم مننه حاشا کنه، طی فرشته یل خدا حاشا ایابو. ۱۰ هرکه گپی و ضد کِر انسان بگ، آمرزییه ایابو، ولی هرکه و روح القدس کُفر بگ، آمرزییه نیابو. ۱۱ وختی ایشا نه و عبادتگاه یهودی یل و طی حاکم و صاحب منصب بویرن، هول نیاشته بیت که چطور و ختون دفاع کنیت یا چه بگیت، ۱۲ سی پکه مننه او ساعت روح القدس وتون یای ایبه که چه بگیت.»

مَثَل دارای نادون

۱۳ کسی ملی جمعیت و عیسی گت: «ای استاد، و گکام بگ میراث بومه بام بهر کنه.» ۱۴ عیسی وش جواب دا: «ای مرد، کی مننه مابین ایشا قاضی یا میراث بهرکن نهاییه؟» ۱۵ پ و مردم گت: «هشیار بیت و و همه طور حرص و طمع دبری کنیت، سی پکه زندی ایم و زیادی مالش نی.» ۱۶ اوسه ای مثله سیشون آورد: «مردی دارا و کشت کار خُش مصول زیادی و دس آورد ۱۷ پ، طی خُش فکر که، "چه کنم، سی پکه جا نیازم مصول خمه امبار کنم؟" ۱۸ اوسه گت: "فمسم چه کنم! امبارلمه خراب ایکنم و امبارلی گپوتر ایسازم، و تموم گندم و دارایی خمه مننه اونگل ذخیره ایکنم. ۱۹ اوسه و خم ایگم: ای جون مو، ت سی سائل زیادی مهلی دارایی جم کردی پی. ایسه راحت زندی ک؛ بخه و بنوش و خُش بو." ۲۰ ولی خدا وش گت: "ای نادون! هم امشو جونته ایسونن. پ ای چیلی که جم کردی پی، این کی ایابو؟" ۲۱ په عاقبت کسی یه که سی خُش دارایی جم ایکنه، ولی سی خدا دارا نی.»

هول نیاشته بیت

۲۲ اوسه عیسی ری و شاگردش گت: «پ و ایشا ایگم، هول زندی ختونه نیاشته بیت که چه بخریت، و نه هول بین ختون که چه کنیت و ور. ۲۳ سی پکه زندی مهمتر و غذا و بین مهمتر و لباسه. ۲۴ گلايله سیل کنیت: نه ایکارن و نه ایبرن، نه که دون دارن و نه امبار؛ و ای همه خدا وشون روزی ایبه. و ایشا جقه بارزشت و پرنمیلیت! ۲۵ کیه و ایشا که بتره بی هول و هراس، ساعتی و عمر خُش اضافه کنه؟ ۲۶ پ، آر ایشا کاری و ای کچلویی نه نیتزیت آنجوم بییت، سیچه هول بقیه شه داریت؟ ۲۷ گلل سوسنه سیل کنیت که چطور رشت ایکنن؛ نه زحمت ایکنن و نه ایریسن. بی ای همه و ایشا ایگم که حتی سلیمون پادشاه هم بی تموم جاه و جلالش می یکی و اونگل لباس قشنگی و ور نکه. ۲۸ پ آر خدا علف بیابونه که اُرو هسی و صبا مننه تنور وردایه ایابو،

ایطور ایپوشنہ، چفہ بیشتر ایشا نہ ایپوشنہ، ای کم ایمونل! ^{۲۹} پ و دین پہ نبیت کہ چہ بحریت و چہ بنوشیت؛ هولشونہ نیاشته بیت، ^{۳۰} سی یکہ اینگل تموم چییلنہ کہ تمومی قومل ای دنیا و دینشن، ولی بو آسمونی ایشا دونه کہ و تموم ای چییل احتیاج داریت. ^{۳۱} و جاش، ایشا و دین پادشایی خدا بیت، کہ تموم اینگل ہم وتون دایہ ایابو.»

^{۳۲} «ای گلہ کچلو، هیچ زلتون مرہ، سی یکہ خشی بوتون منہ پنہ کہ ای پادشایی نہ وتون عطا کینہ. ^{۳۳} هر چه داریت بفروشیت و فقیرل بیت؛ سی ختون کیسہ یل پیلی آمایہ کنیت کہ و تہ نیبیسہ، و گنجی منہ آسمون ذخیرہ کنیت کہ و تہ کم نیابو، چی کہ نہ دز بیا و نہ بید و بین بویرش. ^{۳۴} سی یکہ گنجتون هر جایہ، دلتون ہم هموچنہ.»

آمایہ بیت

^{۳۵} «قدتون بسہ»، سی خدمت آمایہ بیت و چراغ ختوہ بُر نگہ کنیت. ^{۳۶} می کسلی بیت کہ بندیر ارباشونین تا و جشن عروسی ورگرده، تا وختی و رہ رسی و دز رہ، درجا دز سیش واز کین. ^{۳۷} خش و حال خادمی کہ وختی ارباشون ورگرده، اونگلہ دیار و و هوش بوینہ. وراسی، و ایشا ایگم، خش کمر و خدمتسون ایبندہ؛ اونگلہ سر سفرہ ایارہ و ایا و شون پذیرایی ایکنہ. ^{۳۸} خش و حال خادمی کہ وختی ارباشون و رہ ایرسہ، چه نصفہ شو بو، چه دم صُب، اونگلہ دیار و و هوش بوینہ.

^{۳۹} بیونیت کہ آر صابحوہ دونس دز چه ساعتی ایا، نیلشت دز بیا منہ حوئش. ^{۴۰} پ ایشا ہم آمایہ بیت، سی یکہ کیر انسان منہ ساعتی ایا کہ انتظارشہ نیاریت.»

^{۴۱} پطرس پُرسی: «آقا، ای مثلہ سی ایما اوردی یا سی ہمہ؟» ^{۴۲} عیسی خداوند گت: «پ او مباشر آمین و دونا کیہ کہ ارباش و نہ و سرپرستی باقی خادمل حوئش نہایہ بو تا بہر غذاشونہ و موقع بییہ؟» ^{۴۳} خش و حال او غلامی کہ وختی ارباش ورگرده، و نہ مشغول کار بوینہ. ^{۴۴} و حتمی وتون ایگم کہ ارباش و نہ مباشر تموم دارایی خش ایکنہ. ^{۴۵} ولی آر او غلام طی خش بگت: "ارباہم و ای زی نییرگرده" و نوکرل و کنیزلہ آزار بییہ و مشغول خردن و نوشیین و عیاشی وابو، ^{۴۶} اوسہ ارباش منہ روزی کہ انتظار نیارہ و منہ ساعتی کہ وش خور نیارہ ایپہ و و نہ و وسط د شقہ ایکنہ و منہ جایگا خیانتکارل وراپیہ.»

^{۴۷} «غلامی کہ خواس ارباشہ دونه، وا ای حال سی آنجوم اونگل کاری

نیکینه، مهلی شلاق ایخره. ^{۴۸} ولی و که خواس اربابشه نوئه و کاری ایکنه که مُستحق شلاقه، کمتر شلاق ایخره. هرکه وش بیشتر دایه و ابو، وش بیشتر هم خواسه ایابو؛ و هرکه وش بیشتر آمونت دایه و ابو، بیشتر جواب پس اییه.»

صُلح نَه، بَلگم جیایی

^{۴۹} «م اوّمه تا و ری زمین تَش بُر کُنم، و کاشکی تا ایسه بُر واییه بی! ^{۵۰} ولی م غُسل تعمیدی دارم که باید او تعمید بگرم، و چقه مینه فشارم تا و آنجوم برسبه. ^{۵۱} مه گمون ایکنیت اوّمه تا صلح و ری زمین بیارم؟ نه، بلکم و ایشا ایگم اوّمه تا جیایی بئم. ^{۵۲} و په واپس، مابین پنج نفر و اهل په حونه جیایی اییفته؛ سه نفر و ضد د نفر ایابون و د نفر و ضد سه نفر. ^{۵۳} بو و ضد کُر و کُر و ضد بو، دی و ضد دویر و دویر و ضد دی، خسی و ضد عروس و عروس و ضد خسی.»

تعبیر زموئل

^{۵۴} عیسی پنه هم و جماعت گت: «ایشا هم یکه ایبنیت اوری و مغرب دیار ایابو، زی ایگیت: "ایخوا بارون پرنه،" و بارون هم ایزنه. ^{۵۵} و هم یکه بای جنوب ایا، ایگیت: "هوا گرم ایابو" و همیطور هم ایابو. ^{۵۶} ای ریاکارل! ایشا خوب ایتریت نشونه یل زمین و آسمونه تعبیر کنیت، ولی چطوره که و تعبیر نشونه یل ای زموئه عاجزیت؟

^{۵۷} سیچه ختون درمورد آنچه درسبه داوری نیکنیت؟ ^{۵۸} آر کسی شکایتی وت داره و تنه و دادگا ایبره، تلاش ک تا قد ره باش صلح کنی، نکنه تنه طی قاضی بویره و قاضی تنه و دس ناتور بییه، و زندان بیفتی. ^{۵۹} و ت ایگم که تا قرون آخر نیی، و زندان نیدری.»

۱۳

توبه کنیت

^۱ مینه همو موقع، عده ای و حاضرین، درمورد جلیلی یلی بی عیسی صُبت کردن که پیلشس طوری قتل عامشون کرده بی که خینشون بی خین فربونی یلشون یکی واییه بی. ^۲ عیسی مینه جواب گت: «مه گمون ایکنیت او جلیلی یلی که و ای روز اُفتان، و باقی مردم جلیل گناکارتر بیین؟ ^۳ نه، و ایشا ایگم که نه ایطوره. بلگم آر توبه کنیت، ایشا هم همتون همیطور هلاک ایابیت. ^۴ مه گمون ایکنیت او هیجده نفر که برج سیلوام سرشون رُمس و مُردن، و

باقی مردم اورشلیم خطاکارتر ببین؟ °نہ، و ایشا ایگم کہ نہ ایطورہ. بلگم آر توبہ نکنیت، ایشا ہم ہممتون ہمیطور ہلاک ایابیت.»

مَثَل دَارِ اَنْجَبِرِ بِي ثَمَرٍ

۶ اوسہ عیسی ای مثله سیشون اُورد: «مردی منہ تاکسون خُش دار انجبری کاشت. وختی خواس میوہ ونہ بچینہ، چپی دَمَش نَجُس. ۷ پَ وَ باغبونش گُت: "سی کُ، سه سالہ سی چیین میوہ ای دار ایام ولی چپی نیجورم. ونہ بُور! سیچہ زمینہ حروم کنہ؟" ۸ باغبون جواب دا: "ای آقا، پل پہ سال دَ ہم ویسہ. دورشہ ایگم و کوتیش اییم. ۹ آر سال دَ میوہ اُورد کہ ہیچ؛ آر نأورد اوسہ ونہ بور."»

شَفَى زَنِ عَلِيلٍ

۱۰ منہ یکی وَ روزلِ شنبہ کہ روز مقدس یهودی یلہ، عیسی منہ یکی وَ عبادتگایلِ تعلیم ایدا. ۱۱ وُچہ زنی بی کہ روح ناپاکی وَ نہ ہیجده سالِ علیلِ کِرَدہ بی. پشتیش خَلِ وابیہ بی وَ ونہ جونِ راسِ ویساینِ نیاشت. ۱۲ وختی عیسی وَ نہ دی، طی خُش صیاشِ کہ وَ گُت: «ای زن، وَ علیلِ بیینت، شفا گرتی!» ۱۳ اوسہ وَش دَس نھا وَ زن فوراً شقِ ویسا وَ خدا نہ ستایشِ کہ. ۱۴ ولی رئیسِ عبادتگاہِ وَ پکہ عیسی منہ روزِ شنبہ شفا دایہ بی، تَش گرت وَ مردم گُت: «شیش روز سی کارِ کِرَدنِ داریت. منہ یکی وَ او روزلِ بییت وَ شفا بگریت، نہ منہ روزِ شنبہ.» ۱۵ عیسی خداوندِ منہ جواب گُت: «ای ریاکارل! مہ ہیچ کویکی وَ ایشا منہ روزِ شنبہ گا یا الاغِ خَشہ وَ طویلہ وازِ نیکنہ تا سی او داینِ بویرہ وَدر؟ ۱۶ پَ ای زن کہ دویرِ ابراہیمہ وَ شیطونِ ہیجده سالِ ایطورِ اسیرشِ کِرَدہ بی، مہ نیبایسِ منہ روزِ شنبہ وَ ای بَنَدِ آزادِ وابو؟ ۱۷ وختی عیسی پَنہ گُت، مخالِفَشِ ہمہ شَرْمَنَدہِ وابیین، ولی تمومیِ جمعیتِ وَ او ہمہ کارلِ باشکوهِ عیسی شایمونِ ببین.

مَثَلِ دُونَةِ خَرْدَلٍ وَ مَثَلِ خَمِيرَمَايَةِ

۱۸ اوسہ عیسی گُت: «پادشاییِ خدا می چنہ؟ بگم شَبیِ چنہ؟ ۱۹ می دُونہِ خردلیِ یہ کہ مردی ونہ وَگرت وَ منہ باغش کاشت. او دُونہ سوزِ کہ وَ داریِ وابی، طوری کہ پَرندیلِ آسمونِ اوَمَنِ وَ ریِ کَلجہِ یَلَشِ چالِ کِرین.» ۲۰ عیسی دَبارہِ گُت: «بگم پادشاییِ خدا شَبیِ چنہ؟ ۲۱ می خَمیرمایہِ ای یہ کہ زنی ونہ وَگرت وَ بیِ سه گنیِ آردِ قاطیِ کہ تا تَمومِ خَمیرِ وَراومہ.»

۲۲ عیسیٰ مِنْه رَه اورشلیم، وَ شَهْرَل و دهاتل ايرت و تعليم ايدا. ۲۳ مِنْه اى بين، يکى وَش پُرسى: «آقا، مَه اونگلى که نجات ايگرن عَدشون گمه؟» عیسی وَشون گت: ۲۴ «سخت تلاش کنيت تا وَ در تنگ داخل واپيت، سى پکه وَ ايشا ايگم، خيلى يَل تلاش ايکنن تا داخل واپون، ولى نيترن. ۲۵ وختى صابحوئه وريسه وَ دَر بويِنده، ايويسيت پَس دَر، دَر ايرنيت و ايگيت: "آقا، دَر وَ ريمون واز کُ!" ولى وَ جواب ايه "م ايشا نه نيشناسم؛ نوئم وَ کوچه اوميته." ۲۶ اوسه ايشا ايگيت: "ايشا بى تِ سَر په سفره خرديم و نوشيم و تِ مِنْه کوچه يَل، ايشا نه تعليم ايدي." ۲۷ ولى وَ وَتون ايگت: "وَ ايشا ايگم؛ نوئم وَ کوچه اوميته. اى ايشانل که تمومتون گناكاريت، وَ م دير واپيت!" ۲۸ اوسه وچه ايگريويت و دندون وَ يک ايساونيت، سى پکه ابراهيم و اسحاق و يعقوب و تموم پيغمبرله ايبينيت که مِنْه پادشايى خدا نيشينه، ولى ختون مُنديته وَ دَر. ۲۹ مردم وَ شَرَق و غرب و شمال و جنوب اياين و سر سفره پادشايى خدا ايشينن. ۳۰ يله! هِسِن گسلى که آخِر سَر اومنه، اَوَل ايابون، و اونگلى که اَوَل اومنه آخِر ايابون.»

ماتم عیسی سى اورشلیم

۳۱ مِنْه او موقع، چن نفر وَ عَالَمَل فرقه فَريسى اومن طى عیسی و گُزن: « وَ ويچه بَرَه وَ دَر وَ وَ جى دَ بَرَه، سى پکه هيروديس حاکم ايشوا تَنه بَكشيه.» ۳۲ عیسی وَشون جواب دا: «بَریت وَ وَ او رويه بگيت: "پَنه بدون که! اَمرو وَ صَبَا ديوله ايکنم وَ دَر و مردمه شفا اييم، و مِنْه روز سوم کار خمه تموم ايکنم. ۳۳ وَا اى حال م بايس امروز و صبا و پَصبا وَ رَه خُم ادامَه بييم، سى پکه امکان نياره پيغمبر صرا وَ اورشلیم کشته واپو." ۳۴ اى اورشلیم، اى اورشلیم، اى شهرى که پيغمبرله ايکشى و رسوللى نه که طيت بسى ايابون سنگسار ايکنى! چن دَفَه خواسم مى مرغى که جيچه يَلشه زر باللش جَم ايکنه، اولادلته جَم کُئم، ولى نَخواسى! ۳۵ ايسه حونى ايشا پيک پَتى چول ايويسه سيتون. وَ ايشا ايگم که دَ مِنْه نيبيينيت تا روزى که بگيت: "مبارکه وکه وَ نوَم خداوند ايايه."»

شفا مِنْه روز شنبه مقدس

۱ مِنْه يکى وَ روزل شنبه که روز مقدس يهودى يله عیسی سى خردن غذا وَ حونه يکى وَ رهبرل فرقه فَريسى رته بى، گسلى که وچه بيين وَ نه خوب زر

نظر داشتن. ^۲ دَم رِی وَّ مَرْدِی بى که بِنِش اَوْ اُورَدَه بى. ^۳ عیسی و فَقى یَل و عالِمَل فَرِیسی پُرسى: «طَبِق شَرِیعت مِنه روز شَنبَه مقدس شفا داین جایزه وا نه؟» ^۴ ولى اونگل صیا نکریدن. پ عیسی دَس او مَرَد کُرَت، شفاش دا و مرخصش که. ^۵ اوسه رى که و اونگل، و پُرسى: «کویکی و ایشا، آر کُر یا گاش مِنه روز شَنبَه مِنه چه بیفته فوراً و نه نیدراره؟» ^۶ اونگل جوابی سی ای چیل نیاشتن.

مَثَلِ جَشَنِ عَرُوسِی

^۷ وختی عیسی دى مَمونَل چطور بالی مجلسه سی خَشون ایخوان، ای مثله سیشون اُورد: ^۸ «وختی کسی تَنه و مجلس عروسی دعوت ایکنه، بالی مجلس مشین، سی یکه شاید یکی سرشناس تر و ت دعوت و ابییه بو. ^۹ اوسه صاحب مجلس که هر دِتاتونه دعوت کَرده، ایا و ت ایگ: "جائنه و ای آیم بییه." اوسه خیت ایایی و بی خجالت دومن مجلس ایشینی. ^{۱۰} بلگم هر گی کسی مَمونت کِنه، پَره و دومنترین چی مجلس بشین، تا وختی صاحب مجلس ای، و ت پگ: "رَفِیْم، بفرما بالا بشین." اوسه طی باقی مَمونَل سرافراز ایایی. ^{۱۱} سی یکه هرکه خَشه گپو کِنه، خوار ایابو، و هرکه خَشه کوچک مزاج کِنه، سرافراز ایابو.»

مَثَلِ مَمونِی گِیو

^{۱۲} اوسه عیسی و صاحب مجلس گت: «وختی مَمونِی نهار یا شوم اییی، رَفِیْل، گکایل و خویشل و هُمسایه یَل ثروتمند خَشه دعوت مَك؛ نَكِنه اونگل هم و جاش تَنه دعوت کِن و ایطوری عوض خَشه پگری. ^{۱۳} پ وختی مَمونِی اییی، فقیرل و فَلَجَل و شَلل و کورله دعوت کُ ^{۱۴} که برکت ایگری؛ سی یکه اونگل چی نیارن که مِنه عوضش و ت بیین، و مِنه روز قیومت که صالحل زنده ایابون، عوض خَشه ایگری.»

^{۱۵} وختی یکی و مَمونَل که بی عیسی همسفره بی پَنه اِسْنَفَت، و عیسی گت: «خَش و حال و که مِنه مَمونِی پادشایی خدا نون بخره.» ^{۱۶} ولى عیسی مِنه جوابش گت: «کسی مَمونِی گپویی ترتیب دا و عِدَه زیادى نه دعوت که. ^{۱۷} وختی موقی شوم و ابی، خادِمَشَه بسی که تا و دعوتی یَل پگ، "بیییت که همه چی آماده یه." ^{۱۸} ولى اونگل هر کویکی بونه ای اُوریدن. یکی گت: "زمینی اِسْمَه که باید بَرَم و نه بوئیم. تمنا ایکنم عُدْرَمَه قبول کنی." ^{۱۹} پکیده گت: "پنج جفت گا اِسْمَه، و همیسبه ایرم بیئم اونگل چطورن. تمنا دارم عُدْرَمَه قبول کنی." ^{۲۰} سومى هم گت: "تازه زن اِسْمَه، سی په نیترم بیام." ^{۲۱} وختی

که خادم و رگشت و ای چی یله و اربابش رسند، ارباب حونه تش گرت و و خادم دستور دا: "بچک، و کوچه و بازار شهر بره، و فقیرل و قلجل و کوزل و شلله بیار." ۲۲ خادم گت: "ارباب، دستورته آنجوم دام، ولی هنی هم جا هسی." ۲۳ پ ارباب و خادمش گت: "و جاده یل و کوره ریلی که و شهر صرا یه بره و بی اصرار مردمه و ممونی م بیار تا حوئم پر و ابو. ۲۴ سی پکه و ایشا ایگم که هیچ کویکی و دعوتی یل، شوم منه مزه نیکن."»

بهی پیروی عیسی

۲۵ جمعیت زیادی بی عیسی بین. و ری که وشون و گت: ۲۶ «هرکه طی م بیا و و دی بو، زن بجه، گکا و دیه، و حتی و جون خس دس نکشه، نیتره شاگرد م بو. ۲۷ هرکه صلیب خشه نوگره و و دین م نیا، نیتره شاگرد م بو. ۲۸ کویکی و ایشانه که فکر ساختن برجی نه داشته بو و اول نشینه تا خرج و نه حساب کینه و بینه مه ایقه داره که و نه تموم کینه و نه؟ ۲۹ سی پکه آر پی یشه بینه ولی نتره و نه تموم کینه، هرکه بینه، مخسرش ایکنه، ۳۰ و ایگ: "ای ایم ساختن بتی نه شروع که، ولی نترس و نه تموم کینه!" ۳۱ یا کو پادشا یه که رای پی جنگ بی پادشایی د و ابو، بی پکه اول بشینه و فکر کینه که مه بی ده هزار سرباز ایتره بی یه لشکر بیس هزار نفری بچنگه؟ ۳۲ و آر دی که نیتره باش بچنگه، اوسه تا سپاه دشمن دیره، نماینده ای بسی ایکنه تا ری سی صلح بجوره. ۳۳ و همی ترتیب، هیچ کویکی و ایشا هم تا و تموم دارایی خس دس نکشه، نیتره شاگرد م و ابو.» ۳۴ «نمک چی خوبی یه، ولی آر خاصیتشه و دس بییه، چطور ایابو و نه دباره سور که؟ ۳۵ نه و کار زمین ایا و نه و درد کوت ایخره؛ بلگم و نه ایریزن و در. هرکه گوش شنوا داره، بشنغه!»

۱۵

مثل میش ولا و ابییه

۱ باجگیرل و گناکارل همشون طی عیسی جم ایابیین تا گپلشه بشنن. ۲ عالمل فرقه فریسی و معلمل تورات غرغر ایگردن و ایگنن: «ای مرد، گناکارله قبول ایکنه و باشون همسفره ایابو.» ۳ پ عیسی ای مثله سیشون آورد: ۴ «کویکی و ایشانه که صد میش داشته بو و وختی یکی و اونگل ولا و ابو، او نود و نه میش د نه منه صحرا ول نکینه و و دین او ولا و ابییه نره تا و نه بجوره؟ ۵ و وختی میش ولا و ابییه نه جس، و نه

بی شایبی سر کولش اینه. ^۶ و وختی و حوئه ایاء، تَموم رَفیقَل و هُمسایه یَلشَه صیا ایکنه و ایگ: "بی م شایبی کنیت، او میش و لا وایبیمه جُسیمه." ^۷ و ایشا ایگم، همیطور سی په گناکار که توبه ایکنه، جشن و شایبی گپوتری مینه آسمون برپا ایابو تا سی نود و نه صالح که احتیاج و توبه نیارن.»

مَثَل سِکَه وَلا وایبیه

^۸ «و یا کو زنه که ده سِکَه نقره داشته بو و وختی یکی و اونگل و لا وایبو، چراغی بُر نَکنه و حوئه نه نَرِفِه و تا ونه نَجوره، و جُسن نُوپسه؟ ^۹ و وختی ونه جُس، تَموم رَفیقَل و هُمسایه یَلشَه صیا ایکنه و ایگ: "بی م شایبی کنیت، او سِکَه وَلا وایبیمه جُسیمه." ^{۱۰} م و ایشا ایگم، همیطور، سی په گناکار که توبه ایکنه، مینه حضور فرشته یَل خدا جشن و شایبی برپا ایابو.»

مَثَل کِر وَلا وایبیه

^{۱۱} اوسه عیسی فرمایش که: «مردی د کُر داشت. ^{۱۲} په رو کِر کچلو و بوش گُت: "ای بو، بهری نه که و دارایت و م ایرسه، ایسه و م ببیه." پ بو داریشنه بین او دتا بهر که. ^{۱۳} بعد پچی، کِر کچلوتر آنچه داشت جَم که و رای دیاری دیردس و ابی و ثروت خِشه و وُچه بی عیاشی و بای دا. ^{۱۴} وختی هرچه داشت خرج که، قحطی سختی مینه او دیار اومه و م مهلی دسش تنگ و ابی. ^{۱۵} و همی خاطر، کارگر یکی و مَرِدَمون او دیار و ابی، و او مرد و نه و مزرعه خُش پسی که تا و خوگل غذا ببیه. ^{۱۶} کُر اَرزو داشت کِمشه بی غَدی خوگل سیر کنه، ولی هیشکه چپی و ش نیدا. ^{۱۷} عاقبت و خُش اومه و گُت: "پ بسا کارگَرل بوم غَدی اضافی هم دارن و م و بچه و گُسنیی ایمیرم." ^{۱۸} پ ایورِسَم و طی بوم ایرم و ایگم: "ای بو، و حق خدا و و حق ت گنا کریمه. ^{۱۹} د لیاقت نیارم کِرِت خُونده و ابوم. بام می یکی و کارگَرلِت رفتار ک.»

^{۲۰} پ وریسا و رایبی حونی بو و ابی. هنی خیلی تا حوئه مُنده بی که بوش و نه دی، دلش سیش سُخت و و طَرَفِش جِکس، بغلش که و بوشش که. ^{۲۱} کُر گُت: "ای بو، و حق خدا و و حق ت گنا کریمه. د لیاقت نیارم کِرِت خُونده و ابوم." ^{۲۲} ولی بو و غلاملش گُت: "بچکیت! بترین قبا نه بیاریت و و رش کنیت. انگشتری و پنچش و اُرسی و پائِلش کنیت. ^{۲۳} او گویر پروار بیاریت، سر بوریت تا بخریم و جشن بگریم. ^{۲۴} سی پکه ای کِر م مرده بی، ایسه دباره زنده یه؛ و لا وایبیه بی، ایسه جُسه وایبیه!" پ جشن و شایبی برپا کردن.

^{۲۵} «ولی کِر گوتر سر زمین بی. وختی و حوئه نزنک و ابی و صییبی ساز و دهل و و ربازینه اِشُنفت، ^{۲۶} یکی و خدمتکارله صیا که و پُرسی: "چه خوره؟»

۲۷ خدمتکار جواب داد: "گکات اومیه و بوت سی پیکه و نَه دِبَارَه صحیح و سالم جُسه، او گویرِ پروارِ سیش سر پرییه." ۲۸ ولی کر گپو تش گرت و نخواس و حونه بره. پ بوش اومه ودر و وش التماس که. ۲۹ ولی و منه جواب بوش گت: "سی ک، منه تموم ای سائل می غلام خدمتت کیدمه و هیچ فرمونیتته ری زمین ننهامه. وا ای حال ت هیچ وخت حتی گره ای وم ندی تا بی رفیقلم جشنی بگرم. ۳۰ ولی ایسه که ای کرت و رگشته، کری که دارایی تنه بی بدکاره یل و بای دایه، سیش او گویر پروار سر پرییه!" ۳۱ بو گت: "رو، ت همیشه بی منی، و هرچه دارم، این تنه. ۳۲ ولی ایمال درسش پنه که جشن بگرم و شایی کنیم، سی پیکه ای ککی ت مرده بی، و ایسه زنده یه؛ ولا واییه بی، جسه واییه!"»

۱۶

مَثَلِ مَبَاشِرِ تَقَلُّبِ کَارِ

۱ اوسه عیسی و شاگردش گت: «مرد دارایی بی که مباحثی داشت. وش خور رسی که مباحث، دارایی تنه و بای اییه، ۲ پ مباحث خواس و پرسی: "اینگل چنه که در مورد ت ایشنم؟ حساب کتابته بک که د نیتری مباحث بی.»

۳ مباحث بی خُش فکر که: "ایسه که ارباب ایخوا و کار برکنارم کنه، بایس چه کنم؟ جون بیل زین نیارم و و گدی هم عارم ایا. ۴ اوسه بی خُش گت: دوئم چه کنم تا وختی و مباحث بین برکنار واییم، گسلی بون که منه و حونه یلشون ره بیین." ۵ پ، بدهکارل اربابشه یکی یکی خواس. و اولی پرسی: "چقه و اربابم بدهکاری؟" ۶ جواب داد: "صد خمره روغن زیتون." وش گت: "بگه، په حساب تنه، زی بشین و بنویس پنجاه خمره!" ۷ اوسه و یکی د پرسی: "ت چقه بدهکاری؟" جواب داد: "صد خروار گندم." وش گت: "بگه، په حساب تنه، بنویس هشتاد خروار!"

۸ ارباب، مباحث تقلب کار و خاطر پیکه بی زرنگی عمل کرده بی تحسین که؛ سی پیکه اولادل ای زموته منه کارلشون بی یک، و اولادل نور زرنگترن. ۹ پ و ایشا ایگم که مال فاسد ای دنیا نه سی جسن دوسل استفایه کنیت تا وختی و او مال چی نمند، اونگل ایشا نه منه حونه یل ابدی ره بیین.

۱۰ «و که منه کارل کچلو آمین بو، منه کارل گپو هم آمین ایابو، و و که منه کارل کچلو آمین نبو، منه کارل گپو هم آمین نیابو. ۱۱ پ آر منه و کار بُردن مال ناحق ای دنیا آمین نبیت، کیه که گنج حقیقی نه و دس ایشا بییه؟ ۱۲ و آر

مِنْهُ مَالٍ يَكِيدَهُ أَمِينٌ نَّبِيْتُ، كَيْهَ كِهَ مَالٍ خِتَوْنَه وَتُونِ بِيِيَه؟^{۱۲} هِيچ نوكرى نيتره د اربابه خدمت كنه، سى پكه يا و اولى نفرت داره و و دومي محبت ايكنه، و يا سر سپرده اولى اباو و دومي نه خوار ايكنه. نيتريت هم بنده خدا بيت، هم بنده پيل.»

^{۱۴} «عَالِمٍ فَرَقَهُ فَرِيسَى كِه پيلدوس بين، بى اِسْتَفْتَنِ اى گپل، عيسى نه و مَخْسَرَه گِرتن. ^{۱۵} عيسى و شون گُت: «ايشا او گسلى بيت كه ختونه و مردم، صالح نشون ابييت، ولى خدا و دلتون خور داره. سى پكه آنچه طى مردم قيمتى يه، منه نظر خدا بى ارزشه!»

^{۱۶} «دوره تورات و پيغمبرل تا زمون يحيى تعמיד دهنده بى، و و واپس، خور خش پادشايي خدا اعلان و ابويه و هر كس تلاش ايكنه و زور ره خشه و ش واز كنه. ^{۱۷} و اى حال، آسونتره آسمون و زمين و بين بره تا پكه نقطه اى و تورات بيفته!»

^{۱۸} «هركه زن خشه طلاق بويه و زنى د بسونه، زنا كرده، و هم هركه زنى طلاق گِرتنه نه بسونه، زنا كرده.»

دارا و ايلعازر فقير

^{۱۹} «مرد دارايى بى كه هميشه جومه گرون قيمتى و رنگ بنوش و كتون نرم و و ر ايكه و هر رو پى جشنل شاهانه خوش گذرونى ايكه. ^{۲۰} فقيرى و نوم ايلعازر بى كه و نه دم در حونه او دارا اينهان، كه تموم بينش زخمى بى. ^{۲۱} ايلعازر ارزو داشت بى خرديل غذا كه و سفره او دارا رخته ايابى و در، خشه سير كنه. حتى بدتر يو، سگل هم ابيومن و زخملاشه زون ايزن. ^{۲۲} عاقبت، او فقير مرد و فرشته يل و نه برين و طى ابراهيم نهان. او دارا هم مرد و و نه زر گل كردن ^{۲۳} منه دنياي مرديل منه او عذاب، و بالا سيل كه و و دير ابراهيم دى كه ايلعازر طيشه. ^{۲۴} پ بى صيبي بلند گُت: "اى بوم ابراهيم، و م رحم كُ و ايلعازر بسى كُ تا نكه پنجاه منه او تر كنه و زونمه خنك كنه، سى پكه منه اى برازه تش، عذاب ايگشم." ^{۲۵} ولى ابراهيم جواب دا: "اى رو، و حوشيت بيار كه منه زنديى، چييل خوب نصيب ت و ابى، درحالى كه چييل بد نصيب ايلعازر و ابى. ايسه و ويچه منه آسايشه و ت منه عذاب. ^{۲۶} غير يو، مابين ايما و ايشا گمر ناتى هسى؛ اونگل كه بخوان و ويچه طى ت بيان نيترن، و اونگل هم كه وچين نيترن طى ايما بيان." ^{۲۷} مرد دارا گُت: "پ، اى بو، تمنا ايكنم ايلعازر و حونى بوم بسى كنى، ^{۲۸} سى پكه م پنج گكا دارم. و نه بسى كُ تا گكايلمه آگا كنه، نكته اونگل هم و اى جى عذاب

ببِئْتِن. " ۲۹ ولی ابراهیم گُت: "اونگل موسی و پیغمبرله دارن، پ و شون گوش بین. " ۳۰ او مرد گُت: "نه، ای بو، آر کسی و مُردیل بره طیثون، توبه ایکنین. " ۳۱ ابراهیم و ش گُت: "آر و موسی و پیغمبرل گوش نین، حتی آر کسی و مُردیل هم زنده و ابو، مجاب نیابون. "»

۱۷

وَسْوَسَه گِنَاه

۱ اوسه عیسی و شاگردلش گُت: «وَسْوَسَه گِنَاه هَمِيشَه هِسی، ولی وای و حال کسی که باعث وَسْوَسَه و ابو. ۲ سی و بختَر بی که برِد آسیویی و ناش بویندن و ورش بین مینه دریا تا یکه باعث و ابو یکی و ای کچلویل و گِنَاه ببیفته. ۳ پ حواسِتون و ختون بو. آر گکات گِنَاه کِنَه، و نه توبیخ کُ، و آر توبه که، و نه بویخشیش. ۴ آر روزی هَف دَفَه و ت گِنَا کِنَه، و هَف دَفَه طیت و رگرده و بگُ: "توبه ایکنم" باید و نه بویخشی. «

۵ رسول و عیسی خداوند گُتین: «ایمون ایما نه زیاد کُ!» ۶ عیسی خداوند جواب دا: «آر ایمونی و قَد دونه خردل داشته بیت، ایتریت و ای دار تیت بگیت و ریشه درآ مینه دریا کاشته و ابو، و وتون اطاعت ایکنه.»

۷ «کویکی و ایشانه، که وختی غلامش و شخم زین یا و چَرندن میشل مینه صحرا و رگرده، و ش بگُ: "زی بیو بشین سر سفره عَدا بَحَه؟" ۸ مَه و ش نیگُ: "شوممه آمایه کُ و کمر و خدتمم بویند تا بخرم و بنوشم، اوسه خت، بَحَه و بنوش. " ۹ مَه و مَنَت دار غلامش ایابو که امرشه و جا آورده؟ ۱۰ پ ایشا هم وختی آنچه و ایشا امر و ابییه و جا آوردیت، بگیت: "ایما غلاملی نالایقیم، و تِنا وظیفمونه آنجوم دیمونه. "»

شَفِی ده جَذامی

۱۱ عیسی و سر ره خُش و اورشلیم، و حد بین سامره و جلیل ری ایابی. ۱۲ اوسه هم یکه رت مینه دهاتی، ده جَذامی و نه دیین اونگل دیر و یسایه بین ۱۳ و بی صیپی بلند قیره ایزن: «ای عیسی، ای استاد، و مون رحم کُ.» ۱۴ وختی عیسی اونگله دی، و شون گُت: «پریت و ختونه و کاهنل نشون ببیت.» اونگل و ره اُفتان و مینه قد ره و جَذام شفا گرتین. ۱۵ یکی و اونگل وختی دی شفا گرتیه، مینه حالی که بی صیپی بلند خدا نه ستایش ایکه، و رگشت ۱۶ و خشه و پی عیسی وردا و و ش ممنون و ابی. او جَذامی په سامری بی. ۱۷ عیسی فرمایش که: «مَه او ده نفر همشون شفا نگرِتین؟ پ نه تی د کوجین؟»

۱۸ مه غیر ای غریبه، کسی دَنورگشت تا خدا نَه ستایش کنه؟» ۱۹ اوسه و او مرد گُت: «وَری و بَره، ایمونیت تَنه شفا داپه.»

اومین پادشایی خدا

۲۰ عیسی مَنه جواب عالِمَل فرقه فریسی که پُرسیه بین پادشایی خدا کی ایپه، گُت: «اومین پادشایی خدا نَه نیابو بی سیل کُردن، دی، ۲۱ و کسی هم نیگُ سی کُ وچنه یا وچنه، سی پیکه پادشایی خدا مَنه ایشانه.»

۲۲ اوسه و شاگردل گُت: «روزلی ایپه که اُرزو ایکنیت یکی و روزل کِر انسانه بینیت، ولی نیبیینت. ۲۳ مردم و تون ایگُن: "سی کُ وچنه" یا "سی کُ وچنه." و دینشون مَریت و و شون گوش نَکنیت. ۲۴ سی پیکه همطور که تَش برق مَنه په آن، بریچه ایزنه و آسمونه و ای سر تا او سر روشن ایکنه، کِر انسان هم مَنه روز خُش همیطوره. ۲۵ ولی اول ایپایس زجر زیادی بکشه و طرف ای نسل رَد و ابو. ۲۶ روزل کِر انسان می روزل نوح ایابو. ۲۷ مردم ایخردن و اینوشیین و زن ایبستن و شی ایگردن تا او روز که نوح سوار کشتی وابی. اوسه سیل اومه و همه نَه نابود که. ۲۸ مَنه زمون لوط هم همیطور بی. مردم ایخردن و اینوشیین و ایبسن و ایفُختن و ایکاشتن و ایساختن. ۲۹ ولی روزی که لوط و شهر سُدوم رَه و دَر، تَش و گوگرد و آسمون باری و همه نَه نابود که. ۳۰ روز اومین کِر انسان هم همیطور ایابو. ۳۱ مَنه او روز، کسی که سر تُو بو و اثاثش مَنه حوئه، سی وگرتن اونگل دومن نیا. و او کسی هم که سر زمین بو و حوئه نییرگرده. ۳۲ زن لوط و حوشتون بیاریت! ۳۳ هرکه بخوا جون خَشه نگه کنه، و نَه و دَس ایپه، و هرکه جون خَشه و دَس بیپه، و نَه نگه ایکنه. ۳۴ و ایشا ایگُم، مَنه او شو و د نفر که مَنه په رَختخوین، یکی وگرتنه ایابو و یکیده و جا ایویسه. ۳۵ و د زن که بی یک آسیو ایکنن، یکی وگرتنه ایابو و یکیده و جا ایویسه. ۳۶ [همیطور و د مرد که سر زمینن، یکی وگرتنه ایابو و یکیده و جا ایویسه.] ۳۷ اونگل و عیسی پُرسیین: «کوچو، ای خداوند؟» عیسی جواب دا: «هر جا لاشه ای بو، دالل وچه جم ایابون!»

۱۸

مَثَل بیوه زن سِمج

۱ عیسی سی شاگردل مثلی اُورد تا نشون بیپه که باید همیشه دعا کینن و هیچ وخت دلسرد نوابون. ۲ و فرمایش که: «مَنه شهری قاضی ای بی که نَه و خدا زَلش ایرت، نَه و مردم سیل ایکه. ۳ مَنه همو شهر بیوه زنی بی، که هی اییومه

طیش و وش ایخواس حَقَشَه وَ دشمن بَسونه.»^۴ قاضی تا مَدَتی اعتنایی و ش نَکِه. ولی عاقبت بی خُش گُت: "هر چَن وَ خدا زَلَم نیرَه وُ وَ مردم هم سیل نیکُم،^۵ ولی سی یکه ای بیوه زن هَمیشَه مزاحِم م ایابو، حَقَشَه ایسونُم، که هی نیا و مِنه وَ تَنگ بیاره!"^۶ اوسِه عیسی خدوند فرمایش کِه: «اِسْتَفْتِیت ای قاضی بی انصاف چه گُت؟^۷ ایسِه، مَه خدا وَ دادِ برگزیده یَلِ خُش که شو و رو وَ دَرگاش التماس ایکنین، نیرسه؟ مَه ای کارِ هی وَ دندا ایندازه؟^۸ وَ ایشا ایگُم که خیلی زی وَ دادشون ایرسه. وا ای حال موقی که کِر انسان بیا، مَه ایمونی وَ ری زمین ایجوره؟»

مَثَل فَرِیسی وَ خَرَاگِیر

^۹ اوسِه سی په پاره ای که وَ صالح بیینِ خُشون مطمئن بیین و باقی نَه بی رفتارشون خوار ایگردین، ای مَثَله اُورد: ^{۱۰} «دِ نفر سی عبادت وَ مَعبدِ خدوند رَتِن، یکی عالم فَرِیسی، یَکیده خَرَاگِیر. ^{۱۱} فَرِیسی ویسا و بی خُش ایطور دعا کِه: "خدایا، تَنه شکر ایکنُم که می باقی مردمون، نَه یَزُم وَ نَه ظالم وَ نَه زَناکار، و یا حتی نَه می ای خَرَاگِیرُم. ^{۱۲} هفته ای دِ دَفَه روزه ایگِرُم و سی هرچه وَ دَس ایارُم، په دَهَمِشَه ایبَخِشُم " ^{۱۳} ولی او خَرَاگِیر دیر ویسا و نَخواس حتی تییلشه وَ طرف آسمون بلند کِنه، بلکم وَ سینَه خُش ایزَه و ایگُت: "خدایا، وَ مَن گَناکار رحم کُ." ^{۱۴} وَ ایشا ایگُم که ای مَرِدِ خَرَاگِیر، وَ نَه او یکی، صالح وَ حساب اومَه وَ رَت وَ حوَنه. سی یکه هرکه خِشَه گِو کِنه، کِچلو ایابو، و هرکه خِشَه کوچلو کِنه، گِو ایابو.»

بَلِیت بَجَه یَلِ بَیانِ طِیم

^{۱۵} مردم حتی بَجَه یَلَه طی عیسی ایأوردین تا و شون دَس بِنه و برکتشون بییه. شاگردل وختی بِنه دِیین، مردمَه نَهیب دان. ^{۱۶} ولی عیسی بَجَه یَلَه طی خُش خواس و گُت: «بَلِیت بَجَه یَلِ مِ بَیان؛ چَلوشونَه نَگَرِیت، سی یکه پادشایی خدا این ایطور گَسلی یَه. ^{۱۷} وَ راسی، وَ ایشا ایگُم، هرکه پادشایی خدا نَه می بَجَه ای قبول نَکِنه، و ش رَه نیجوره.»

رئیس دارا

^{۱۸} یکی وَ گِوِیلِ قوم یهود و ش پُرسی: «ای استادِ خوب، چه کُنُم تا وارث حیاتِ ابدی وابوم؟» ^{۱۹} عیسی و ش جواب دا: «سیچه مِنه خوب صیا ایکنی؟ هیشگه خوب نی غیر خدا. ^{۲۰} دستورَلِ شریعَتَه دونی: زنا مَکُ، قتل مَکُ، دزی مَکُ، شهادت دِرو مِیه، دی بُو خِتَه احترام کُ.» ^{۲۱} او مَرِدِ گُت: «تَموم

اینگله و جَوونی وَ جا اُورِدِمِه.» ۲۲ عیسی وختی یَنه اِشْنُفْت وَش گُت: «هَنی په چی کم داری؛ آنچه داری بفروش و پیلشه مابین فقیرل بَهر کُ، که مِنْه آسمون سیت گنج ایابو. اوسه بیو و وَ م پیروی کُ.» ۲۳ او مرد وختی یَنه اِشْنُفْت، مَهلی غَم وَ بار وابی، سی پِکه دارایی زیادی داشت. ۲۴ عیسی وختی دی او مرد چَقَه غَم وَ بار وابییه، گُت: «چَقَه سَخْتَه که آیمَلِ دارا وَ پادشایی خدا داخل وایون! ۲۵ سی پِکه ری وابیین شتر وَ سیمه سیزن آسونتره تا پِکه په آیم دارا وَ پادشایی خدا داخل وایو.»

۲۶ گسلی که یَنه اِشْنُفْتِن، پُرسیین: «پَ کی ایتره نجات بجوره؟» ۲۷ ولی عیسی فرمایش کِه: «اُنچه سی انسان ممکن نی، سی خدا ممکنه.» ۲۸ پطرس گُت: «سی کُ، ایما که حونه و زندیی جَمونَه نهمیه تا وَ دین ت ببییم!» ۲۹ عیسی وَشون گُت: «وِراسی، وَ ایشا ایگم، کسی نی که حونه یا زن یا گکایل یا دی بو یا اولادِشَه وَ خاطر پادشایی خدا ول کینه، ۳۰ وَ مِنْه هَمی دنیا چِن برابر وَ دَس نیاره، وَ مِنْه آخِرَت هَم حیاتِ ابدی نصییش نوابو.»

عیسی دبارَه درمورد مرگ و زنده وابیین خُش پیش گویی ایکنه

۳۱ اوسه او دُوازَه نَفَر بُرد اویال و وَشون گُت: «ایسه وَ اورشلیم ایریم. وُچه هر اُنچه پیغمبَرَل درمورد کِر انسان نوشتنه، وَ اَنجوم ایرسه. ۳۲ سی پِکه وَ نَه وَ دَس غیریهودی یَل ایین. اونگل وَ نَه مَحْسَرَه ایکن و وَش بی خُرمتی ایکن و نُفگه وَش ور ایین، وَ نَه شلاق ایرزن و ایکشینش. ۳۳ وَ مِنْه روز سوم زنده ایابو.» ۳۴ شاگردل هیچ کویکی وَ اینگله نَفَمِسِن. معنی گِیش وَشون پَنون بی و حالیشون نوابی درمورد چه گپ ایرنه.

شَفی گِدی کور

۳۵ وختی عیسی نِزنگِ شهر آریحا رسی، مَرِد کوری هییی رَه نَشَسَه بی و گِدی ایکنه. ۳۶ وختی صیپی جمعیتی نَه که وَ وُچه ری ایابی اِشْنُفْت، پُرسی: «چه خَوَرَه؟» ۳۷ وَش گُتِن: «عیسی ناصری وَ وِیچه ری ایابو.» ۳۸ وَ قیرَه رَه: «ای عیسی، کِر داوود پادشاه، وَ م رحم کُ!» ۳۹ گسلی که نهی جمعیت ایرتن، نهییش دان و خواسن صیا مَکِنه. ولی وَ بیشتر قیرَه رَه: «ای کِر داوود پادشاه، وَ م رحم کُ!» ۴۰ اوسه عیسی ویسا و امر که او مَرِد بیارن طِیش. وختی او کور نِزنگ اومه، عیسی وَش پُرسی: ۴۱ «ایخی چه سیت کُنم؟» گُت: «آقای مو، ایخوام تییلم بُر وایو.» ۴۲ عیسی وَش گُت: «تییلت بروابو! ایمونِت تَنه شفا داپه.» ۴۳ تَرجا او کور تییلتش بر وابی و مِنْه حالی که خدا نَه ستایش ایکنه، وَ دین عیسی چِکِس. مردم وختی یَنه دیین، هَمشون خدا نَه حَمَد و نُنّا

عیسی و زگای خراجگیر

۱ عیسی رت داخل شهر آریحا و مِنه شهر ری ایابی. ۲ وُچه مردی بی، و نوم زگا، که رئیس خراجگیرل و اَیم ثروتندی بی. ۳ و ایخواس بینه عیسی کیه، ولی و خاطر ازدحام جمعیت نیترس و نه بینه سی یکه قَدیش کوتا بی. ۴ و هَمی خاطر، جلوتر دُویس و دار انجیر بجی رت بالا تا و نه بینه، سی یکه عیسی و او ره ری ایابی. ۵ وختی عیسی وُچه رسی، و بالا سیل که و وش گُت: «زگا، زی بیو دومن که اُمر و باید مِنه حونی ت ویسُم.» ۶ زگا زی او مه دومن و بی شایبی ممویش که. ۷ مردم وختی پنه دیین، هَمشون عَزْغَر کِرِدِن ایگُتِن: «و حونی گناکاری و ممونی رته.»

۸ زگا و جاش وریسا و عیسی خداوند گُت: «ای آقا، ایسه نصف دار اییمه و فقیرل اییم، و آر چپی و ناحق و کسی اِسْتِه بوم، چار برابر وش ایبیرگردنم.» ۹ عیسی و زگا گُت: «اُمر و نجات و ای حونه او مه، سی یکه ای مرد هم، اولاد ابراهیمه. ۱۰ سی یکه کِر انسان او میه تا و لا و ابییه نه بجوره و نجات بییه.»

مَثَل پادشاه و ده سکه طلا

۱۱ مِنه هَمو حال که مردم و ای صُبْتَل گوش ایدان، عیسی مِنه ادا مه صُبْتِش، مثلی اُورد، سی یکه نزنک اورشلیم بی و مردم گمون ای کِرِدِن پادشایی خدا قراره زی و هَموسیه ظهور ایکنه. ۱۲ پ عیسی گُت: «اصیل زاده ای رت و دیار دیر دسی تا مقام شاهی نه و دس بیاره و اوسیه و رگرده. ۱۳ پ، ده نفر و خادمِش خواس و هر کویکی په سگه طلا دا که مَز سِه ماه په کارگر بی و گُت: "تا م و رگردم پی ای پیل داد سِتد کنیت." ۱۴ ولی هَم ولاتی یلش که وش نفرت داشتن؛ و دِنداش نَماینده ای پسی کِرِدِن پی ای پیوم که: "ایما نیخیم ای اَیم و ایما سَلْطَنَت کنه." ۱۵ بی هَمه اینگل، و و مقام شاهی رسی و و ولاتِ حُش و رگشت. پ دستور دا خادمی نه که وشون سرمایه دایه بی، صیا کِن تا بَقمه هر کویکی چَقه سود کرده. ۱۶ اُولی او مه و گُت: "آقا، سگه ت ده سگه د سود کِردِه." ۱۷ آقاش گُت: "آفرین، ای خادم خوب! سی یکه مِنه گم آمین بییی، حکومت ده شهر و دس ت اییم." ۱۸ دومی او مه و گُت: "آقا، سگه ت پنج سگه د سود کِردِه." ۱۹ و و هم گُت: "و پنج شهر حکومت کُ." ۲۰ اوسیه یکی دَش

اومہ و گُت: "آقا، بفرما یہ سگہ تِنہ! وَنہ مِنہ پارچہ ای پیچنام، نگہ کرڈم. ۲۱ سی پکہ وَت زَلَم اِیرت، ت مَرِدِ سَخْتِگِیری پی. اُنچہ نَلِشتی پی، ایبِگِری، و اُنچہ نَکاشتی پی، ایبری. ۲۲ پادشاه وَش گُت: "ای خادم شرور، طَبِق گُتہ خُت وَت حکم ایکنم. ت کہ دُونِسی مَرِدِی سَخْتِگِیرُم، اُنچہ نَلِشتِمہ ایبِگِرم و اُنچہ نَکاشتِمہ ایبِرم، ۲۳ پ سِیچہ پیلِ مِنہ وَ صِراقلِ نَدِی تا وَختی ایبِرگِردُم وَنہ بی سَوِشِ بَسُونُم واپس؟" ۲۴ پ وَ حَاضِرین گُت: "سِگہ نَہ وَش بَسُونِیت و وَ خادمی کہ دہ سگہ دارہ، بیپت. ۲۵ اونگلِ جواب دان: "آقا، وَ کہ حُش دہ سگہ دارہ!" ۲۶ گُت: "و ایشا ایگم کہ، وَ ہرکہ دارہ، بیشتر دایہ ایابو؛ ولی وَ کہ نیارہ، حتی ہمونم کہ دارہ وَش اِسِیہ ایابو. ۲۷ و ایسہ او دِشَمَلِ مِنہ کہ نِیخواسِن وَشون سَلْطَنَتِ کُنم، بیاریت وِچو و دَم ریم بَکِشِیت." ۲۸

عیسی و اورشلیم داخل ایابو

۲۸ بعد ای صُبُتَل، عیسی نہی بقیہ و طرف اورشلیم و رَہ اُفتا. ۲۹ وَختی وَ نِزَنگِ دِہاتِ بَیتِ فَاجِی و بَیتِ عَنیا کہ مِنہ گُوبی وَ نِومِ زیتونِ بَینِ رَسی، دِتا وَ شَاگَرْدَلِ خُشہ بَسی کہ وَ گُت: ۳۰ «وَ دِہاتی کہ دَم ریتونہ بِرِیت. ہَم ی کہ رَتِیتِ مِنہ دِہات، کِرہ الاغی نَہ بَسَہ ایجوریت کہ تا ایسہ کسی وَش سَوارِ نَوَابِیہ. وَنہ واز کِنِیت و بیاریت وِچو. ۳۱ اَر کسی وَ ایشا پُرسی: "سِیچہ وَنہ واز ایکنیت؟" بَگِیت: "خداوند وَنہ لازم دارہ." ۳۲ او دِتا شَاگَرْدِ رَتِین و ہَمہ چِینہ ہَمَوطور جُسن کہ عیسی وَشون گُتہ بی. ۳۳ وَختی کِرہ الاغہ واز ایکرین، صَاحابِیش وَشون گُتِن: «سِیچہ کِرہ الاغہ واز ایکنیت؟» ۳۴ دِتا شَاگَرْدِ جِوابِ دان: «خداوند وَنہ لازم دارہ.» ۳۵ پ اونگلِ کِرہ الاغہ طی عیسی اُورِین. اوسہ قَبائِلِشونہ وَش بَسن و عیسی نَہ سَرش سَوارِ کِرِین. ۳۶ ہَمِیطور کہ عیسی جِلو اِیرت، مَرِدِ قَبائِلِشونہ وَ سَر رَہ پِن ایکرین. ۳۷ ہَمَوطور کہ نِزَنگِ ایابی و ہنی مِنہ سَرازِیری کُو زیتونِ بی، جَماعتِ شَاگَرْدَلِ ہَمشون بی شایِی خِدا نَہ بی صِیبِی بَلند وَ خَاطِرِ ہَمہ مَعجَزہ یلی کہ وَش دِبیہ بَینِ حَمَدِ و نَشا ایکرین، ۳۸ و ایگُتِن: «مبارکہ پادشایی کہ وَ نِومِ خِداوندِ ایایہ!»

صلح و سلامت مِنہ آسمون و جلال مِنہ عرش بَرین بو! ۳۹ یہ پارہ ای وَ عَالِمِلِ فِرَقَہ فَرِیسی وَ مِلِی جَمعِیت وَ عیسی گُتِن: «استاد، شَاگَرْدِلتہ نَہیبِ بَیہ!» ۴۰ عیسی مِنہ جِوابِ گُت: «وَ ایشا ایگم اَر اینگلِ صِیا مَکِنِن، ہَمی بَرْدَلِ فِیرہ اِیزِن!» ۴۱ اوسہ وَختی کہ عیسی وَ اورشلیم نِزَنگِ وابی و شہرِ دی، سی شہر

گریوس^{۴۲} و گُت: «کاشکی تو، بله تو! اَمرو دونسی که چه چپی سیت صلح و سلامت ایاره. ولی حیف که وَ تَبِیْلَت پَنون و ابیهه. ^{۴۳} سی پکه او روزَل ایا که دشمنَلت دورتادورت سنگر ایسازن و هزلت مُحاصِرَت ایکنن، عرصه نه وَت تنگ ایکنن؛ ^{۴۴} وَت و بَجَه یَلتَه وَ مِنت وَ حَک خین ایگشین. و برد ری برد نیویسه؛ سی پکه ت وَ او زَمونی که خدا وَ دَبِیْنَت اومه، غافل مُندی.»

عیسی معبدِ خداوندِ تمیز ایکنه

^{۴۵} اوسیه رَت مینه صحن معبدِ خداوند و شروع که وَ صَرا کِرَدَن دَسفروشَل، ^{۴۶} و وَشون گُت: «مینه کتابَلِ مقدس نوشته و ابیهه که "حونی م حونی دعا ایابو"؛ ولی ایشا ونه "کر رازَل" کِردیتَه.»

^{۴۷} عیسی هر رو مینه معبد تعلیم ایدا. ولی کاهنَلِ گپو و معلمل تورات و رَیْسَلِ قوم وَ دین کُشَنیش ببین، ^{۴۸} ولی رَی سی نَبِیْتشون نیجُسن، سی پکه تَموم مردم شیفته گپَلش ببین.

۲۰

وَ چه اقتداری ای کارَله ایکنی؟

^۱ یکی وَ او روزَل که عیسی مینه معبدِ خداوند مردمه تعلیم ایدا و خَوَر خَش پادشایی خدا نه موعظه ایکه، کاهنَلِ گپو و معلمل تورات بی شیخَلِ یهود طیش اومَن^۲ و گُتن: «وَمون بگ وَ چه اقتداری ای کارَله ایکنی؟ ای اقتدار کی وَت دایه؟» ^۳ عیسی جواب دا: «م هم وَتون سئوالی دارم؛ وَ م بگیت، ^۴ غُسلِ تعمید یحیی وَ جانبِ خدا بی یا وَ جانبِ انسان؟» ^۵ اونگل بی یک شور کِردن و گُتن: «أر بگیم وَ جانبِ خدا بی، ایگُ: "پ سیچه وَش ایمون ناوردیت؟" ^۶ وَ آر بگیم وَ جانبِ انسان بی، مردم همه سنگسارمون ایکنن، سی پکه اعتقاد دارن یحیی پیغمبر بی.» ^۷ پ جواب دان: «تُونیم وَ کوچنه.» ^۸ عیسی وَشون گُت: «م هم وَ ایشا نیگم بی چه اقتداری ای کارَله ایکنم.»

مَثَلِ باغبونَلِ شرور

^۹ اوسیه ای مثله سی مردم آورد: «مردی تاکستونی دِرس که وَ ونه وَ چن باغبون اجاره دا و سی مَدَتِ طولانی وَ ولاتی دَ سفر که. ^{۱۰} مینه فصلِ چَبینِ مَصول، غلامی نه طی باغبونَلِ بسی که تا بَهر خَشه وَ میوه تاکستون بسویه. ولی باغبونَلِ وَ نه رَن وَ دَس خالی وَرگردنان. ^{۱۱} صاحبِ تاکسون غلامی دَ بسی که، ولی وَ نه هم رَن وَش بی حرمتی کِردن و دَس خالی رُونش کِردن.

۱۲ پَ سِی دَفَهُ سِوُم غلامی دَ بَسی کِه، ولی وَ نَه هَم زخمی کَرِین، وردان وَ دَر.
۱۳ «پَ صاحبِ تاکسون گُت: "چه کُنُم؟ کِر عزیزمَه بَسی ایکنُم؛ شاید وَ نَه
حَرمَت کِین." ۱۴ ولی باغبونل وَختی کِر دِیین، وَ یَک گُتِن: "پِه وارِئِه. بیبیت وَ
نَه بَکشیم تا میراثش این خُمون وَابو." ۱۵ پَ وَ نَه وَ تاکستون وردان وَ دَر وَ
گُشتِن.

«ایسه وَ گُمون ایسا صاحبِ تاکستون باشون چه ایکنِه؟ ۱۶ وَ ایایه وَ باغبونلَه
ایکشِه، تاکستونَه وَ دَس گَسلی دَ اییه.» وَختی مردم پِنه اِسُنْفَتِن، گُتِن: «نَه،
ایطور نیابو!» ۱۷ ولی عیسی سِیلشون کِه وَ گُت: «پَ معنی او نِوشته مِنه
زَبور داوود چِنه؟

کِه ایگُ: "بَرِدی کِه معمارل رَد کَرِین،
بَرِدِ اصلی بنا وَابییه"

۱۸ هرکِه وَ ری او بَرِد بییفته، خُرد ایابو، وَ آر او بَرِد وَ ری کسی بییفته، وَ نَه
مِنه یَک خُرد ایکنِه.»

دایِن خَراج وَ امپراتور

۱۹ معلَمِ تورات وَ کاهنلِ گِپو وَختی فَمِسِن ای مِثلَه درمورد اونگل ایگُ،
ایخواسن هَمو مَوقِع وَ نَه دَسگِیر کِین، ولی وَ مردم زَلشون اِیرت.

۲۰ پَ عیسی نَه زَر نظر گِرَتِن وَ جاسوسلی طِیش بَسی کَرِین کِه خِشونَه
صادق نشون ایدان. اونگل وَ دِین پِه بَیین کِه وَ گِپلِ عیسی بُونه ای بَجورن تا وَ
نَه تسلیم اقتدار وَ مَحکمَه فَرْمُندار کِین. ۲۱ پَ جاسوسل وَ عیسی پُرسِیین:
«استاد، دونیم کِه تَ حَقیقَه ایگی وَ تعلیم اییی، وَ وَ کسی طَرَفداری نِیکنی،
بلکم وَ راسی رَه خدانه یاد اییی. ۲۲ طبق شریعت، دایِن خَراج وَ امپراتور سی
ایما زَوایَه وَا نَه؟» ۲۳ ولی عیسی حیلَه اونگلَه فَمِس وَ گُت: ۲۴ «دیناری وَ مِ
نِشون بییت. نقش وَ نوم ری سکه این کِیه؟» ۲۵ جواب دان: «این امپراتورَه.»
عیسی وَشون گُت: «این امپراتور وَ امپراتور بییت وَ این خدا نَه وَ خدا!» ۲۶ وَ
ای ترتیب، نَتَرِسِن مِنه حضور مردم وَ نَه بی گِپلِش وَ تَلَه بِنِدازن، وَ وَ جوابش
حیرت زَیَه وَا بییین وَ صیا نَکَرِین.

سؤال درمورد زَنده وَا بییین مُردیل

۲۷ اوسِه چِن نفر وَ فرقه صدوقی کِه وَ زَنده وَا بییین مُردیل اعتقاد نیارن طی
عیسی اوَمَن، ۲۸ وَ سئوالی وَش کَرِین، گُتِن: «استاد، موسی سی ایما نِوشت کِه
آر کِکی مردی بمیره وَ وَ خُش زنی بی اولاد وَ جا پِنه، او مرد باید وَ نَه بَسونَه
تا نسلی سی گَکاش وَ جا پِنه. ۲۹ ایسه، هَف گَکا بییین. کِکی اولی زنی اِسَه وَ بی

اولاد مُرد. ۳۰ اوسه دومی ۳۱ و بعد سومی و نَه اسه و هَمی ترتیب هر هَف ککا مُردن، بی پکه و خَشون اولادی و جا بنن. ۳۲ عاقبت او زن هم مُرد. ۳۳ ایسه، مینه روزی که مُردیل زنده ایابون، و زن کویکی ایابو؟ سی پکه هر هَف ککا و نَه اسن.»

۳۴ عیسی و شون جواب دا: «مردم ای دنیا زن ایسونین و شی ایکنین. ۳۵ ولی کسلی که لایق بون که بعد مُردن زنده و ابون، وختی و او دنیا برن نه زن ایسونین و نه شی ایکنین، ۳۶ سی پکه اونگل د نیمیرن؛ سی پکه می فرشته یل ایابون. اونگل اولادل خداین، سی پکه اولادل زنده و ابییه و مُردیلن. ۳۷ حقیقت زنده و ابیین مُردیله حتی موسی هم مینه جریان بته تش کزته آشکار ایکنه، وچه که خداوند، خدی ابراهیم و خدی اسحاق و خدی یعقوب خوند و ابییه. ۳۸ خدا خدی مُردیل نی، بلکم خدی زندیله؛ سی پکه طی خدا همه زنده ین.» ۳۹ اوسه په پاره ای و معلم تورات مینه جواب گین: «استاد، مهلی خوب گتی!» ۴۰ و د هیشکه زله نکه چیبی و ش پیرسه.

۴۱ ولی عیسی و شون گت: «چطور ایگن مسیح موعود کِر داوود پادشایه؟ ۴۲ سی پکه داوود خُش مینه کتاب زبور ایگ:

"خداوند و خداوند م گت:

و دس راس م بشین

۴۳ تا او موقع که دُشمَنَلته بِنم زر پات."

۴۴ ایسه، اَر داوود و نَه "خداوند" ایخونه، چطور و ایتره کِر داوود بو؟»

و معلم تورات دیری کنیت

۴۵ مینه همو حال که مردم همه گوش ایدان، عیسی و شاگردیش گت: ۴۶ «و معلم تورات دیری کنیت که دلشون ایخوا بی قبی بلند ره برن و مردم مینه کوچه و بازار و شون سلام کین، و مینه عبادتگایل بترین جا نه داشته بون و مینه جشن و مومنی یل و بالی مجلس بشینن. ۴۷ و ایبال حونه یل بیوه زله غارت ایکنین و و اوبال، سی ظاهرسازی، دعاشونه طول ایین. محکومیت اینگل مهلی سخت تر ایابو.»

۲۱

پیشکش بیوه زن فقیر

۱ عیسی سیلی که و دوربال و ثروتمندلی نه دی که پیشکش خُشونه ورایدان مینه صندوق پیشکش معبد خداوند. ۲ مینه او بین، بیوه زن فقیری نه هم دی که

دِتا سكهٔ مسی كچلو وردا مِنْه صندوق. ^۳ اوسه عیسی گُت: «وَراسی وَ ایشا ایگُم، ای بیوه زَن فقیر وَ تَموم اونگل بیشتر دا. ^۴ سی یکه تَموم اونگل وَ زیدادی دار ایشون دان، ولی ای زن مِنْه تنگدسی خُش، تَموم روزیشه دا.»

پیشگویِ خرابیِ مَعبد

^۵ وختی په پاره ای مِنْه تعریف وَ مَعبدِ خداوند گپ ایزَن، که چطور بی بَرَدَل قشنگ وَ پیشکشِل وَ قفی تزئین واییه، عیسی گُت: ^۶ «زَمونی ایایه که وَ آنچه ویچه ایبیت، بَرَدی ری بَرَد دَ نیویسه بلکم هَمشون ایُرْمین.»

^۷ اوسه اونگل وَ عیسی پُرسیین: «استاد، ای اتفَاقِل کی اییفته وَ نشونه زَنگ واییشون چنه؟» ^۸ عیسی جواب دا: «حواستون بو که وَ رَه ول نَواییت؛ سی یکه خلی یَل وَ نوم م ایاین وَ ایگُن: "م هَموُم" وَ "زَمون موعود رسییه". وَ دینشون نَریت.»

^۹ «و وختی خَوَر جنگل وَ بَلَبشویله اِشْنَفْتیت، زَلتون نَرَه. سی یکه اییایس اَوَل ای چیل اتفَاق بییفته، ولی زی آخِر زَمون نیابو.» ^{۱۰} اوسه وَشون گُت: «قومی وَ ضِد قوم دَ وَ مَمَلِکتی وَ ضِد مَمَلِکت دَ ایورسییه. ^{۱۱} زمین لَرزه یَل گپو وَ قحطی وَ طاعون مِنْه جایل جورواجور ایا، وَ اتفَاقِل وحشتاکی اییفته که آیم زَله تَرَک ایابو، وَ نشونه یَل گپویی وَ آسمون ظاهر ایابو.»

^{۱۲} ولی نهی تَموم اینگل، ایشا نه ایگِرَن، شِگنجَه ایین وَ عبادتگایل وَ زندانل تحویل ایین، وَ وَ خاطر نوم مو، ایشا نه طی پادشایل وَ حاکمَل اییرن ^{۱۳} وَ په سیتون مجالی ایابو تا شهادت بییت. ^{۱۴} پ، پنه خوب وَ خاطر داشته بییت که نَهاتر هول پنه نیاشته بییت که مِنْه دفاع وَ ختون چه بگیت. ^{۱۵} سی یکه م وَ ایشا کلام وَ حکمتی اییم که هیچ کویکی وَ دشمَنَلتون نَنرن وَ رش ویسن یا باش ضدیت کین. ^{۱۶} حتی دی بو وَ ککایلتون، وَ قوم خیشل وَ رَفیقَلتون ایشا نه تسلیم دشمن ایکنن وَ په پاره ای وَ ایشا نه ایکنین. ^{۱۷} تَموم مردم وَ خاطر نوم مو وَ ایشا نفرت ایگِرَن. ^{۱۸} ولی ملی وَ سرتون گم نیابو. ^{۱۹} پی تحمل وَ پاورجا بیین، جون ختونه نجات ایییت.»

^{۲۰} ولی وختی بوینیت سپاهی یَل،، اورشلیم محاصره کَردینه، بیونیت که نابودیش زَنگه. ^{۲۱} اوسه اونگلی که مِنْه ولات یهودیه بون وَ کویل ایدَرَن وَ اونگلی که مِنْه شهر بون وَ شهر ایزَن وَ دَر، وَ اونگلی که مِنْه صحرا بون نیان وَ شهر. ^{۲۲} سی یکه او روزل، روزل مکافاتَه که تَموم او چیلی که مِنْه نوشته یَل مقدس نوشته واییه وَ آنجوم ایزسه. ^{۲۳} وای وَ حال زَنلی که مِنْه او روزل حاملَه بون یا بَجَه وَ شیرشون بو! سی یکه مصیبتی مهلی گپو، ای دیار ایگِرَه

و ای مردم گرفتار غضبِ خدا ایابون. ^{۲۴} اونگل اییفتین و دم شمشیر و منه تموم قومل د و اسیری بُرده ایابون و اورشلیم زر پی غیریهودی یل له ایابو تا اوسه که دوره غیر یهودی یل و آخر برسه.

^{۲۵} و نشونه یلی منه آفتو و ماه و ستاریل ظاهر ایابو. ری زمین، قومل و جوش و خروش دریا پریشون و آشفته ایابون. ^{۲۶} مردم و وحشتِ فکر آنچه که باید و سر دنیا بیا، و هوش ایرن، سی پکه نظم و ثبات آسمونل ایذکه و بین ایره. ^{۲۷} اوسه کر انسانه ایبیین که بی قدرت و جلال عظیم منه اوری ایایه. ^{۲۸} ولی وختی ای کارل شروع و ابو، شق و یسیت و سرتونه بالا بگریت، سی پکه آزادی ایشا نزنکه!»

^{۲۹} و عیسی ای مثله سیثون اُورد: «و دار انجیر و دارل د سیل کنیت. ^{۳۰} هم پکه بلگ ایین، ایشا ایبیینت و ایقمیت که تاوسون نزنکه. ^{۳۱} همیطور هم، هر وخت ایشا بوینیت ای چییل اتفاق اییفته، ایقمیت که پادشایی خدا نزنکه. ^{۳۲} و راسی، و ایشا ایگم، تا تموم ای چییل اتفاق نیفته، ای نسل و بین نیره. ^{۳۳} آسمون و زمین و بین ایره، ولی گپل م و ته و بین نیره.»

^{۳۴} «ولی حواستون بو، نکه عیش و نوش و مهسی و هول و حراس زندیی دلتونه سخت کینه و او روز می تله ای یدفه غافلگیرتون کنه. ^{۳۵} سی پکه او روز و سر تموم مردم منه سرتاسر دنیا ایایه. ^{۳۶} پ همیشه مواظب بیت و دعا کنیت تا بتریت و تموم ای چییل که و زیبی اتفاق اییفته، منه امون بیت و منه حضور کر انسان و یسیت.»

^{۳۷} عیسی هر رو منه معبد خداوند تعلیم ایدا ولی هر شو و شهر ایره و در و و بالی گویی که نومش زیتون بی، شو نه صب ایکه. ^{۳۸} گگون مردم سی اشفتن گپلش منه معبد خداوند جم ایابیین.

۲۲

خیانت یهودا

^۱ و اما عیدِ فطیر که نون بی خمیرمایه یه که و پسخ معروفه نزنک ایابی، ^۲ و کاهنل گپو و معلمل تورات و دین ری بیین که چطور عیسی نه بکشین، سی پکه و مردم زلشون ایرت. ^۳ اوسه ایلیس رت منه جلد یهودای معروف و آسخریوطی که یکی و دوازه شاگرد بی. ^۴ یهودا رت طی کاهنل گپو و فرمنده یل ناتورل معبد و باشون گپ ره که چطور عیسی نه و شون تسلیم کنه. ^۵ اونگل شای و ابیین و قرارشون بی یهودا په و ابی که و ش پیل بیین. ^۶ یهودا هم قبول که و و دین مجالی بی تا دیر تیپی مردم، عیسی نه و شون تسلیم کنه.

شومِ آخِر

۷ پَ روزِ عیدِ فطیرِ که ایبایسِ برهٔ پَسَحِ قِربونیِ وایو، رَسی. ^۸ عیسی، پطرس و یوحنا نَه بَسی کِه وَ شون گُت: «پَریت و شومِ پَسَحَه سیمونِ آمایه کِنیت تا بَحْریم.» ^۹ اونگل وَ عیسی پُرسیین: «کوچه ایخیِ آمایشِ کِنیم؟» ^{۱۰} عیسی وَ شون گُت: «هَم پِکه پاتونَه مِنه شهرِ نِهیت، مردی بی کوزه ای او نَه ایبِنیت. وَ دینشِ پَریتِ مِنه او حونه ای که ایرَه ^{۱۱} وَ وَ صاحبِ حونه بَگیت: "استادِ ایگ: "مَمونحونه، کوچنه تا شومِ پَسَحَه بی شاگردلُم بَحْرُم؟" ^{۱۲} وَ بالاحونه گِپو وَ فرشِ وایبیه ای وَ تونِ نشونِ ایبه. وَ چِه آمایه کِنیت.» ^{۱۳} اونگل رَتِن وَ هَمه چی نَه هَمو طورِ جُسنِ که عیسی وَ شون گُتَه بی، وَ پَسَحَه آمایه کَرِین.

۱۴ وَختی که ساعتِ قرارِ وایبیه رَسی، عیسی بی رَسولیشِ سِرِ سفرَه نِشَس. ^{۱۵} اوسه عیسی وَ شون گُت: «مَهلی بِلِم ایخواسِ نِهی زجرِ کَشییَنُم، ای پَسَحَه باتونِ بَحْرُم. ^{۱۶} سی پِکه وَ ایشا ایگُم که دَ وَشِ نِخْرُم تا اوسه که مِنه پادشاییِ خدا وَ انجومِ خُشِ پَرسِه.» ^{۱۷} پَ پیاله ای وَ کَرْتِ وَ شکرِ کِه وَ گُت: «پِنَه پَگریتِ وَ مابینِ ختونِ بَهرِ کِنیت. ^{۱۸} سی پِکه وَ ایشا ایگُم دَ وَ مَصولِ رَزِ نِخْرُم تا پادشاییِ خدا بیا.» ^{۱۹} هَمیطورِ نونَه وَ کَرْتِ، شکرِ کِه وَ تِگه تِگه کِه وَ شون دا وَ گُت: «یه بَینِ مِنه که سی ایشا دایه ایابو؛ پِنَه وَ یایِ مِ وَ جا بیاریت.» ^{۲۰} وَ هَمی ترتیبِ، بَعَدِ شومِ پیاله نَه وَ کَرْتِ وَ گُت: «ای پیاله، نشونَه عهدِ جدیدِه مِنه خینِ مو، که وَ خاطرِ ایشا رِختَه ایابو. ^{۲۱} ولی بیونیتِ دَسِ او گسی که وَ مِ خیانتِ ایکنه، بی دَسُمِ مِنه هَمی سَفَریه. ^{۲۲} اَلبَت، کِرِ انسانِ هَمو طورِ که قرارِ وایبیه، ایرَه، ولی وای وَ حالِ او کسی که وَ نَه تسلیمِ دشمنِ ایکنه.» ^{۲۳} اوسه شاگردلِ شروعِ کَرِینِ وَ پُرسیینِ وَ یِک، که کویکیشونِ ای کارِ ایکنه.

کی وَ هَمه گوتَره

۲۴ هَمیطورِ بحثیِ مابینِ شاگردلِ سِرِ کَرْتِ که، کویکیشونِ وَ هَمه گوتَره. ^{۲۵} عیسی وَ شون گُت: «پادشاییلِ قوملِ دَ وَ شونِ اربابیِ ایکنین؛ وَ حاکِمِلِشونِ "ولی نعمت" خُونده ایابون. ^{۲۶} ولی ایشا ایطورِ نِبیِت. بلکم گپوترینِ مابینِ ایشا باید می کچلوترینِ بو وَ رهبرِ باید می خذمتکارِ بو. ^{۲۷} سی پِکه کویکی گوتَره، وَ که سِرِ سفرَه ایشینه یا وَ که خذمتِ ایکنه؟ مَه نَه وَ که سِرِ سفرَه ایشینه؟ ولی مِ مابینِ ایشا می خذمتکارُم. ^{۲۸} «ولی ایشا گسلی پیت که مِنه سختی بِلِم طیمِ ویسیت. ^{۲۹} پَ هَمو طورِ که

بوم پادشایی و م عطا کِه، م هم و ایشا عطا ایکنم، ۳۰ تا سر سفرم منه پادشایی م بحریت و بنوشیت و سر تختل بشینیت و و دوازَه طیفی اسرائیل داوری کنیت.»

۳۱ «ای شمعون، ای شمعون، بیون که شیطون اجازَه خواس ایشا نه می گندم آلك كنه. ۳۲ ولی م سی ت دعا کِردم تا ایمونیت و بین نَره. پ وختی دبارَه و رگشتی ایمون ککایلته تقویت ک.» ۳۳ اوسه شمعون جواب دا: «ای خداوند، م حاضرُم بی ت و زندان بییفتُم و بات بمیزم.» ۳۴ عیسی جواب دا: «ای پطرس، وراسی و ت ایگم، امرو نهی بُنگ قروس، سه دَفه حاشا ایکنی که منه ایشناسی.»

۳۵ اوسه عیسی و شون پُرسی: «مه زمونی که ایشا نه بی کیسه پیل و توربه و اُرسی بسی کِردم، و چی مُتاج و ابیییت؟» جواب دان: «نه، و هیچ چی.» ۳۶ عیسی و شون گت: «ولی ایسه هر که کیسه پیل یا تُرَبه داره، ونه وگره و آر شمشیر نیاره، جومشه بفروشه، شمشیری بسونه. ۳۷ و ت ایگم ای نوشته منه کتابل مقدس باید در مورد م و آنجوم برسه که: "و خطاکارل و حساب اومه." و درسی، آنچه در مورد م نوشته و ابییه، داره آنجوم ایابو.» ۳۸ شاگردل گتن: «ای آقا، سی ک، دتا شمشیر داریم.» عیسی و شون گت: «بسه!»

دعا منه کو زیتون

۳۹ اوسه عیسی ره ودر و طبق عادت، رایي گُو زیتون و ابی و شاگردلش هم و دینش رتن. ۴۰ وختی و او محل رسیین، و شون گت: «دعا کنیت تا منه امتحان نیفتیت.» ۴۱ اوسه عیسی و قد جمناین بردی، و شون دیر و ابی و زونی ره، ایطور دعا که: ۴۲ «ای بو، آر اراده تته، ای پیاله نه و م دیر ک؛ و ا ای حال نه خواس مو، بلگم اراده ت آنجوم و ابو.» ۴۳ اوسه فرشته ای و آسمون و ش ظاهر و ابی و و نه تقویت که. ۴۴ پ وختی منه زجر و عذاب بی، سخت تر دعا که، و عرقش می قطره یل خین و زمین تپ ایگه. ۴۵ وختی و دعا وریسا و طی شاگردل و رگشت، دی و زور غم و غصه خوسییینه. ۴۶ و شون گت: «سیچه و خویبت؟ وریسیت و دعا کنیت تا منه امتحان نیفتیت.»

عیسی نه ایگرن

۴۷ عیسی هنی گپ ایزه که عده ای و ره رسیین. او مردکو، یهودا، یکی و او دوازَه شاگرد، رنه و شون نشون ایدا. و عیسی نزنک و ابی تا بوسش کنه، ۴۸ ولی عیسی و ش گت: «ای یهودا، مه کِر انسانه بی بوسه تسلیم ایکنی؟» ۴۹ وختی اونگلی که دورعیسی بیین فمسن داره چه اتفاقی ایفته، گتن: «ای

آقا، شمشیرِ لمونَه بگشیم؟»^{۵۰} اوسه یکی شون غلام کاهن اعظمه بی شمشیر زه و گوش راسنه بری.^{۵۱} ولی عیسی گت: «ای کار نکینت!» و گوش او مرد دس نها و شفا دا.^{۵۲} اوسه عیسی ری که و کاهنل گپو و فرمنده یل ناتورل معبد و شیخلی که سی گرفتار کِردنیش اومیه بیین و گت: «مه م رازنم که بی چماق و شمشیر اومیته سیراغم؟»^{۵۳} هر رو منه معبد باتون بییم، و دس و م دراز نکردیت. ولی ایسه وخت، وخت ایشانه و وخت قدرت تاریکی یه.»

^{۵۴} اوسه و نه گزین و بُردن و حونه کاهن اعظم. پطرس دیرادیر و دینشون ایرت.^{۵۵} منه وسط حیاط، تشی بر بی و عده ای دورش نشسه بیین. پطرس هم تشس مابینشون.^{۵۶} منه ای موقع، کنیزی و نه منه روشنی تش دی و وش زل زه و گت: «ای مرد هم بی عیسی بی.»^{۵۷} ولی پطرس حاشا که و گت: «ای زن، م و نه نیشناسم.»^{۵۸} بعد پچی، یکی د و نه دی و گت: «ت هم یکی و اونگلی.» ولی پطرس منه جواب گت: «ای مرد، م نه و اونگلم.»^{۵۹} حدوداً بعد په ساعت، یکی د بی اطمینون گت: «مطمئنم ای مرد هم باش بی، سی پکه و هم جلیلی یه.»^{۶۰} ولی پطرس منه جواب گت: «ای مرد، م نونم چه ایگی.» هم پکه پنه گت قروس بُنگ دا.^{۶۱} اوسه عیسی خداوند ریشه ورگردنا و سیلی و پطرس که، و پطرس گیشه و پای آورد که گنه بی: «امرو نهی بُنگ قروس، سه دقه منه حاشا ایکنی.»^{۶۲} پ پطرس زه و دَر و زار زار گریوس.

مخسره کِردن عیسی

^{۶۳} اونگلی که عیسی نه گرفتار کِرده بیین و زر نظر داشتیش، مخسرش ایگردن و ایرنیش.^{۶۴} نیلیشه بسه بیین و ایگتن: «ایسه نبوت ک و بگ کی تنه ایرنه؟»^{۶۵} و بی مهلی دشمنل د وش کفر ایگتن.

عیسی منه حضور شوری یهود

^{۶۶} وختی صُب وابی، شوری شیخل قوم، یعنی کاهنل گپو و معلم تورات، جلسه نهان و عیسی نه و حضورشون خواسین.^{۶۷} و گتن: «آر ت مسیح موعودی، و ایما بگ.» عیسی جواب دا: «آر بگم، گیمه باور نیکینت،^{۶۸} و آر وتون پُرسم، جوابه نیبیت.^{۶۹} ولی و یه واپس، کِر انسان و دس راس قدرت خدا ایشینه.»^{۷۰} همشون بی یک گتن: «پ مه ت کِر خدایی؟» عیسی منه جواب گت: «ایشا ایگیت که هسم.»^{۷۱} پ گتن: «د چه احتیاجی و شاهده؟ خمون و زونش اشنفتیم.»

عیسیٰ مِنْهٗ مَحْکَمَہٗ پِلَاتُسْ وِ هِرودیس

۱ اوسه تَموم شورا وَرِیسان وُ وَّ نَه بُرِدِن طِی پِلَاتُسْ، فَرْمُنْدَار رومی ۲ و شروع کَرِدِن وَّ بُهْتون زَیْن و گُتِن: «ای مَرْدَ دَرْموردِ پِه تَقصیرِکار دِیِیِمونِه که قوم ایما نَه وَرَه وِل ایکنِه وِ جِلومونَه ایگَرِه تا و امپراتور خَرَج نِیِم و ادعا ایکنِه مَسِیحِ موعودِه یعنی پِه پادشایَه.» ۳ اوسه پِلَاتُسْ وَش پُرسی: «مَه تِ پادشاهِ یهودی یلی؟» عیسیٰ مِنْهٗ جواب گُت: «تِ ایطور گُتی!» ۴ اوسه پِلَاتُسْ و کاهنلِ گِیو و جماعتِ اعلانِ کِه: «مِ هیچ تَقصیری مِنْهٗ ای مَرْد نیجورُم.» ۵ ولی اونگَل بی اصرار گُتِن: «وَّ مِنْهٗ سرتاسر ولاتِ یهودیَه، و ولاتِ جلیلِ گِرْتَه تا وِچو مَرْدَمَهٗ بی تعلیمِ خُش تحریک ایکنِه.»

۶ وختی پِلَاتُسْ پِنَه اِشْنَفْت، پُرسی که بینه مَه او مَرْد جلیلی یَه. ۷ و وختی فَمِس که عیسیٰ و قلمرو محکمهٔ هیرودیسه، و نَه پسی که طِی هیرودیس حاکم که مِنْهٗ او موقعِ مِنْهٗ اورشلیم بی. ۸ وختی هیرودیس حاکم عیسیٰ نَه دی، مهلی شایِ وابی، سی پِکِه خیلی وخت بی ایخواس بُوینش. پِ بنا و اُنچه درمورد عیسیٰ اِشْنَفْتَه بی، امید داشت که معجزه یلی وَش بُوینه. ۹ پِ سؤالی زِیادی و عیسیٰ کِه، ولی عیسیٰ هیچ جوابی وَش نَدا. ۱۰ کاهنلِ گِیو و معلّمِ تورات که وُچَه ببین، سخت وَش بُهْتون اِیْرِن. ۱۱ هیرودیس و سربازلِش هم و عیسیٰ بی حرمتی کَرِدِن و مَخَسَرَش کَرِدِن. اوسه جومه ای شاهانه و وَرش کَرِدِن و وَرگَرْدَنایش طِی پِلَاتُسْ. ۱۲ مِنْهٗ او روز، هیرودیس و پِلَاتُسْ بَنی دوسی بی یِک نَهان، سی پِکِه نَهاتَر بی یِک دشمنی داشتِن.

۱۳ پِلَاتُسْ کاهنلِ گِیو و گِیویِلِ قوم و مَرْدَمَهٗ خواس ۱۴ وُ وَشون گُت: «ایشا ای مَرْدَ وَّ بهتون وَرَه وِل کَرْدِن مَرْدَم، طِی مِ اُورِدیت. ولی دونیت که مِ نَم ریتون وَّ نَه بازجویی کَرْدُم و هیچ تَقصیری مِنْهٗ بُهْتونلی که وَش اِیْرِنیت نَجْسُم. ۱۵ حتی هیرودیس هم هیچ تَقصیری نَجْس، سی پِکِه وَّ نَه وَرگَرْدَنایَه طِی ایما. همیطور که ایبِنیت، کاری نَکَرِدِه که مستحقِ مَرْدِن بو. ۱۶ پِ مِ وَّ نَه شلاق اِیْرِنُم و اَزایش اِیْکُنُم.» ۱۷ [طبقِ رَسْمِشون، مِنْهٗ هر عیدِ پَسَح، پِلَاتُسْ اِیْبایس پِه زندانی نَه سیشون آزاد اِیْکِه.]

۱۸ ولی اونگَل پِه صیا بی یِک قیرَه زَن: «ای مَرْدَ بَگُش وِ باراباسِ سیمون آزاد کُ!» ۱۹ باراباس و خاطر شورشِی که مِنْهٗ شهر اِتْفاق اُفتایَه بی، و هم و خاطر اِیْمِ کِشی، مِنْهٗ زندان بی. ۲۰ پِلَاتُسْ که ایخواس عیسیٰ نَه آزاد کِنِه، پَدْفَدَه باشون صُبْت کِه. ۲۱ ولی اونگَل همیطور قیرَه اِیْرِن: «و صلیبِش کُ! و

صلیبش کُ!»^{۲۲} پیلاتس سی دَفهٔ سِوُم وَشون گُت: «سیچه؟ چه بدیی کِرده؟ م که هیچ جُرمی سی گشتیش نَجُسم. پ وَ نَه شلاق ایزنم و آزدش ایکنم.»^{۲۳} ولی اونگل بی صییی بلند، اصرار داشتن که وَ صلیب و ابو. عاقبت قیرشون نتیجهٔ دا^{۲۴} و پیلاتس وَ چیبی که ایخواسین، حکم دا.^{۲۵} و او مردی نَه که وَ خاطر شورش و آیم کِشی مِنْه زندان بی و جمعیت آزدیشهٔ ایخواسین، ول کِه و عیسی نَه وَ دَسِشون دا تا هرطوری که ایخواسین باش رفتار کین.

وَ صلیب و ابیین عیسی

^{۲۶} وختی که عیسی نَه ایبردن، مردی وَ نوم شمعون وَ مردم قیروان که وَ سر زمین وَ طرفِ شهر ایبومه، گرتن و صلیبهٔ سر کولش نَهان، و وادارش کِردن وَ نَه پَس سر عیسی بویره.^{۲۷} عِدَهٔ زیادی وَ مردم و زَنلی که وَ سینهٔ خَشون ایزن و شیون ایگردن، وَ دینش رونه و ابیین.^{۲۸} عیسی وَرگشت و وَشون گُت: «ای دویزل اورشلم، سی م نگریویت؛ بلکم سی ختون و بچه یلتون بگریویت.»^{۲۹} بیونیت روزلی ایپه که ایگن: "خَش وَ حال زَنلِ نَزا، خَش وَ حال کِملی که وَ نَه بچه نِگردن و سینه یلی که وَ نَه شیر نَدان!"^{۳۰} مِنْه او موقع، وَ کُیل ایگن: "و ری ایما بییفتیت!" وَ تَلل ایگن: "ایما نَه واپوشنیت!"^{۳۱} سی پِکه آر بی چو تر ایکار کین، بی چو خشک چه ایکن؟

^{۳۲} دتا مرد د نَه هَم که هر دتاشون جنایتکار بیین، ایبردن تا بکشین.^{۳۳} وختی وَ جیبی که جُمجهٔ نوم داشت رَسیین، عیسی نَه بی او دتا جنایتکار وَ صلیب گشیین، پکی نَه وَ دَس راس و پکیده نَه وَ دَس چپ.^{۳۴} عیسی گُت: «ای بو، اینگله بوخس، سی پِکه نونین چه ایکن.» اوسه فِش پسِن تا جومه یلشَه بین خَشون بَهر کین.^{۳۵} مردم سی سیل کِردن وِیسایه بیین و گپویل قوم هَم بی ریشخند ایگن: «ای مرد بقیه نَه نجات دا! آر مسیح موعوده و برگزیدهٔ خدا، ایسه خَشَه نجات بییه.»^{۳۶} سربازلم وَ نَه وَ مَخسَرَه گرتن. اونگل وَش نزننگ و ابیین، شراب ترشییه وَش ایدان^{۳۷} و ایگن: «آر ت پادشاه یهودی، خَتَه نجات بییه.»^{۳۸} ای نوشته نَه هَم بالی سرش زَیه بیین که: «ینه پادشاه یهودی یل.»

^{۳۹} یکی وَ دتا جنایتکاری که وَ صلیب و ابیین بیین، بی بی حرمتی وَش گُت: «مه ت نَه مسیح موعودی؟ پ ایما و خَتَه نجات بییه!»^{۴۰} ولی او یکی نَهیبش دا و گُت: «وَ خدا زَلت نیره؟ ت هَم زر هَمو حکمی!»^{۴۱} حُکم ایما حَقْمونه، سی پِکه سزی کارلمونه. ولی ای مرد هیچ تقصیری نیاره.»^{۴۲} اوسه گُت: «ای عیسی، وختی مِنْه پادشایی خت اومی، مِنْه هَم وَ یای بیار.»^{۴۳} عیسی جواب دا: «و راسی، وَ ت ایگم، اَمرو بی م مِنْه بهشتی.»

مُردنِ عیسی

۴۴ حدودِ ساعتِ دوازده ظهر بی که تاریکی تموم او دیارِ کُرْت و تا ساعت سه بعدظهر طول کشی، ۴۵ سی یکِه اُفتو و برچ زَین وِیسایِه بی. مِنه ای موقع، پرده معبد خداوند و وسطِ دِ گل وابی. ۴۶ اوسِه عیسی بی صیپی بَلند قیره زه: «ای بو، روح خمه و دَسَل ت ایئم.» پنه گُت و نفس اُخر گشی. ۴۷ وختی که فرمُنده سربازل پنه دی، خدا نه سنایش که و گُت: «وِراسی که ای مرد بی گنا بی.» ۴۸ مردمی هم که سی سیل کِرْدن جَم و ابییه بیین، وختی اُنچه نه که اُتفاق اُفتا دیین، مِنه حالی که و سینه خُشون ایزن، و حونه یَلشون وِرگشتن. ۴۹ ولی نَموم اُشنایِلِ عیسی، و زَنلی که و جلیل و دینش اومیه بیین، دیر وِیسایِه بیین و ای اُتفاقله سیل ایگردن.

دفنِ عیسی

۵۰ وُچه مردی یهودی بی و نوم یوسف مِنه شهر رامه که یکی و شَهْرِلِ یهودی نشین بی. و مردی خوب و صالح و درسکار بی، و بی یکِه عضو شوری یهود بی، ۵۱ ولی رأی و عملِ شورا نه قبول نیاشت و بی اشتیاق بَدنیر پادشایی خدا بی. ۵۲ و رت طی پیلانُس و جنازه عیسی نه خواست. ۵۳ اوسِه و نه دومن اُورد و مِنه گُفنی که و کتون بی پیچنا و نها مِنه مقبره ای تراشیه و برد که هنی کسی مِنش نهایه نوابییه بی. ۵۴ او روز، «روز آمایه و ابیین سی عید» بی و چیبی و شروع روز شنبه نَمنده بی. ۵۵ زَنلی که و ولات جلیل و دین عیسی اومیه بیین، و دین یوسف رَین و چی مقبره و یکِه چطور جنازه وُچه نهایه وابی دیین. ۵۶ اوسِه وِرگشتن و حونه، صدر و کافور و روغن خُشبو آمایه کِرْدن و مِنه روز شنبه طبق حکم شریعتِ یهود، استراحت کِرْدن.

۲۴

زنده و ابیینِ عیسی

۱ مِنه شَفَقِ روز اُول هفته، زَنلِ صدر و کافوری نه که آمایه کِرْدِه بیین، بی خُشون و کِرْتِن و رَین و مقبره. ۲ ولی دیین بَرْدِ جلو مقبره تِر دایه و ابییه اولت. ۳ وختی رَین مِنه مقبره، جنازه عیسی خداوند نَجسِن. ۴ و ای اُتفاق مات و مَبهوت بیین که په دَفه دِتا مرد بی جومه یلی نورانی وِيسان طیشون. ۵ زَنلِ و زَلی سَرشونه بَسِن دومن؛ ولی او دِتا مرد و شون گُتِن: «سیچه زنده نه ملی مُریدِلِ ایجوریت؟ ۶ و نَوِیچِنِه، بلکم زنده و ابییه! و حوشتون بیاریت اوسِه که مِنه جلیل بی، چه و تون گُت. ۷ گُت که کِر انسان باید و دَس گناکارل تسلیم

وابو، وَ صلیبِ کَشِیْبَه و ابو وَ مِنْه رُوزِ سَومِ زَندَه و ابو. ^۸ اوسِه زَنَلِ گَپَلِ عِیسی وَ حَوشِشونِ اومَه. ^۹ وَخَتی وَ مَقْبَرَه وَرگَشْتِن، تَمومِ ای چِیْبَه وَ او یازَه رَسولِ وَ بَقِیَه گُتِن. ^{۱۰} زَنَلی که ای خَوَر وَ رَسوللِ دَان، مَریمِ مَجَدَلِیَه، یوآنَا، مَریمِ دِی یَعقوبِ وَ زَنَلِ باشونِ بَیِین. ^{۱۱} ولی رَسوللِ گُتِنَه زَنَلَه کَلاپَر پَرینِ دُونِیسنِ وَ گَپَلِشونَه باوَر نَکَرْدِن. ^{۱۲} وَا ای هَمَه، پَطرسِ وَرِیسا وَ دویسِ وَ طَرَفِ مَقْبَرَه وَ حَلِ وَا بَی سِیلِ که، ولی غَیرِ کَفنِ چِیْبی نَدی. پَ دَر حَالی که وَ اُنچَه اَتْفَاقِ اُفتَایَه بَی حَیرتِ زَیَه بَی، وَ حَوْنَه وَرگَشْت.

مِنْه رَه عِمانوس

^{۱۳} مِنْه هَمو رُوز، دِ نَفرِ وَ اونگَلِ اِیْرَتِن وَ دَهاتی وَ نَومِ عِمانوس، که وَ دِ فَرسَخی اورشَلیمِ بَی. ^{۱۴} اونگَلِ دَرموردِ تَمومِ اَتْفَاقی که اُفتَایَه بَی، بَی یَکِ گَپِ اِیْرِن. ^{۱۵} هَمیطورِ که مَشغولِ بَحثِ وَ گَفتگوِ بَیِین، عِیسی، حُشِ اومَه طِیشونِ وَ هَمَرشونِ وَا بَی. ^{۱۶} ولی وَ نَه نَشناختِن سِی پَکِه تِیْبِیشونِ وَ پَکِه وَ نَه بَشناسِن بَسَه وَا بَیِیَه بَی. ^{۱۷} عِیسی وَشونِ پُرسی: «مِنْه رَه، دَرموردِ چَه گَپِ اِیْرِنِت؟» اونگَلِ بَی قِیافَه یَلی غَمِ وَبَار، بَی صِیا وِیسان. ^{۱۸} اوسِه یَکِشونِ که نَومِشِ کَلِئوپاسِ بَی، جَوابِ دَا وَشِ گُت: «مَه تِ تَنا کِسِ غَریبِ مِنْه اورشَلیمی که وَ اُنچَه مِنْه ای رُوزلِ اَتْفَاقِ اُفتَایَه بَی خَوَری؟» ^{۱۹} عِیسی وَشِ پُرسی: «چَه چِی یَلی؟» اونگَلِ وَشِ گُتِن: «اُنچَه وَ سَرِ عِیسی ناصری اومَه. وَ پیغمبری بَی که مِنْه پِیشگاهِ خَدا وَ طِی تَمومِ مَرَدِم، کَارلِ وَ کَلَامِ پَر قَدرتی داشت. ^{۲۰} وَ چَطورِ کَاهنلِ گَپوِ وَ گَپوِیلِ اِیما وَ نَه تَحویِلِ دَانِ تَا وَ مَرگِ مَحکومِ وَا بَی وَ وَ صَلِیبِشِ کَشِیِین. ^{۲۱} ولی اِیما اِمیدِ داشتیمِ که وَ هَمو کَسی بو که قَرارَه اسرَائیلِ آزادِ کِنَه. غَیرِ یو، اِن سِیهِ رُو وَ ای اَتْفَاقلِ گِذَشْتَه. ^{۲۲} یَه پاره ای وَ زَنَلِ هَم که مِلامونِن، اِیما نَه حَیرونِ کِرْدِنَه. اونگَلِ اَمرو صُبِ زِی وَ مَقْبَرَه رَتِن، ^{۲۳} وَخَتی که جَنازَه عِیسی نَه نَجِسنِ، اومَن، وَ اِیما گُتِن فرَشْتَه یَلی نَه مِنْه رَویا دِیْنَه که وَشونِ گُتِنَه عِیسی زَندَه یَه. ^{۲۴} اوسِه یَه پاره ای وَ رَفِیْقِلَمونِ وَ مَقْبَرَه رَتِن وَ اَوْضا نَه هَمو طَوری که زَنَلِ گُتِنَه بَیِین، دِیِین، ولی عِیسی نَه نَدِیِین.» ^{۲۵} اوسِه عِیسی وَشونِ گُت: «ای نادوئلِ که دَلِ دِیرِ فِهمی سِی باوَرِ کِرْدِنِ گُتَه یَلِ پیغمبَرلِ دَارِیت! ^{۲۶} مَه نَبِیاسِ مَسِیحِ موعودِ ای زَجْرَلَه بَیِیْنَه وَ اوسِه وَ جَلالِ حُشِ دَرَأ؟» ^{۲۷} اوسِه شَروعِ که وَ نَوشْتَه یَلِ موسی وَ تَمومِ پیغمبَرلِ وَ اُنچَه نَه که مِنْه تَمومِ کِتَابلِ مَقَدسِ دَرموردِ حُشِ گُتِنَه وَا بَیِیَه بَی، سِیشونِ تَوضیحِ دَا. ^{۲۸} اوسِه وَخَتی وَ دَهاتی که مَقصدِشونِ بَی زِنَگِ وَا بَیِین، عِیسی طَوری نِشونِ دَا، که اِیخوَا وَ جِی دِیرتَری بَرَه. ^{۲۹} اونگَلِ اَصْرارِ کِرْدِنِ وَ گُتِن: «طِی

ایما ویس، سی پکه چیبی و آخر روز نَمُنْدِه و شو زَنگِه.» پ عیسی رت داخل تا طیشون ویسه.^{۳۰} وختی باشون سر سفره نِشَسَه بی، نوئه وگرت و برکت دا، تگه تگه که و وشون دا.^{۳۱} مینه هَمو موقع، تییلشون واز وابی و و نه سِنَاختِن، ولی و زی و وَر تییشون غیب وابی.^{۳۲} اوسه اونگل و یک پُرسیین: «مه موقی که مینه قَد رَه بامون گپ ایزه و کتابلِ مقدسه سیمون توضیح ایدا، دل مینه سیَمون نیئیس!»^{۳۳} پ فوراً وریسان و وِرگشتِن و اورشلیم. وچه او یازَه رسوله جُسن که بی رفیقِلشون جَم وابییه بیین،^{۳۴} و ایگتِن: «بله، وراسی که عیسی خداوند زنده وابییه، و خشه و شمعون نشون دایه.»^{۳۵} اوسه، او د نفر هَم گتِن که مینه رَه چه وابییه و چطور عیسی نه موقی پَرَه کَرْدَن نون سِنَاختِنه.

عیسی خشه و شاگردل نشون اییه

^{۳۶} هنی در مورد په صَبِت ایگردن که عیسی خُش مِلاشون ویسا و گت: «سلام و ایشا!»^{۳۷} اونگل زَلَه تَرَک وابیین و گمون کَرْدِن که روح ایبیین.^{۳۸} عیسی وشون گت: «سیچه ایطور پَریشونیت؟ سیچه شک و شُبَهه و دِلتون رَه ایدیت؟^{۳۹} دَس پامه سیل کنیت. خُم! و م دَس بزنییت و بیبِنیت؛ روح گوشت و هَس نیاره، ولی هَمیطور که ایبیینیت م دارم!»^{۴۰} پنه گت و دَسَل و پاتِلشه نشونشون دا.^{۴۱} اونگل ایقَرَه شای و حیرت زَیه بیین که نیتَرَسِن باور کِنِن. پ عیسی وشون گت: «چیسی سی خَرْدَن داریت؟»^{۴۲} تکه ای ماهی پُته وش دان.^{۴۳} ونه گرت و دم تییشون خه.

^{۴۴} اوسه وشون گت: «په هَمو چیبی یه که وختی باتون بییم، ایگتُم؛ پکه تموم آنچه که مینه تورات موسی و کتابلِ پیغمبَرَل و زبور درمورد م نوشته وابییه، باید و آنجوم پَرَسِه.»^{۴۵} اوسه، ذهنشونه روشن که تا بترن کتابلِ مقدسه بَقَمِن.^{۴۶} و وشون گت: «مینه کتابلِ مقدس نوشته وابییه که مسیح زجر ایگشه و مینه روز سوم و مُردیل زنده ایابو،^{۴۷} و مینه نوم و توبه و آمرزش گِنایل و تموم قومل اعلان ایابو و شروعش و اورشلیمه.»^{۴۸} ایشا شاهدلِ ای چیبیلیت.^{۴۹} بیونیت، م آنچه نه که بو وعده دایه و آسمون و ری ایشا بسی ایگتُم؛ پ مینه شهر ویسیت تا اوسه که ای قدرتی که و آسمون ایایه و وَر کنیت.»

وَرگشتِن عیسی و آسمون

^{۵۰} اوسه عیسی اونگله صَرا و شهر تا نَزنگِ دهات بیت عَنیا بُرد و دَسَلِ خشه بلند که، برکتشون دا؛^{۵۱} و مینه هَمو حالی که برکتشون ایدا وشون جیا وابی، و آسمون بالا بُرْدَه وابی.^{۵۲} هَمشون و نه پرستش کَرْدِن و بی شایی

مہلی گپوی و اورشلیم ورگشتین. ۵۳ و ہمیشہ وچہ منہ معبد خداوند ایویسان و
خدا نہ شکر و ستایش ایگردن.

